

30/82 ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును.

Vol. 9. } చెన్న పట్టణము 1922 వ సం॥ అక్టోబరు నెల 7-వ తేది శనివారము } No. 157
సంపుటము ౯ } దుండుభినామ సంవత్సరము, ఆశ్వయుజమాస బహుళ ద్వితియ ౨. } సంచిక ౧౫౭

ప్రతియింటిలో నుండవలసిన సుప్రసిద్ధావధముల నేల కొనలేదు?

1. అగ్రామమునా కన్యకామూర్తిలై నుండవలయు నాకును నాంధ్రులకు నమ్మ గోనులకు సత్కర్మ పితృగణము నున్నది
క. క. విశ్వాస్ కవిరాజ్, విష్ణుచక్ర వైద్యశాల, 9-41 బాల్లెబజారువీధి రంగూను, బళ్లారి.
నాకామమున కన్యకామూర్తిలై నుండవలయు నాకును నాంధ్రులకు నమ్మ గోనులకు సత్కర్మ పితృగణము నున్నది
350-300 మూల్రలుగుల సీసా 1-3 దర 0-4-0 1 ముదలు 6 సీసాలవలకు రూపు 1-4-0
బాలనంద్య (విద్యలపాలిటి సంచీన) శివకాంత తయిలము (భేది నుండు)
ఇది విలువల వనమూలికలచే కాస్తోక్తముగా తయారయబడిన రసాయనము (ట్రాసిక్) 6 నెలల విద్య ము విద్యలు, పెద్దలు కొన్ని మక్కులు మాత్రము కాఫీ
దలు 15 సం॥ము వయస్సువలకు ఉపయోగించి తగినది. లో లేక చక్కరలో తీసుకొనిన చాలాను. చక్కగా
సకల వ్యాధులను పోగొట్టి మంచి రక్తమునిచ్చి శరీరము కలరియగును. బలహీనము కడుపునొప్పి యుండదు.
నకు మంచికాంతి నిచ్చును. బుడ్డి 1కి ధర రూ 0-12-0 బుడ్డి 1కి ధర రూ 0-12-0

జాబ్బుగనునెప్పుడు చూడరాదు. సోక రాబ్బుమై కాగునొరులే మద్రాసు, నెం 881 కంటు కెట్టిపిడిలో చూడరాదు. నెం 881 కంటు కెట్టిపిడిలో చూడరాదు. నెం 881 కంటు కెట్టిపిడిలో చూడరాదు.
301-594) పాశ్చాత్య వంశజులచే వంశీజులు శ్రీరామరామ వైద్యశాల ముద్రా (1)

ఈపుస్తకమును అతిమందర } శ్రీవాల్మీకి రామాయణము అంధ్రవచనము.
మొద 118 పటము లున్నవి. }
సంపూర్ణము 9 సంపుటములు: ౯ భాగములు ఏక కాలమున కొనువారికి రూపు ౧౧ ౦ ౦
సంపూర్ణము 3 సంపుటములు: బాల, అయోధ్యా కాండములు- ౧ సంపుటము ౪ ౪ ౦
ఆరణ్య, కిష్కింధా, సుందర కాండములు- ౧ సంపుటము ౪ ౪ ౦
యుద్ధ కాండము-మూడుభాగములు, ౧ సంపుటము ౪ ౪ ౦
శ్రీరామ కాలనిర్ణయము ౦ ౪ ౦
అర్. వెంకటేశ్వర్ అండు కో, ఆనందముద్రణాలయము, మదరాసు. (1)

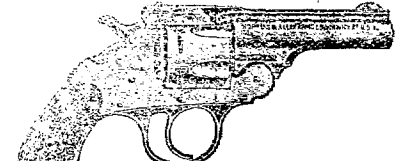
R. Venkateshwar and Co, Publishers, Loane Square, Madras

పరిశీలనలో తీసికొని చూడవలయు, సంపాదించి కౌశాభిమతం నివారించు. అయితే విమర్శించు రేపు
(8068) తృప్తి. [ఫాటోను ౧౦౬౩ ౪౦

భరలు నరనము

కేటలాగు ఉచితము.

౧౨ నెలలద. ఇచ్చి వి. కేటలాగు కేటలాగుగలిగినది కూడ కొరకును.
కాగితం కి.కె, కి.కె అంధ్రవచనములో కొరకును. యా. వి. రామానుజం శెట్టి అండు కంపెని, నెం. ౧౨, బ్రాడ్వే, మద్రాసు.

వేమూరు వేంకటకృష్ణమ నెట్టి అన్డ్ సన్స్ వారిచే ప్రకటింపబడిన
భాస్కరరామాయణం రూ 4-0-0
ఎ. కణ్ణన్ నెట్టి అన్డ్ కంపెని వారిచే విక్రయింపబడును.
నెం. 286, అప్పా బిల్డింగు, చైనాబజారురోడ్డు, మదరాసు.
క్యాటలాగు ఉచితము

శ్రీ బాలగంగాధర తిలకుగారి
సెక్యూరటీ కేసు
స్వరాజ్య ఉపన్యాసములు
ప్రతి 1-3 రూ 0-14-0.
పండిత మదన మోదాన మాళవ్య
గారి జీవితము, పంజాబు అల్లరి
ప్రతి 1-3 రూ 0-8-0.
చావిల్ రామస్వామిశాస్త్రిలు అండునన్ను,
392, ఎస్.ప్లనేడు, చెన్నపురి.
కంటినిలాశము: చావిల్, నకరాశు.

యినాం! యినాం!!
60 సం॥ రముల అనుభవముగల స్వరాజు
వైద్యాధికారి రావు సాహెబు డాక్టరు దాసుగారి
సుఖజీవిత రహస్యచక్రము
ఇనాముగా పంపబడును. ఈ దిగువవిలాసము
నకు వ్రాయవలెను. (3395)
ఉత్తరములు అంగభాషలో వ్రాయవలెను.
The swasthya Sahaya Pharmacy,
30-2 Harrison Road, Calcutta

మలయచందనము
గనేరియా అను కెరొగమునకు మౌళికము
వైద్యము లేదు. పిచికారీతో ము లేదు
ఎరుపు, కెలుపు, వచ్చు, అను మూడు
విధముల కెరొగమును మూడు
భూటలలో మున్నును. శ్రీల కనుక
నాడులకు కూడ ఇది రాకవలయు.
(1251) ప్రతి 1 కెల 2-1-0
కందర్ప ఫార్మసీ, రాయవరం(గోదావరిజిల్లా.)

మలయచందనము
కత్తికట్టలు - చాకులు
కప్పుతాళములు.
అంధ్రసాదరులచే చేయబడినవి. ప్రాత్యహింపుడు.
వెంటనే ధరల క్యాటలాగును వ్రాయుడు.
బి. వెంకటేశ్వర్లు అండ్ కో
కట్టు అండ్ లాక్ మేకర్స్ etc.
పెద్దపురం. (గోదావరిజిల్లా)
కెల్సిగ్రాఫిక్ అడ్రెసు: "ఇండస్ట్రీ" పెద్దపురం.

హనుమాన్ బొరక్కు నబ్బు చర్మవ్యాధులను అత్యశ్చర్యకరముగా
కుదుర్చును. ఎస్. రంగనాథంశెట్టి అండుబ్రదర్స్, మద్రాసు (1729)

చలరాం గైయానుచందు షాపు

వాడు క్రొత్త జవీరీ రకములను జనానుచుండి తెప్పించి యిప్పుడే ప్రాకుచేసి యున్నాడు.

కోజారంగులందు సరిగ్ బుట్టలు వేసినది, ఆకుపచ్చ చానులేట్,

మున్నగు విధవిధ రంగులలో కలువిధరకములు గలవు.

ఇవిగాక రవికె, బా కెట్టు దిరుసులు కూడ త్వరలోనే తెప్పించెదను.

బయటవూరి వస్త్రములకు ప్రత్యేకపు ధరల వోళ్లను మంపబడును.

విలాసమును చక్కగా వ్రాయుడు.

చలరాం గైయానుచందు

(2300)

నొత్తు అద్దగు తిలుపులలో అందముగ నుండు షాపు

9, 10, 11, రత్తన్ బజారురోడ్డు, మద్రాసు.

మంచు!

మంచు!!

మంచు!!!

కప్పు కొనుటకు శాలువలు

స్వ దేశి!

స్వ దేశి!

స్వ దేశి!!!

హిందూ దేశములో తయారు చేయబడినది. ఎరుపు, ఆరంజి, స్పైట్, బూడిదె, మొదలగు రంగులలో గలవు.

విడివి 6 మూరలు వెడల్పు 3 మూరలు 1 కి ధర రూ 7-8-0

ఉత్తరములు ఇంగ్లీషులో వ్రాయవలెను.

S. Rama Aiyer,

P. O. No 238 Calcutta.

The Mysore Govt. Security Life & Marriage Assurance Co., Ltd.

Head Office:—Life & Marriage Assurance Buildings, Mysore.

(The most progressive Life Office) Run on purely Indian Management.

Loans from Rs. 1,000 to Rs. 8,000 will be given without interest and without security to our 200 Personal Investment Bondholders every Year for every one Lakh of fully paid up Bonds.

HOUSES & LANDED PROPERTIES FROM Rs. 1,000 TO Rs. 5,000

WILL BE GIVEN TO OUR LIFE POLICY HOLDERS BY ADVANCING

LOANS AT MODERATE INTEREST.

OUR INSURANCE POLICIES ARE AT LOWEST RATE OF PREMIUM NON-FORFEITABLE BEING AUTOMATICALLY PROTECTED.

FEMALE LIVES ALSO ENTERTAINED.

Management is Conducted on Strictest Economic Principles.

WANTED.—Efficient and Energetic Agents on monthly allowance plus commission on Guaranteed business in unrepresented places.

For further particulars, apply to:—

THE HYDERABAD ECONOMY HOUSE,

CHIEF AGENTS, RAMAKOTTA, HYDERABAD, (DECCAN)

Messrs. P. K. RAU & SONS.

CHIEF AGENTS, MADRAS PRESIDENCY, NO. 289, THAMBU CHETTY STREET, MADRAS.

ప్రోటెస్ట్

(1)

దంతి వ్యాధి సంహారక

సకలరంగములను పోషింట్లు నొక కుటుంబావధము

ఈ ఔషధము 5 బొట్టు 2 బొట్టు నిర్వహణ కలిపి దినము రెండువార్లు పుక్కిలించిన పంటనొప్పి, పండ్లు కలుషితములు, పంటనొందిక క్షయము, చిము ప్రవించుట, గుక్కానన, పండ్లకాడుట, పిటిని పోగొట్టి, పండ్లునుగట్టిపరచుట, నోటిని నునానతో నుంచును. పండ్లను కుభ్రముగ నుంచును. యిట్టి 1-కి రూ 1-0-0.

సుఖన్ జాన్ (మెతనోప్రిట్)

గాయములకు, కీళ్లపట్టుకు, నొప్పులకు నొమ్మనొప్పిలకు, కాళ్లుచేతుల పట్టుకు, మెడనొప్పి, కంఠనొప్పి, చెర్చిముమిద వంటలకు, దగ్గులకు, కీలము, జలదోషము, విషజ్వరములకు, నడుమునొప్పి, కత్తిగాయములకు దోహద కాటక, ఇతర వికారములకు, ఇంకను అన్ని నొప్పులకు వైద్యక, తైలము మొదలగునవి పూత పూయు గతల కొర్రాకును ఉపయోగించును. యిట్టి 1-కి రూ 0-8-0.

మదరాసు కెమికలు ఇంజనీర్స్ (లిమిటెడ్) పోస్టుబాక్సు నెం నెం. 1208, మదరాసు.

హిందీ-తెలుగు

బాలశిక్ష 0-6-0

మొదటి వాచకం 0-6-0

తెనుగు తెలిసినవారికి హిందీ నేర్చుకొనుటకు కొన్నియన సులభ నేర్పిలిని వ్రాయబడినది.

తెలుగు భిక్షు ప్రత్యేకము.

ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము

తెలుగుపత్రిక 212, మద్రాసు.

ఆయుర్వేద వైద్యసంగ్రహము

సులభమై అమరకవిధము 600 చికిత్సలను తెలుపు సంగ్రహము ప్రతిములను నుండదానది అందరుచేయదగిన మందులు 1కి 1-4-0 (2) 0-9-0

ఆయుర్వేదసంగ్రహము:— వ్యాధులను రాకుండా కాపాడు కొను మార్గములను చూపించును, తిప్పక చదువ దగినది 1కి 0-6-0 వి.పి 0-4-0

ఆయుర్వేదసంగ్రహము:— ఆయుర్వేద వైద్య, కారక, విధాన సమగ్రము, చికిత్స మొదలగునవి వ్రాయబడు వైద్యసంగ్రహము. మారిది యుచితము. చందా రు 2-8-0

వై.టి.వి. ఏక కాలముందు కోరినవారికి 8-12-0 లకు పంపెదము. ఆయుర్వేదసంగ్రహముండలి, పెరిదేసి. (నెల్లూరు జిల్లా)

ఇంద్రజాల మహేంద్రజాలము

(2118-688) ఈ ఆపూర్వగ్రంథములో జన్మనిగారడి, యోగ, వృక్ష, హస్తలాభము, ఇంగ్లీషు ఇంద్రజాలము, మంత్రకాండము, భూతవైద్యము, యంత్రములు, అమెరికావారి చీట్లపై రిహా నాలు విచిత్రవిశేషవిద్యలు గలవు. ఇంతేగాక నవమ్యూర మాయములేయట, మామిడికెట్టును పుట్టించుట, జీవులతో సమాధియగుట, కరీములేని తలకానుచేత మాటలాడించుట భూమిపై గజముయెత్తున గాలిలో మనుష్యుని నిరాధారముగా నిల్పుట మొదలగు విచిత్రములు అనేకము లున్నవి. ఈ పాత్రము తెలుగుభాషలో అతి సులభమైన వైదిని వ్రాయబడి యున్నది. ఈ గ్రంథమును చదివిన అత్యుత్సాహముగా పేజిక్ చేయులరికి గ్యారంటీ యిచ్చుచున్నాము. దీనికేల రూ 4-0-0. త్వరచేయు. పి. ఆర్. జనార్దనసంనాయుడు, బంగళా, గుంటూరుజిల్లా.

సత్య వత్స పాఖ్యానము

భోగేశ్వర మాహాత్మ్యము

ఇది యొక శ్రేష్ఠముయొక్క మహాత్మ్య. ఇంగ్లీషు శ్రీశైలమహిమకూడ జక్కగ వర్ణింపబడియున్నది. కవిత్వము కనురసంలేమై ముద్దులుమూట గట్టుచున్నది. కిల్లినలు మందు. ఈ గ్రంథము కేవలము భారతుల కొక పద్యమేని వనల నుది జనింపకు. ప్రతి 1-కి ధర రూ 1-0-0. పోస్టుభిక్షుప్రత్యేకము. ఆంధ్ర పత్రికా కార్యాలయము, 7, తింటు శెట్టి వీధి, మదరాసు.

శుద్ధస్వదేశి బెంగులూరు

మేలు పట్టుచీరలు

జరిగెచీరలు, కరిగలు, రవికలు, కుమార్తెలు, వాడచీరలు, వావర్లు, పాదాకాకెట్టుగడ్డలు, గొనుకడ్డలు మొదలగునవి పురమాషిగా మేలురకం పట్టుతో చిలకపచ్చ, తనుపుపచ్చ, ఎలుపు, రోహ, ఆకాశవర్ణం, ఆరంజిరంగు, మేఘవర్ణం, కాశ్మీరం గు, నవలీరంగు మొదలగు ధోరణులలో వారినిం దిద్దరు మేరకు తయారుచేసి పంపెదము.

చాయాను గారందే

ఒకసారి ఆర్థరయ్యచ్చినవారు తిప్పక ఎప్పుడును మాకే ఆర్థరయ్య పంపుదురు. ఎవరములకు ఈదిగు విలాసమునకు వ్రాయవలెను.

సుబ్బరాయ శెట్టి, అండు, బ్రదర్స్,

పట్టుబడి రద్దీలు, వాక్, తెల్లగునుసిటి పోస్టు.

మా త్ర కో శ వ్యా థు లు - ఒక కొత్త చికిత్స

URESOL (యూరిసోల్)

అను రోగమును వాచుటచే తప్పుక నిజముగా కుమరును

9 మొదలు 12 వారముల వరకు ఉపయోగించిన వారును

అన్ని మందుల సాఫల్యము, యితర మందులనులను విక్రయమునకు వోరదును.

ప్రాసిస్టరు కావలసినవారు ఈ దుకాన నిర్వాహకుడు వ్రాయవలెను.

C. T. Hanumanth, 40, Singapore Street, Tellicherry, Madras.

పాండురోగము

Serravallo

టోనిక్ వైన్

Tonic Wine

టానిక్ వైన్

బలహీనత

డబ్ల్యు. ఇ. స్మిత్ అండుకో., (లిమిటెడ్) ఉదకమండలం, మద్రాసు.

W. E. Smith & Co., Ltd, Ootacamund Madras.

సిద్ధ ముకరథ్యజ

(బ్రహ్మజ్యోతిర్మతావళి 920 పుట)

ఇది జనులకు వైద్యములలో మిక్కిలి ప్రసిద్ధమైయున్నది. ఇందు కనిపించిన రుగము, బంగారము, కస్తూరి, కన్నులము, మొదలగు వివిధముల వేరియున్నది. ప్రతి గ్రంథములోని రుగము ప్రకారము నిర్వహించు చూడవలసిన చికిత్సలు చేయబడియున్నది.

ఈ శ్రేణి వ్యాపారములో, కరకాదివిషయములే. మేధావీలు కావలసివచ్చును. కామోద్దీపకములు, జ్వరము, అయిదాదియును వృద్ధిచేయును. శరీరమునకు కావలసినవైన, మేధావీలు భావించువలెనే కామోద్దీపకములు అందించును. అతిమాత్రము, క్షయ, ముఖరోగములు, మొదలగు భావములను కలుగజేయును. వ్యాధులలో మేధావీలు నవ మోగవలెను. అవసరమైనవిధములను ముందుగా అంశములను.

అంధకరములకు వైద్యము (లిమిటెడ్) వసూలైన మూలధనము 1,12,925.

చాక్లరు ఉచంటు లక్ష్మీకాళి బి. యే., ఎమ్. సి. సి. యేమ్. గారిచే స్థాపించబడినది.

18 వార్షికము వసూలైనది, మద్రాసు.

యిందుకు రాయలవంతులైన కాశ్మీరీయవంతులకు ప్రత్యేకము. వ్యాధులను శుభముగా వంతులను.

మోసపునుకుల వలనను, ఇతరులుకూడ ఇదేమో ప్రయత్నము చేయుచుండుట వలనను మోసపునుకు.

క్రమములు:— (1) 149, హైకోర్టు తిరువళ్ళిక్కోనే మద్రాసు, (2) హైకోర్టు, తిరువళ్ళిక్కోనే, (3) 405, టంకశాలిపేటి, మద్రాసు. (4) 2, బిరూరు కోర్టు, రాయచోటి-మద్రాసు.

ఇది అత్యంతమగు, వాడుక నాణ్యత కలిగిన తయారైనది. వస్తు కాస్తా చేతలచే కనిపెట్టబడి, మిగుల ఉపయోగము కల్గించు సాధన మిదియే. అట్టి ముగ్గులను కంటములైనను, ముగ్గులకన్నములైన కరకాదు మేము కను. యా దివ్యముల ముచే కాకర్ణించువలె ముగ్గులు.

లేడీ అండ్ జెన్ టిల్ మెన్ గెడియారము

ఈ గెడియారమును, కాలమును గరిగా చూపించు కలిగినది.

బ్రాండ్ లెటరు 6-0-0

బ్రాండ్ లెటరు 5-8-0

మ్యానేజరు-రవీనా అండ్ కో,

పోస్టాబాక్సు, నెం 1249 బస్, మద్రాసు.

గంధర్వకళ

వీర్యవృద్ధికి వేరు పొందినది

ఇది గంధర్వలచే కనిపెట్టబడినది. గంధర్వలచే వాడబడినది. గంధర్వలచే మానవుల కనుగొనిపెట్టినది. కావుననే దీనికి గంధర్వకళ అని పేరు. అమోఘము. నలుబది దినముల మందు. ధన 4-0-0 లు మాత్రమే.

గంధర్వఫార్యసీ, రాయవరం, గోదావరిజిల్లా.

నవరము బంగారము చే

తయారుచేయబడిన

పద్మానబి, క్లాబ్ డ్రెస్, యుస్ వర్ష, సావా బొటాను, మోహన్, కంకర, పొర్రు, బొటాను, శరీరము, రాజావతి, నోయిని మంగళూరు మొదలగు రకముల గాజులు అన్ని వైజులలోను స్థావరముల సేద్యముగానున్నవి. ఇష్టములేనివి తినుకొని వైజులు వాపనీయబడును.

ఉమిడి రామయ్య శెట్టి, (1842) గురుస్వామి శెట్టి

నల వర్షముల వైజులబాబోడ్డు, మద్రాసు.

కుష్టు, బొల్లి, క్షయ, శుభ్రమే హము, పురాణ సవాయి, నెగ, మూర్ఖ, కెర్రి, మూలకంబి, స్త్రీ రోగము వక్షవాతము మొదలగు నవి పూచీపైని కుశర్చబడును.

గుణమిచ్చిన మిదపే సామ్యములు.

అపురాపములగు ఓమగుల మహాశ్రేణులు వర్షల వాడులకు కోమలు కర్తవ్యాలకే తెలియను. వారల వాటిని వాడుచున్నాను. వాటిని వారివద్ద మిగుల క్రమముతో కొన్ని అపాకములకు లోకై శత్రుకొని, పరిశోధించి, ప్రయోగించుచున్నాము.

మాదగ్గరనుండి బొంబము నేవించు రోగులు వారి శరీరము కనిపించినకొని వాయిదాలపైనే సామ్యములయ్యును. అట్టివానిని నలుమిదపే శ్రావ్యముగాని, కోమలు ఓమిదపైనే వర్షములకు శ్రావ్యముగాని సామ్యములను నిర్వహించుచున్నాను. ఈ శ్రీం ప్రత్యక్షములమున కలిగియు చికిత్స చేయబడినది. అట్టివారికి బొంబములు వి. పి. గా వంతులగు.

(3222) వి. ఎమ్. రాజా.

కీర్తనములయొక్కలయము } డిర్ల వ్యాధులకు ధనుకమైనది

విజయనగరం. } ఆయుర్వేద వైద్యులు.

అత్తిమూత్ర వ్యాధి ఏడ్వితో నున్నను

డయబిన్

మిక్కిలి పనికి వచ్చునది.

అత్తిమూత్రము మిక్కిలికాలమునుండి ముందు నను, ఈ డయబిన్ పోషిస్తున్నది. చేతికిని కొప్పులైన ముగ్గులచేతను పొందిబడుచున్నట్టియు, అపాకప్రసిద్ధముగా శిశువులనుండు పొరకుచుండునది యమూల్యములైనట్టియు, స్వచ్ఛములైనట్టియు మూలకంబి. ఈ విషయములను వైద్యశాస్త్రముపొరకునగా వ్రాయబడినది. దీనిని కోమల ముగ్గులమూలకంబి. ముగ్గులములను నేవించు కరకాయములనుండు శిశువు. ముగ్గులములలోని శిశు పోషింపబడుచున్నట్టియున్నది. ఈ ముగ్గులను మిక్కిలికాలము శిశువునుండునది, ముగ్గులములలోగలము కలుగును. సీసాదు 4-8-0.

శ్రీకృష్ణన్ బ్రదర్స్,

328, రెంబుకెట్టిపేటి, మద్రాసు.

నాటకములు ! నవీనములు !! నవరసభరితములు !!!

శ్రీయుత పానుగంటి లక్ష్మీ
నరసింహారావు పంతులుగారి
నాటకములు

శ్రీమద్రామాయణ నాటకములు

- 1. కళ్యాణరాఘవము 0--8-0
- 2. పాదుకాపట్టాభిషేకము 1--4-0
- 3. వనవాసరాఘవము 0-12-0
- 4. విజయరాఘవము 1--0-0

శృంగారరస ప్రధాన నాటకములు

- 5. నర్మదాపురుకుత్సయము 0-12-0
- 6. కోకిల 0-12-0
- 7. సరస్వతి 1--0-0

హాస్యరసభరిత నాటకములు

- 8. వృద్ధవివాహము 0--8-0
- 9. కంఠాభరణము 0-12-0
- 10. హాస్యనల్లరి (సంభాషణము) 0-12-0

భక్తిరసభూయిష్ట నాటకములు

- 11. రాధాకృష్ణ 0--8-0
- 12. విఠనారాయణ 0-12-0
- 13. బుద్ధబోధసూత్ర 1--0-0
- 14. ప్రచండచాణక్యము 1--0-0
- 15. ప్రకీర్ణోపన్యాసములు 1--4-0
- 16. పూణ్యమ (క్రొత్తనాటకము) 1--0-0

కష్టాంతనాటకము

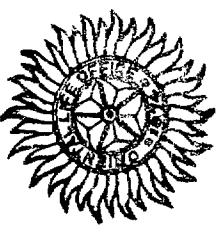
- 17. సారంగధరనాటకము 0--8-0

కాటలాగు కోరువారికి పంపబడును.

వలయువారు:

పానుగంటి రాజారావు, పితాపురం.

(గోదావరజిల్లా) అని వ్రాయవలెను.

ఓరియంట్

ల్ గవర్న

మెంటు సెక్యూరిటీ

లైఫ్ అన్యూరన్సు కంపెనీ, లిమిటెడ్

1874 సం॥ స్థాపితము.

హెడ్ క్వార్టర్స్, బొంబాయి.

మా సేజరు:— హెచ్. ఎస్విన్ జోన్సు.

భన్వసు రూ॥ 5,46,00,000 వైగానే యొన్నది
1920-వ సంవత్సరము నందు

వరుణిడి 91,06,388-0-11

ఇవ్వబడు జరుగుచున్న ఆస్యా

రెన్యూల మొత్తము 15,44,24,596-11-3

మునుపటికంటె ఇవ్వబడు పాలిసి

చార్జుకు బాడ్లిగా చెల్లించిన

మొత్తము 6,50,00,000

ఈ కంపెనీ రెరఫ్యున పనిచేయుటకు ఏజంట్ల
కావలయును. వారు అనుభవ కాలురుగ నుండి
పలయును. ధరావత్తు చెల్లించవలయును.

ధరఖాస్తు ఫారములకు యీ క్రింది విలాస
మునకు వ్రాయుడు. 67

Apply to:—

F. E. Vaid Esq, Branch Secretary
Oriental Assurance Building,
Post Box No. 8, Madras

ప్రకటన

(839)

మాచర్ల రామన్న బయందరు సాట్లడిపో
యీ సేరుతో మొదట మాచర్ల రామన్నగారును
ఆయన చనిపోయినపిమ్మట ఆయనకుమారుడు శివ
చిదంబరయ్యగారు వక వాటాదారుగాను, బిరనల్లి
సాయబన్నగారి కుమారుడు భద్రప్పగారు రెండవ
వాటాదారుగానుపూడి వీధిదరుకలసి వ్యవహారిస్తూ
వుండిరి. 1921 సెప్టెంబరు తే 28 ది నుండి యీ
వాటాదారుల వ్యాపారము యెత్తివేయబడెనుగాన
ఆవ్యాపారములో నిపుడు శివచిదంబరయ్యగారి కెట్టి
సంబంధమునులేదు. అతేదినుండి బిరనల్లి భద్ర
ప్పగారిొక్క తే ఆవ్యాపారమున కంతకును సర్వా
ధికారి గాన అస్తికాని అప్పులకుగాని ఆయన
యొక్క-డే బాధ్యుడు. ఇకమీదట భద్రప్పగారి
పేరుమీద మాత్రమే వ్యాపారము జరుగును.

(1) బిరనల్లి భద్రప్ప

(2) మాచర్ల శివచిదంబరయ్య మైనదియు
నందున సంతకము రాలు మాచర్ల
బుచ్చయ్య.

శ్రీదుర్గాస్వదేశిస్తోర్మ

వై శేరుతో దేవవాడ హెడ్ క్వార్టర్స్ గారును, మద్రాసు
ప్రాచీనానున్న శేన చేయుచున్న స్వదేశిస్తోర్మ వ్యాపార
మును వాతరపు నవ్యనవారములకు దూరగుట్టి వెంటకర్త్యం
గారిని మేనేజరుగా ఏర్పాదించుటచేసి వారు హాస్యరసములు
సరిగా జరుపక లెక్క చెప్పక సొమ్ము కుంపచేసినందున వారికి
నోటీసు ఇచ్చి మేనేజరు తగ్గించి పక్క ఆఫ్ అటార్నీని రద్దు
పెట్టమన్నాను కాట్టి ఎవరున్న సదరు దూరగుట్టి వెంటకర్
ర్నంగానో శ్రీదుర్గాస్వదేశిస్తోర్మ గారి వాకు గాని
సంబంధించి క్యూరూము ఎవరున్నా జరుపనూడ దని యిందు
మూలముగా తెలియజేయుచున్నాను.

నందిపాటి జగన్నాయకులు, ప్రొవైటరు.

వలయువారు.

ఫల మధికిను.

ఏలూరులో గొప్పమేడ లాటరీ

మాటూరి బ్రహ్మన్న గారి

కుమార్డు సర్వేశం తాలూకు మేడ.

రూ 16,500 లకు లాటరీ

చీటి 1-కి రు 5 ల చొ॥ 3,300 చీట్లు

అన్యూలాకా!

కృష్ణజిల్లా, ఏలూరు పెద్దబజారులోని న్యూనిటీటు
నెం 148 ను కలిగియుంటిన్న రెండు దోత్రులు ఒక
వాడేదను అద్దాల బీరువాల ఫిట్టింగున్న, స్థలము నవా బాబు
నూలముగా విక్రయించుచున్నాను. ఇతవరకు చాలా చీట్లు
విక్రయింపబడినది. కొంచెము మాత్రమే మిగిలియున్నది. చీట్లు
భూమిదరుచున్నది. లాటరీ చీట్లు శాశ్వతరూపమున వెంటకర్
లాటరీ కలిపి తేది ఇల్లెకలలో ప్రచురపరచి యేలూరుపట్టణ
ములో భురాగా మనుష్యుల యెగుట లాటరీ వేడుకదాన
కుక ప్రతిపాదనను వారి వారి యభిప్రాయముల నిర్ణయించుకొనుట
కిది మంచిరకము. కర్వరవనుడు, తరుణము మించిపోయి
కనవార కర్వాత్రాపపడిన లాభములేదు. లాటరీ చీటి ఒకటి
రూ 5 ల మాత్రమే. ఇంకా పూర్వమునకెదిన్నీయున్న, విజ
యమున్న కోరువారు పోస్టుఖర్చులు పది జవాబు తెప్పించి
కోరవచ్చును. ఈ చీట్లవల్ల చిరము అయ్యే సొమ్ము కృష్ణజిల్లా
యేలూరు పెద్దబజార్ లో ఆపరేటింగు వ్యాపారము నుంచబడును.

2. ప్రతిగామమునందును మంచి యేజంట్లు కాని
యును. మంచి కమిషను ఇయ్యబడును. వివరములు కోరువాక
జవాబుకు టపాల బిళ్లలతో యీక్రింది సంతకము చేసినవారికి
వ్రాసిగాని, స్వయముగా రిచ్చి గాని తెలుసుకోవచ్చును.
“చీట్లు కావలసినవారు, తమ ఆద్రెస్సును స్పష్టము
వ్రాయుచు చీటి 1-కి రు 5 ల చొ॥ పన్నును మణి ఆదరు చేసి
యెడల, అందిన వెంటకర్ చీట్లు టపాలో పంపించబడును.”
లాటరీ చీట్లు వి. పి. లో పంపబడవు.

ఏలూరు } మాటూరి సర్వేశం.
కృష్ణజిల్లా }
1-7-1922. } గురవూరు-దారుడు

అమృతాంజనందీపోవారి

సుప్రసిద్ధాష్టముల జాబితా.

	రు.ఆ.
1. శిర్డీరామాయణము మాత్రము ఆచీర్ణమునకు ...	1-4
2. కృష్ణా లిక్తు ధాతుపుష్టికి ...	1-0
3. కృష్ణహరి బ్రహ్మములకు సీసా 1-కి ...	0-12
4. అమృతాంజనము అన్నిసోపులకు ...	0-10
5. మూలకంకట తైలము డబ్బి 1-కి ...	0-12
6. తామరతైలము; తామర, తీటకు ...	0-6
7. కలరా మాత్రము. వాంతిభేదములకు ...	0-6
8. తేలుమందు, తేలుకాటుకు సీసా 1-కి ...	0-8
9. దంతశూలహరి, పండ్లపోటుకు ...	0-8
10. కర్ణశూలహరి, చెవిపోటుకు ...	0-6
11. గజ్జికేతైలము, గజ్జిచీడలకు డబ్బి 1-కి ...	0-4
12. పల్లవతైలము, శివపల్లవకు ...	0-6
13. కేలకు మందు సీసా 1-కి ...	0-4
14. కుష్టుతైలము, డబ్బి 1-కి ...	0-4
15. ద తహార్దము, పండ్లపోటుకు ...	0-2
16. సుఖభోగి మాత్రము ...	1-0
17. సుఖభోగి తైలము, పుండ్రకు ...	1-0
18. కోరహరి వెండ్రుకలు యెగుటకు ...	0-8
19. మోహింతైలము వెండ్రుకలు వెరుకుటకు ...	0-12
20. చుండుకు నూనె సీసా 1-కి ...	0-6
21. గ్రహణి మాత్రము డబ్బి 1-కి ...	0-8
22. జులూబి మాత్రము, మలబద్ధము ...	0-8
బంగారు రేకులపుస్తకము25 రేకులు గలది 1-కి రు 2-0-0 లు	
వెండిరేకుల పుస్తకము 1-కి	రు. 1-0-0 లు
23. నెప్పురుమెంటురూసె ...	1-4
24. చంద్రితతైలనీమది బెస్సు 1-కి ...	2-8
25. కుసుమారి మాత్రము, కుసుమవ్యాధులకు ...	1-0
26. శకకు ద్రాక్షకము సీసా 1-కి ...	1-0
27. కపహరి శిరగట్టు దగ్గులకు ...	1-0
28. కపహరి చూర్ణము, దగ్గు, ఉబ్బకములకు...డబ్బి 1-కి	0-8
29. నుండరితైలము, ముఖకాంతికి ...	0-8
30. కోరబేదన మాత్రము, తలనొప్పులకు ...	0-12
31. సేత్రాంజనము, కంటివ్యాధులకు ...	0-4
32. జంతువాతహరి, ఎమిడికలకు ...	1-0
33. ఉబ్బకములకు మందు ...	2-0
34. వాయువుపోటుకు మందు ...	1-0
35. విశోపనములకు మాత్రము డబ్బి 1-కి	0-9
36. కస్తూరిమాత్రము పెద్దది మంచిది 50-కి	0-10
37. తొంబూలమాత్రము, పెద్దది కువానకగమంకును 50-కి	0-8
38. వామకర్పూరము ...సీసా 1-కి	0-6
39. శేషాళజేశపు కస్తూరి మంచిది ... రు. 1-కి	40-0
40. కుంకమపువ్వు ...	8-8
41. పచ్చకర్పూరం 1-వ రకం ...	8-8
42. పచ్చకర్పూరం 2-వ రకం ...	1-0
43. గోరోజనం మంచిది ...	10-0
44. బాన్ను లేక అది పచ్చికానా ...	2-8
45. మోమ్యాయి మంచిది ...	5-0
46. కేలాజిత్తు, మంచిరకము ...	2-8

శివబాబుభట్టు ప్రత్యేకము

అమృతాంజనము దీపో. మదరాసు-బొంబాయి.

“తెలుగు సంక్షిప్త లేఖనము”

మీరు ఇల్లుకదలకనే తెలుగు సాహిత్యంపై శ్రద్ధగా
భావనలవేసుచున్నాను. దినమున కొక గంట పని. “ప్రాప్త
ప్రస్తు నిమిత్త మజాచిల్ల పంపించండి!”
(13) ఇకాఫల్లేషర్ బ్యూరో, కాకినాడ

వనోపధిసరస్వరిల్లా

రక్తహీనతను పోగొట్టి రక్తమును పరిశుభ్రము చేయుట
యందు శేరెన్నిక గాంచినది ధర 1-10-0
ఇండియా సిలోకానందు ఎచ్చటికైతను శివాలాభురు)
ఉచితముగా పంపబడును.

విలాసము పి. డి. సావంత్
నెం 144 పనసవాడి, బొంబాయి

గురకబాగులో అకాలీల సత్యాగ్రహము

శ్రద్ధానందస్వామిక ఒకవత్సరము నిడివైదువేయుట

4 వ తేదీ రాత్రి పోలీసులు అకాలీలను మరల కొట్టుట - 5 వ తేదీని 80 మందిని అరెస్టుచేయుటవారినో

మొత్తము 1137 గురిని అరెస్టుచేయుట

కాంగ్రెసు ఉపసంఘమువారి విచారణ రిపోర్టునుగానూ, అందరునువచ్చి వివరములు

ప్రభుత్వమునాకు ఫిర్యాదులును పంపింపుట - ప్రభుత్వ ప్రకటనము

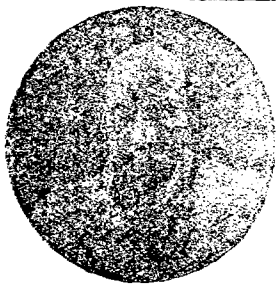
గురకబాగు అకాలీల

సత్యాగ్రహము

శ్రద్ధానందస్వామి కేసు

ఒకవత్సరము నిడివైదువేయుట

5 వ తేదీని అధ్యక్షుడయిన శ్రద్ధానందస్వామియైన తే
లదీన కేసును విచారణ చేసిన మేజిస్ట్రేటు రిపోర్టునుగానూ
పంపింపుట 117-148 నెట్లనులరెండ 12 నెలలు 4 నెలలు నిడి

స్వామి శ్రద్ధానందలు

వైదువేసెనుగాని మొత్తమున స్వామి 12 నెలలు మాత్రమే
నిడివైదువేసెను. మరలవచ్చుటకాదు అట్టి అంశమును
వారినోపు డరి ప్రజలు 2 థింతులు సత్యాగ్రహిణి ధర్మము కాదని
మేజిస్ట్రేటు చెప్పినది పొందూపత్రికకు తెలిపి వార్త వచ్చినది.

*** * * *

మరిల అకాలీలనుకొట్టుట

స్వకీయాదిభిక్ష

4 వ తేదీని 80 మందిని గురకబాగులో అరెస్టుచేసెనని
నాని భర్తాదివేళ గురకబాగునండి అధ్యక్షుడయిన తీసికొని
విభజనము చేసి-ప్రతి-అకాలీలను ఒక అకాలీలను దరికి. అకాలీలు
మానలేదు. ఒకపాళ్ళాదుకు కొందరు అకాలీలను కొట్టి కొట్ట
ములుపట్టుకొని లాసి క్రొందరద్రోశెను. ఉద్యోగినిమాది సేపా
యిలుతుండే అకాలీలను కొట్టపాడి. అపాళ్ళాదుకొట్టిన
చుకబాగునండి రాను మేల్ దూకముచేతుకు అకాలీలనో
నూడే వచ్చెను. వారికినూడే అకాలీలను వారు వెదరించి
బాధించెనని. కాన పోలీసులు అకాలీలను కొట్టుట పూర్తిగా
మానలేదు.

మొత్తము 1137 గురిని అరెస్టుచేయుట

5 వ తేదీని 80 మందిని అరెస్టుచేయుట

5 వ తేదీని 80 మంది మామూలు ప్రజలను అరెస్టు
చేసిరి. వారిలో కలసి మొత్తము 1137 గురి సంఖ్యకు అరెస్టు
చేసిరి.

జంపెదూరుసమై

జంపెదూరు సమైకి రి:— సమైకట్టిన కార్మిక
లందరూ పోలీసులతో వాదనలు జరిగి వాదనలయినందు
నిష్పాదమున పోలీసులవారి నిర్ణయములను మరలను పో
లిసుల దివ్యులీకమొనరుగానూ అట్టియవస్థావళుల నియ్య
కూడదలయు ఇంకొకముం నిర్ణయించి తీయాల బహిరంగ
ముగ తెలుపకలయినందు వారికి తెలిపిట్లు తెలియమన్నది
నిజము మేజిస్ట్రేటును పరిశ్రాంతియయినాను. మేజిస్ట్రేటు
వారికి 2000 కంటే ఎక్కువకు నాధారణ కార్మికులు
10000 కు మించియు నివేదించినానూ, కొన్ని యంత్రకాల
మిట్టిరైతులందరి వనము ప్రాంతపు వైకలని.

అరికసంఘ నివేదిక

సిమ్లా, రి:— ఇండియా హార్మిక్ అరికసంఘ
నివేదిక వంగిరియందు భారత ప్రభుత్వము వారు,
ముఖ్యమైనదియు, కష్టమైనదియును నీ నివేదనముల జాత్రు
చేసికొనవలసిన సంఘసభ్యులను అధ్యక్షుని సభివందించిరి.

కాంగ్రెసు సంఘమువారి విచారణ

గోప్యముగాక బహిరంగముగానే జరుగుచున్నది

కాంగ్రెసు సంఘమువారి విచారణ గోప్యముగా జరుగు
చున్నదని నీవిలు విల్లర్ కెటెటుప్రతిక ప్రాసెస్ కమిషను
నిగాను. సంఘమువారి విచారణ సాక్ష్యముద్వివారిత ప్రభు
త్వమువారిచే నియమించుదిన యుద్ధాగ్రహిణి క్రాసు జరిగి
చేయవచ్చును. 5 వ తేదీని మాది పత్రిక మున సాక్ష్య
ముచ్చుటకు దొరకనమాని చెబువైన పంపవచ్చును. మహాంత
నూడే నలుకే గ్రామజరిగి చేయవచ్చును. సాక్షులను పంప
కచ్చునని కాంగ్రెసు విచారణసంఘమువారు అభ్యుత్సాహి దీప్తి
కవిమొదలనును పంజాబు ప్రభుత్వప్రధానకార్యదర్శికి మహా
తుకును నూడే తెలియజేసిరి. ప్రజలునూడే విచారణకు వచ్చి
నివేదించునని గాని సంఘమువారి ఉత్తరువు లేకుండ సాక్షులు
చెప్పు వివరములను ప్రాసెస్ కమిషను. పురకావలసినట్లు
సాక్ష్యమును ప్రాసెస్ కమిషను. గాని వ్యాఖ్యానము చేయ
కుండ వదలిపెట్టకుండ సాక్ష్యమును మాత్రము పూర్తిగా ప్రక
టించెనని మరొకవివరము పూచీపడకతే నని సంఘమువారు
ప్రకటించిరి 6 వ తేదీని స్వకీయాదిభిక్ష అమృతమునండి కంటి
పంపెను.

ప్రభుత్వ ప్రకటనము

పోలీసుల అక్రమవిధ్వంసము నూర్చి మేజిస్ట్రేట్ ఫిర్యాదు
నినుటకును వెంటనే విచారణ జరుపుటకును గురకబాగులో
దొరతనమువారికొక కోర్టు నిర్మించిరి. పోలీసులు చేసిన అక్రమ
ములను నినుటకు తాను నిర్ణయముగా నున్నానని అమృతముపోలీసు
సూపర్టులు గురకబాగు ప్రధాన జలాదానకు తెలిపెను.
పోలీసులు గొప్పవేరమును చేసిరిని గురకబాగుసంఘమువారు
ప్రకటించుచున్నా రేగాని దొరతనమునా రెట్లు చెప్పిననూడే
వారేమియును ఫిర్యాదు చేయుటలేదు.

అమావాస్య యుత్సవము

అమావాస్య ఉత్సవము పెట్టెందు 21 వ తేదీని గురక
బాగులో జరిగెను. అకాలీలు 6000 మంది సిక్కుల కలసి పెట్టిరి
వారందరను పూజానివేదన ప్రవక్తములను తీసికొని దేవాలయ
ములను పెట్టెటకు పోలీసులు కలసిపోకలయును చేసిరి. ఆ సం
గతి తెలిసి మట్టుపట్టు గ్రామములవారు వెళ్ళు. వేలమంది
భూజాత్రకర్తయుల నొనవచ్చిరి. కాంతముగా దేవాలయములోనికి
వెళ్ళునని పోలీసులు లేమియు బాధించని వచ్చినవారు కిందకిని
బాధగా తెలిసినది. యాత్రకు లెట్లు బాధగా స్వామిని దర్శిం
యటకు పో కలిగించినందులకు అమృతమునండి వచ్చిన సిక్కు
నాయకులు 12 మంది అనాదు మధ్యాహ్నము పోలీసుసూపర్టుం
టును కిందకృతజ్ఞతను వెల్లడించుచి 6 వ తేదీని పంజాబు కో
రనమానా ప్రకటించిరి.

రాజకొట్టెలు తీర్మానము

కార్మికులతోయుట

పునా, రి:— విద్యుత్ గారంటీయొకే అవ్వరాజ కొట్ట
కార్యకర్తలమును కలిగించు వ్యయము ప్రభుత్వమువారు బాధోవు
బట్టెలుగానండి యుచ్చుటకు పోషకావలయునని ప్రజేటిగాన
పండిత దీర్ఘమును గవర్నరుగారు 22 వేదీ బాంబాయి కార్య
సభా కార్యముల ప్రకారము ప్రోత్సహించిరి తెలియమన్నది.

అభివృద్ధి కమిటీ నిర్మించుట

సిల్వా, రి: పట్టణాంతర పరిణామయందు అభివృద్ధి
బాధించు కమిటీకట్టెటకు మధ్యభాగములకు నిర్మించెను.
మహా అభివృద్ధియవలసిన వ్యయము కలిగినది భవాగారము
ప్రమాదమునండి నిర్మించెను. కాని అన్ని అంగ్లము రికార్డులు
కాలి పోయెను.

తూర్పుబంగాళములో వరదలు

హృదయ నిశ్చేదక వార్తలు

తూర్పుబంగాళములోని బోగా రాజహామిల్లాలు కుడ
లచే నమిలేడుగ బాధిత దినది. బోగాలో నోక్కులులు
నను నిలిచియుండలేదు. వేలకొలది జనులును, కోట్ల మొద
లని పక్షులును, భార్యరానులును హృదయ ప్రవాహమున కా
ర్మియై నెను. ప్రజలకు మరతము నొకనుచోనముగను సోత
కన్నులుకున్నది. ఇనులు గృహభాగములయైనను, కృష్ణాగ్ర
ముల వై న గ్రామములయైనను పెట్టి ప్రాజరతులము
గావించుకొనుచున్నది. భార్యరానులను నీరులు నను భేదము
కేక యెల్లరును తిండిలేక మృత్యువాదు 20-30 మందిని
ప్రజలు నిరాధారయై నాను. కానివారిని నియమించుచు అదం
నివేదన నొకవలకు పునములు, స్త్రీలు కిల్లులు మునిగి చని
పోయిరి. 31 మందిమృతులు, 4 గురుస్త్రీలు 10 గురుపిల్లలును
కలిసి నున భుమవారిచే దహనంపూర్వము గావించబడిరి.
అక్టోబర్ లో 75% కంటకు మృతులును, 90% కంటకు గృహ
ములును నాశనమందెను. పంటలన్నియు కొట్టుకొనిపోయినవి.
22 వ తేదీని ఒక స్త్రీ యురువుబిడ్డలను అమ్ముకుని ఎట్టుకొని
నిటికొని కొట్టుకొనుచు నుమ్మలబిడ్డలను, బిడ్డలనుకల్పించిన
వెంటనే యామె మృతమయి. ఒకవత్సరమును కనభార్య
మహారై మహారునితోనూడ ప్రాణంతులారము మరలకల్పయం
దగా భార్యయు మృతయను ప్రవాహమున కొట్టుకొనిపోయిరి,
వారు నమాలోగిరి భేదకపుటికే కిల్లువాడు మరలించెను
కాత్తుకు కిందకంతుమును ఎట్టిగా గొరిగి చని కొని న
యాపిల్లవాని చేతులు నటికే కల్పించిపెట్టెను. కాని
కుటుంబము లోని వారిందరును మృత్యు
టలే వారని విచ్చియైతెను. వాటూ పట్టుకు మట్టుపట్టు కాంతి
పోయిరి కిందకంతుము ప్రవాహము కలగలేదు మృతు, పక్షి,
భార్యరానులు నాశనము పంపినవి. ప్రజలము జలమునువైయను
న్నది. చాలావారిమృతును నీరునిలిచియుండునని తోయను. ఈ
ప్రాంతముల విశేషము చేయదు సంజాయింపకు యంతయు
ధ్వంసమయినది. కాని కో అవరేటి సంఘమువారు తిరిగి నిర్మిం
గవ్వగానించి తెల్లయెందుటకు యత్నించుచున్నాను. రైలు
వాగులలోను, రైలుకట్టలయెను మిడిక్రిందను, వట్టిజనులను
లనునూడే కలదానిగొని ప్రాణముల కలిగించుచున్నా జనుల
యంతగ వర్షకాంతియు, తిండిలేక మృత్యు కలుగలేకవుత
యాశకులవైకు నహార్యము కలకాల్పిస్తులై బ్రదికిం
బాధకుల యున్న హృదయనిశ్చేదకము నున్నది అనేకలను
పడకలలో గొరిగియుచున్నాను. నహార్య కలకాల్పిస్తులై బ్రదికిం
లకకములు కలసి పని చేయుచున్నది. బోగా
జిల్లా కాంగ్రెసు సంఘమువారు స్థానికకోర్టులకు నహార్యము
తో బాధకులకు సాయము గావించుచున్నాను. సాయమును
నాల. జీవులును కెంతయు అకాలము కానలెను. స్థానికు
వారు అభిల కలకాల్పి సంఘమునిధి కేసులుపంపుచు చున్నాను
ఇంకొకవిధముల సాయము గావించుచు చున్నది. భారతీయసభ
మువారు మహారు వేల రూప్యములు ప్రోవుచేసిరి. అంతలో
సర్ మురేంద్రబాధ తెసర్ గాయను గామి మిత్రుగానుకు చెరి
యొకేయి రూపాయిల నొసగిరి. రైల్వే గాయను బహ్వాను
మహారాజుగారును వరదలబాధ వదిలకదేశముల దర్శించుకు.
సర్ పి.సి. గాయగారియొక్కను కలకత్తా ముఖ్యసాహాయ్యక
సంఘమువారు నాలదెచ్చు ప్రోవుచేయచున్నాను. చేయకే
కుండ నొకవలగాకే వర్తకును 5 వేల రూప్యములను సంఘము
వారి కిచ్చెను.

కలకత్తా-అట్లో రి: రాజధానికానానానమున పరిశీలు
బాగునో యున్నది. వైసియ కాంతియైయున్నది ఇం
కను లాకము వేసినయలయ యంద బడియున్నాను.
వైసియపున ప్రారంభ పయితరవాతి సాయభపోలీసులను
యైసియసాయలను తీసివేయుచును. వైసియపరిం పెండ్లె
లు రాత్రి గు అంతరము అల్లల సాని కాంతపరిశీలుకెచ్చు
టకు నాల ప్రయాసపడుచున్నాను కర్మాగారముల ప్రవ్వగా,
భవన అసాయపదములకు అసాయములు మత్తుపదార్థములు
దొరికినవి. తిప్పుట వెదకుట ముగిసినకనుక పరి ప్రారంభిం
బకును.

తిరుచునాపల్లి వార్తలు

తిరుచునాపల్లి, అక్టోబరు 5:— గా. పొత్తోగారు ఈ వా
టి పద్యార్థమును ముగిసిపను అక్కినుకు అరికించి ముగిసిపను సం
ఘ సభాసమావేశమున నిర్వంధ ప్రాధమికవిద్యావ్యవస్థకరను నూ
ర్చి యుపన్యసించి సంఘమునకు దానినామోదించబయినది
చెప్పిరి.
నేకీయక కొకాం:— నేకీయక కొకాల నిద్యార్థులకు బహు
మానములు గా. పొత్తోగారు పోసంగిరి.

ఆంధ్ర రాష్ట్రము

రంపపితూరి

ఒక పెద్దపులిగూడ పిఠూరిపూరులకు తోడగుట - యిద్దరిని చంపుట - ఏజన్సికమీషనరుబండిపై దుముకుట

ఏ. ఆర్. నాపుగూడ మన్యమునకు వెళ్లుట - హామెలుగారకి సేనానాయకత్వ మిచ్చుట - ఒకముతాదాను ఎట్టేటును ప్రభుత్వమువారు వశపరుచుకొనుట - తక్కినముతాదారులకుగూడ సోటినులు చంపుట

రంపపితూరి

ఒక పెద్దపులి మనుష్యులను చంపుచుండుట

మరికొన్ని వివరములు

మదరాసు మెయిలు కత్రిక

మొ. ఏ. ఆర్. నాపుగూడ పిఠూరిపూరుల కొరకు సర సీట్లను మన్యగర్హలకు తెల్ల మరల వస్తువులకి వట్టిరి అచట నాపుగూడ తండు కోటకుండి పోలిను యిన్సెక్టరుజ వరలు ఎఫ్. ఆర్. పైజి, ఏజన్సి కమీషనరు ఎఫ్. డబ్ల్యు. స్ట్రెయ్ టి. ఎస్. గార్డల్ తో నాటామిరి. వారందరూ బరిగలసిన కునినిర్మయించిరి. పోలిను డిప్టి కమీషనరు ఏ. జే. హామెలుగారు గూడ నచటికి వెళ్లిరి. హామెలుగారికి ఏజెన్సీలో సేనానాయకత్వము నిర్వహింపబడుచున్న తొండర యటుండ నచట నొక పెద్దపులి గూడచేరి మనుష్యులను చంపుచున్నది. స్త్రీగర్హ ముకుండి మన్యము లో ఆలస్యమిరికి వెళ్ళువారిలో నాపులియండుటచే రాకపో కల కష్టమిరిగా నున్నది. ఒక గ్రామమునను నుండి కాలు ఉద్యోగి (వేస్టి నేటరు) ని ఆ పెద్దపులి యుడింటకు చంపినది. ఏజన్సి కమీషనరు ను మోటారుబండిన పంపాలోకి వెళ్ళు. సేనిలు వైద్యోగులును సైని కోడ్యోగులు కలసి పనిచేయుచున్నాడు. అచ్చట ఆడవిదా నులు చాల యిరుకు నా నుండును. కొని కంచరగాడిదలను తెప్పించుటకు వారంగికిరించిరి. కంచరగాడిదలు గూడ నచటికి వెళ్ళినవి. పని ప్రారంభమైనది. ఇంకను సేనలను పంపెదరు. సేనిలు సైనిక ఉద్యోగుల మధ్య రామచంద్రమును నడుపుటకు కట్టను పొయ్యిగ్న గారిని నియమించిరి.

మన్యము ప్రజలయివేక్ష

ఇంతవరకు మన్యము ప్రజలు పిఠూరిపూరులను పట్టు కొనుటలో నుద్యోగుల సేమియును సహాయము చేయలేదు. ఇప్పుడే విషయమున నాపుగూడ ప్రజలకు వత్తిడి కల్పించెదను.

ఒక జమీందారు ఎట్టేటును వశపరుచుకొనుట

మన్యములో నుతాదాములు ఆ న గా జమీందారులు యిట్టి తొండరల లో దొంగిలమునకు సహాయముచేయవలె ననుకుటకు కలదు. అట్లు నుతాదాముచేయవలెను ఒక ముతా దారు జమీని దొండరల ను ము వారి పుడు వశపరుచుకొనిరి. తక్కిన ముతాదారుల జమీనలను గూడ వశపరుచుకొనుటకుని వారి కందరికిని ఉద్యోగులు తెలియజేసిరి. మన్యము ప్రజలింకి కరకును గుడెంరాజే స త్యాధికారి అనుకొనుచున్నాడు. ఇప్పుడు వారికి నిజము తెలియ నలదు.

వైద్యసహాయము

సేనుకుగూడ నసీట్లములో 50 మంది కోగు జండు లకు సరిపడు వైద్యుల విద్యకపబడెను నొప్పుగాయలులు తగిలినవారిని వాల్తేరువైద్యులకు పంపెదరు. సేనుకు సోల్య

మైసూరుశాసనసభ

మైసూరు, 8. 1008 సంవత్సరపు మైసూరువార్తాపత్రికల మూలముల సరియగుటకై ప్రభుత్వమువారి సమాఖ్యిల్లినవారు మై చర్చించుటకుండె యూరిన యంతరము సేవపడియెను. మూ తక కాపరమునందలి యంతరములకు స్వతంత్రముగా నుమా తు సభకుమిదినపుట్టుల నూపబడిరి. ముందు బిల్లియన్ల స్వ లు ధి చాలచిత్తులు తెచ్చుచుండుటచేత రెంటిలో నెవేకోకును ని యడిగిన తొలక నుండిబిల్లు నే కామామోదించెదనని యో కమంది చుట్టును ప్రసంగించిరి. బిల్లు ఆంధ్రమునను దుకటకుతి ను ఆచేటులు కలదనెనుగ నందరుటచేతను నామెయియు ఆంధ్ర లవిన బొగుండునని దివానుగా తీర్మానుచుంది. ప్రభుత్వమువారు ముద్రకాలయములకు సార్వత్రికమిహ్యులయెనని అందు చున్నారనియు చక్కని విమర్శనములట్లు సానుమాతి జూపుట కు సరిగ్గులే యుండినయు దివానుగారు వెలవిచ్చిరి. ప్రజల ముద్రకాలయములకు గర్హించుట తరువాతి ముద్రకాలయములకై కొంతయధికార ముండుట కోక్కు. కొత్తకాసన ముండుటయు ననియు ప్రభుత్వమువారికి పున అట్టిపట్టుమును కర్పరలోకాను వశముం యుంచుచుననియు, సభవారు సలహా ప్రకారము కొత్త దివానా సంఘమువారి యెదుట వారి నియమకు రకు దొడ్డు కొడిదననియు నూడ దివానుగారు ప్రసంగించిరి.

మాయవార్తలు

నాయువార్త (వైల్డెసు) స్థానులనుగూడ మన్యములో నేర్పరకు జూచుచున్నాడు. నాపుగూడ సర సీ కట్టు ముకుండి లమ్మసింగికి తెల్లరి. లమ్మసింగి నా సీవట్టుచుకు 20 మైళ్ళదూరమున కొండలలో నున్నది. మోటారుబందు తెల్లనగ నుంచిరాడ్డు లమ్మసింగివరకును కలదు. ఇట్టి ఆడవి ప్రదేశములో పిఠూరిపూరును తొంగిదినుటకు కొంత ఆలస్యము కాకమా నదు. మలతాలో వ చేయుటకులన అనుభవమును గడించిన నాపుగా రిపుడు యాజమాన్యము వహించుటలో మన్యములో గూడ పిఠూరి వ్యాపింపకుండ చేయగలిగెన నని తోచు యున్నది. 5 వ తేదీని నుదరాను మెయిలుకత్రికలో ప్రకటింప బడెను.

మ్యూసిండియా

ఆగష్టు 5 వ తేదీనాడు మద్రాసు కోడెలలో ప్రారంభ మైర పిఠూరి యంతర అదగిపోలేను. 300 మంది పోలీసులు వ్నారు. పిఠూరిపూరుల కొన్ని తుపాకులను వందల కొలది తూటాలను పోమకొనిపోయిరి. పిఠూరిపూరుల 30 మంది మృతిమె అని ప్రభుత్వమువారు తెలిపిరి గాని వారి సంఖ్య యంతకు పెంపుగా నున్నదని చురకొందరు తెలిపిరి. పిఠూరి పూరులందరు విపుడు నడుచుకొనుచున్నారని పోయిరి. అచటకుండి వారిని నులభేముగ రెండు పిలులేదు. గట్టి ఏర్పాటులు జరుగ వలెనని నందరులు వివరమిచ్చుచున్నది. పిఠూరిపూరులు చూడబ్బి సరిపాద్దులలోకి వెళ్ళగలిగినవో వారిజాడతీయటకు చాలసెల లు పట్టును. ఇప్పుడు సర్పివట్టు ముగోడును ప్రధానాధ్యక్షముగ నేర్ప రినిరిగాని ఆది పనికిరాదు. ఇందువలన పిఠూరిపూరులను మన్య ములోనుండి జనవదమునకు తరుముటకు గాక దుచ్చేద్యములగు నుడెనుకొండలలో వారు ప్రవేశించుటకే అవకాశము గలిగిం చుట యగుచున్నది.

సేనుకు సర్పివట్టుమును వదలివేసి చింతపల్లిని ప్రధాన స్థానముగా నేర్పరుచుకొనవలెను. నుడెంకొండలనుండి దుచ్చే ధి సేనాదులకు పంత్రినేర్పరది తెనుక నుండి పిఠూరి పూ రులను తరుచువలెను. పోలీసు ఇన్స్పెక్టరుజనరలిపుడు సర్వ భూముల పరీంక్షెనుగాని ఆకొండపూరులు వాగుగా నెక్కిన వాను గాంధీకర్మము వహించవలెను. అట్లు చేచనివో పిఠూరి పూరులకు ప్రభుత్వముగా చల మధికమగును. వారిని ఆంధ్ర దీయటకు చాలకాలము కట్టు ననియును ప్రాసినలేఖ 5 వ తేదీ న్యూఢిండియా పత్రికలో ప్రకటింపబడెను.

తెలుగుపత్రిక

రంగూనులో ప్రతి ఉదినవారమును ప్రకటింపబడుచును తెలుగుపత్రిక అనునది ఒక వారపత్రిక. రంగూనునగరము న ప్రకటింపబడుచున్నది. ఇదివరకు 5 సంవత్సరములు తెలుగుపత్రిక సంవత్సరమునెంతగా రెండువారానికి 5-10-0, యొక్క ప్రకటింపుల వారికి 5 రూపాయలు. పత్రిక చక్కగా నుపపజనుచున్నది ఆంధ్రమునందుల అదరణకర్తమై వారిసహాయము నకేమీందు చున్నది. దీనికి శ్రీయుత సోమరాజు రామానుజరావుగారు సహాయముచేయుచున్నారు. కలయునాటిట్లు వ్రాయవలెను: నెం 21 రు కవాలసంఖ్య 30 వ గల్లి, అనందమహాలయము రంగూను బర్మా

వాసలు

సియో, అక్టోబరు 5:- పల్లిమోలైరసంచలము కలక ఎల్ల రాన్యము లంగనను పశ్చిమ పంజాబునందును కొద్దిగ వాణలు వచ్చినవి. ఆ పూర్వపార్శ్వ, మధ్యభాగంకొ, ఆపాములందు నుమా రుగను, విహావిగిసాన్లు, మధ్యస్థైరప్రాంతములందు కొద్దిగను, వజీరు మృదానునందు అల్పముగను వాసలు కలిసినవి.

రాజమండ్రిలో జరిగిన నరహత్య

కొచ్చెర్లకోట రామారావు కొవ్వలి రామచంద్ర రావుగార్లను గూడ అరెస్టుచేయుట

సత్యవోలు గున్నేకర్వరావు గారిని జామీనుమీద వదిలుట

స్వకీయ విలేఖరి

రాజమండ్రి-6-10-22

ఈ కథకేను సంవత్సరమున శ్రీయుత కొచ్చెర్లకోట రామారావుగారిని హత నిన్న (5 వ తేది) సాయంత్రము రాజ మండ్రిలో అరెస్టుచేసిరి. ఈయనకూడ రాజమండ్రి ఫోరేస్టి సోల్ట కేసులో 1878 యని తీర్మానంబుచేత. 5 వ తేదీకి కొ ాడకొ శ్రీయుత కొవ్వలి రామచంద్రరావుగారిని హత అరె స్టుచేసి రాత్రి 11 గం బండిలో రాజమండ్రికి తీసికొనివచ్చిరి. శ్రీయుత కర్వకోట గున్నేకర్వరావుగారిని జామీను మీది నిడుదలచేయవలెనని కోరగా క్షేమశ్రీ గురుశేషస్రీయు విరళ రించెను. అంతట జల్లా, సెమన్సు డిగ్రీగారిని కోరగా వాంం రుల కనజ్జనిచ్చిరి. 5 వ తేది సాయంత్రమే ఆయనను విడుదల చేసిరి. విగిలినవారు గుజైలులో నున్నాడు. పోలీసు ఇన్స్పె క్టరుగారు ఛార్జిషీటును వాఖులవేసి యున్నారు.

లక్ష్మణాచారిగారు 'మే.స్రీ'లుగ రెయినులు, సినధను గూర్చి యిచ్చిన స్టేటుమెంటు నాధారపరమకొనియే నీ యరె స్టులు జరిగినవి. లక్ష్మణాచారిగారు హత గుజైలులోనే యున్నారని

చీరాల

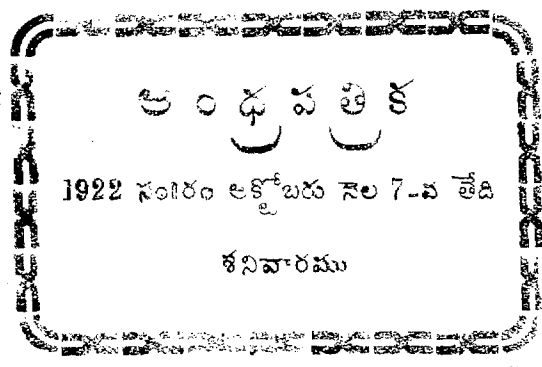
(ఒక విలేఖరి)

5 తేదీ వరకుం X-30 నిగవములకు పూర్వపు పూర్వసంజులో ఆంధ్రరత్న మగ్గిరాల గోపాలకృష్ణయ్యగారు రేపల్లె వెళ్లుచున్నారని అనుచార విని ప్రజలు మునుప ని300 జనులు లైల.క్షేమనకు అత్యుత్సాహముతో వెళ్లి వారిని సంద ర్శించి ప్రవచనాలంకృతులం గాంచిరి. వారి నాయనయ్యకు బద్ధుగానుండియన్న కారణమువలన యిచ్చట దిగుటకు అవకా శము కలుగనందుకు చింతింపుచున్నానని గోపాలకృష్ణయ్యగారు సెలవిచ్చినారు. అంతట ప్రజలు తిగి యిచ్చటికి యెవ్వడు వచ్చినకో ఎన్నడు సంధర్శించెదమో అని వ్రుత్సాహసంకులతో మాట్లాడుతుంటూ ఇండ్లకు వెళ్లివారు. అది బహుత్వరముగా వచ్చినవారిల్లు కొంతమందికి వారిని చూచుటకు అవకాశం చక్క లేదు. అయితే నాయనయ్యున్నాడనే రేలు వశమొంటూ వెళ్లడమే వారి స్వదేశ ప్రముఖ ధర్మచిహ్నంబుగా భావించెదరు. కేరలు పుత్తెనక లెచ్చు కార్యుత్సాహసంకల్పం ప్రజలలో లేదని తెలు చెప్పవలెను. 1ట్టి క్షుణ్ణులతో ప్రయోజనంబును, క్రియా నూపకంగాచేసి మాపించలేగాని కల్పించున్నాడు అని సంతో షంతో తెల్లెంతయుతాన గోపాలకృష్ణయ్యగారు సంతోష పడుచునని ప్రజలు వ్రదేశ్యంగా వున్నట్లు కనుపడుచుంది. గోపాల కృష్ణయ్యగారివైపు ఇట్లు వరుగిడుట వారిని అవమా నించుటగాని గౌరవించుటకాదు. వారు చీరాలకు వచ్చినూడి సేను యంతకాలం శ్రీ కృష్ణబస్మస్థానమును విజన్యచేయు చుండ మీరు నామనన్న సంతోషంకొరకు చేసినదేమి అని అడిగిన యేమి నజాబుయిచ్చెదరు?

మీ జాతకము

ఒక 500 రుమువరకు జరుగు సంకలు 'రెండు' రుగా వ్రాయుటకు కట్టును గ్న 2/-, దీనికిమంకిటి 100 కట్ ఆంధ ర్శలతో వ్రాయుటకు గ్న 5/-, ఇతే ప్రకారము దీనిక మంకిటి లోను ప్రతి సంక రుములో జరుగు ముఖ్యవిషయములతో వ్రాయుటకు గ్న 5/- జనన సంకరగ, మి, వాగము, వరదము, నిమిషములు తెలుపవలెను. కేక జాతకమును వ్రాయవలెను. అట్టి సంములనుండి మితిలేని యోగ్యతాపత్రికలు వచ్చుచున్నవి. కా తిరము అంగ్లభాషలో వ్రాసి పంపవలెను.

బి. ఆర్. శ్రీనివాసయ్య, కృష్ణలూరు ఆగ్రహారము (ఎ) పాన్డు మైసూరు

అనుకూలావకాశము

నిరాకరణవాదుల మనములనుండి శాసన సభా ప్రవేశ భ్రమ దొలగి, నిర్మాణ కార్యక్రమముపై గాఢాభిమాన మేర్పడుచున్నందుల కెంతయు సంతసింపవచ్చును. శాసనసభలతో జేరి ప్రతిష్ఠంబునల గావించుటకుగాని, మంచికార్యముల పట్ల సహాయముజేసి, చెడ్డకార్యములపట్ల నిరోధము జూపుటకుగాని అవకాశము లేదని, రాజప్రతినిధిగారి చర్య ఇటీవల స్పష్టము గావించినది. అధికారుల అడుగులకు మడుగులొత్తుచుండువరకు, శాసనసభ్యుల కిబ్బంది గలుగదు. వీరు తమ స్వాతంత్ర్యము నొకంతి జూపుచో, దాని నణగదొక్కుటకు గవర్నరుజనరలుగారి కేమి, గవర్నరులకేమి నర్హి కెట్లు మొదలగునిరెండు శాధికారములు గలవు. ఈ సందర్భములలో, వెనుక బనిలేదని విస్మరించిన శాసనసభలలో మరల ప్రవేశించుటకన్నను ప్రయోజన రహితమగు బనియండబోదు. దేశమిప్పుడు బూనవలసిన కార్యము నిర్మాణ కార్యక్రమ నిర్వహణమే. దానిని జయప్రదముగ కొనసాగించుచో దేశమునకు ముక్తి గలుగుననుటకు సందియము లేదు. ఇందుకొరకు దేశములో కార్యోత్సాహము ప్రబలుచున్నందులకు సంతసింపవలయును. ఆంధ్ర దేశమునందు కదలిక గలదని, వివిధ మండలముల నుండి చేరెడి పార్టీలు దెలుపుచున్నవి. గాంధీ మహాత్ముని వర్గంతిని దేశ మంతికుమున్ను అమితోత్సాహముతో జరిపియుండెను. ఇందుకు ఫలమేమి? ఉత్సవముల జరుపుటతో మాత్రమే సంతృప్తిజెందవలయునా? గాంధీ మహాత్ముని గౌరవించుటకు, వారి యాదేశముల ననుసరించుటయే మూలమార్గము. వారి ఉపదేశముల ననుసరించుటయే, ప్రధానసాధనము. ఈ కని జరుగక కేవలము బాహ్యరూపముతో ప్రాద్దులుచ్చుటవలన, మహాత్ముని మానసము సంతృప్తి జెందజాలదు. నిర్మాణ కార్య నిర్వహణమునకు నేడు అనేకావకాశము లున్నవి. స్వరాజ్యసిద్ధికి నిర్మాణ మవసరమను సంగతి సుస్పష్టమగుటచే, ఈమార్గమును విడనాడుటకు వీలుండదు. ఈ సంవత్సరమున రాష్ట్రమందంతట వర్షములు చాల తక్కువుగ నున్నవి. కాటక బాధ యధికమగుచున్నది. ప్రభుత్వపు రిపోర్టు తెలుసున్నను, ప్రజల అనుభవించెడి బాధలను చులకనజేయుటకు వీలులేదు. మదరాసు మెయిలుపత్రికలో ప్రచురింపబడిన వృత్తాంతము జూచిన పశ్చిమాంధ్రదేశపు దుస్థితిని గ్రహింపవచ్చును.

నెటిలో మెంటు ఆఫీసరులు పశ్చిమాంధ్రదేశము సంపదతతో తులడగుచున్నదని ఎంతవ్రాసినను, రివిన్యూసభ్యు డెంటుల దలచినను, నిజస్థితి మరుగుపడజాలదు. సంతతమహిషీతులగు ప్రజలు సంపద సనుభవించుచున్నారనుట స్వర్థప్రసంగము. కర్నూలునందేమి, బళ్లారియందేమి, అనంతపురము నందేమి దరిసితులు కడువిషమముగ నున్నవని, మెయిలుపత్రికావృత్తాంతము దెలుపుచున్నది. ఇట్టి సందర్భములలో ప్రజలబాధల నుపశమింపజేయుటకు రాటమును సాధనముగ గైకొనవలయును.

ఇంతవరకును, నాగలాపురప్రాంతములందు టౌమ బాధితులకు రాటము కొంతవర కుపయోగపడినను, ఈప్రయత్నము లేమాత్రము సరిపోవు. ఎక్కుడు నిర్మాణమును, ఎక్కుడు కార్యదీక్షయు, ప్రజలతో ఘోషింపను అవసరములు. ఆంధ్రదేశమునందన్ని మండలములలోను రాటపు మధురధ్వని సంతతము వినుపించునట్లు ఏర్పాటులు జరుగవలయును. ఆంధ్రదేశము నూలుదీసి కద్దరును తయారుజేయు విషయములలో ముందడుగువైచినను, కార్యఫల సిద్ధి కెక్కుడు దీక్షయవసరమని విదితమగుచున్నది. ఈకనిని నిర్వహించు టెట్టులు? గ్రామకాంగ్రెసు సంఘములు మొదలు మండలసంఘములవరకు కదలికజూపినగాని, ఇక్కార్యము నెఱవేరజాలదు. ప్రతి గ్రామమును తనయక్కరలకు సరిపోవువరకయినను, నూలును వస్త్రములను తయారుజేయుట ముఖ్యవసరము. సంతత వ్యవసాయపరాయణత్వము వలననే ఇక్కార్యము సాధ్యమగును. టౌమబాధలట్టితరి రూపుమాసిపోవును. స్వరాజ్యసిద్ధి సాధ్యమగునంతవరకు ఫలించవలసిన ఎంచెడివారు, నిడుచుట కిది తరుణముగాదు. దేశభక్తులు పలువురు కారాగృహములకు జనిరి. పలువురికిను జనుచున్నారు. ఎట్టికష్టములనయినను భరించుటకు పలువురు సంసిద్ధులగుచున్నారు. ఇట్టి మహామహుల త్యాగమునకు తగిన ఫలముండ వలెననిన, ప్రతి వారును తమ విధ్యుక్తధర్మమును నెఱవేర్చవలసి యుండును. నిర్మాణకార్యక్రమ మందులకు చక్కని యవకాశ మొసగుచున్నది. ఉత్సాహమును రగుల్కొల్పెడి ఉద్దేశము దీనియందు లేదని నెఱగొంద నక్కరలేదు. స్వరాజ్యసాఫల్యమునకన్నను, మహాత్ముని విడుదలకన్నను, దేశభక్తుల కారాగృహ విమోచనమున కన్నను ఉద్దేశము గలిగించు విషయమేమి గావలయును? సంతతోత్సాహముతో పాటుబడుట కీ ప్రయోజనములు చాలవా? ఆమూల్యమగు ప్రస్తుతావకాశమును జారవిడచక, ఆంధ్రులు తమ నిజధర్మమును నిర్వహించి చరితార్థులగుదురు గాక!

శాంతిసమావేశము.

అంతర్జాతీయ కార్మికసంఘమువారు డిశెంబరు పదియవతేదిన ప్రపంచశాంతి సమావేశము నొకదానిని జరిపెదరని తెలియచున్నది. ప్రపంచ శాంతి యవసరమనిభావించెడి కార్మికు లాహ్వనింపబడుదురు. ఈసంఘమువారియద్దేశము మహాత్ముని మయిన దనుటకు సందియములేదు. కాని, వీరియద్దేశము లెంతవరకు సఫలమగునో చూడవలయును. పాశ్చాత్యజాతులు శాంతికై పరితపించుచున్నను, వీరి పద్ధతులు మారలేదు. పశుబలము నాశ్రయించు పద్ధతిని వీరింకను విరమింపలేదు. అన్యదేశాక్రమణ పద్ధతిని మానలేదు. స్వయం నిర్ణయాధికారము ప్రతిజాతికిని కలదను విషయమును వీరింకను గుర్తించలేదు. ఇంపీరియలిస్టులింకను తొలగిపోలేదు. అన్ని జాతులకును స్వాతంత్ర్యము లభించుటకు వీరంగీకరించుటలేదు. ఇట్టి స్థితిలో శాంతిసమావేశమును కూర్చుటవలన లాభమేమిగలుగును? కలహాబీజములు ప్రపంచము నుండి తొలగినది, వైపుతల నెన్నిబూసిన నేమి ప్రయోజనము? పాశ్చాత్యదేశములలో కార్మికు లితరులవంటివారుగారనియు, శాంతిసంస్థాపితము గావలయునని వీరికి మనస్ఫూర్తియగు కోర్కెగలదనియు జెప్పవచ్చును. ఇదికాదనము. కాని శుష్కవాంఛలవలన ప్రయోజనముండునా? వానిని ఆచరణలోనికి దే గలిగినపుడే, ఫలముండును. కార్మికులు తగినపలుకుబడినిగాని, అధికారమును గాని

ఇంకను సంపాదించలేదు. అందుచే ప్రభుత్వములు పీరికోర్కెను పాటించవు. కాని నిజమాలోచించిన, కార్మికులకుండెడి పలుకొబడి మరెయిక శాఖ వారికుండనేరవు. పరిశ్రమల వీరిచేతులలోగలవు. యధములకు మనుష్యులనుగాని, సామానులను గాని సమకూర్చగలవాడవీరే. తమ ప్రభుత్వములు యధములకు దిగుచో, వీరుతలపెట్టినయడల యధము లాగిపోవును. సైన్యములనుగాని, యధ పరికరములనుగాని వీరు సప్లయజేయక మానుకొనవచ్చును. కాని వీరికట్టి ధైర్యసాహసములుగలవా? అప్పుడప్పుడు కొంతయ సంతృప్తి కనుబడుచినను, సమయము వచ్చినపుడు వీరు ధైర్య సాహసములను కనుబడుపజాలకున్నారు. తమ విశ్వాసములకొరకు వీరు సర్వస్వము నర్పింపజాలకున్నారు. అకారణముచే వీరి పలుకుబడి చాల తక్కువగ నున్నది. సంగ్రామ బిజము లంతరింపకున్నవి. యధముల నాపుటకు పాటుబడుటయే గాక, వీరు కలహ కారణములను తొలగించుటకు పాటుబడవలయును. ఇందుకు, ప్రతిజాతికిని స్వయం నిర్ణయాధికారము గలదని గ్రహించి, అట్టి అధికారమును బ్రసాదించుటయే మార్గము పరాధీనత ప్రబలుచుండ ఇంపీరియల్ భావములు స్వేచ్ఛా విహారము సలుపుచుండ, మనఃస్పర్ధ తెలుల అంతరించున? కార్మికు లీ మారు తమ ధర్మమును ధైర్యముతో నిర్వర్తించి, ఎట్టి యాకదలు సంభవించినను లెక్కజేయక పాటుబడుచో, శాంతి సమావేశము ఫలప్రదమగును. లేనియెడల ఇది వరకు జరిగిన వాషింగుటను జనోవా సమావేశములవలె నిదియు అలంకారప్రాయమై నిరుపయోగముగ పరిణమించును. శాంతి శాంతి యని పలకరించిన మాత్రమున శాంతి గలుగదు.

స్వామిశ్రద్ధానందులు

శ్రద్ధానందస్వామి శాసనోల్లంఘనమునకు ప్రజలను పురకొల్పి రను నేరముక్రింద, అమృతసరపు మేజిస్ట్రేట్టుగారు వారిపై ఒక సంవత్సరము కారాగృహశిక్షను విధించిరి. ఇంతకాలము శ్రద్ధానందులకు స్వేచ్ఛగ నుంచుటయే ఆశ్చర్యము. శ్రద్ధానందులకు గలిగిన గౌరవమునకు దేశము వారి నభి నందింపకమానదు. శ్రద్ధానందులు పూర్వాశ్రమమున మహాత్మా మున్షిరాం ఆస్త్రివహింపబడుచుండిరి. వీరు హరిద్వారముయొద్ద ఆర్యసమాజ గురుకులమును స్థాపించి, అహింసాశ్రమ దాని యభివృద్ధికొరకు సలిపినశ్రమి వర్ణనాతీతము. మున్షిరాం గారిపై ప్రజలకు గల గౌరవము అతివిస్తారము. వారిని మహాత్మా యని పిలుచుచుండుట బట్టి, మున్షిరాంగారి గొప్పతనమును గ్రహింపవచ్చును. మహాత్మా మున్షిరాంగారు, ధర్మరహితిమగు రాజకీయములందు శ్రద్ధదీసికొనకబోయిరి. సన్న్యాసాశ్రమమును స్వీకరించినపిమ్మటగూడ, తాము పెంచి పెద్దజేసిక గురుకులపు యభివృద్ధికొరకు వీరు పాటుబడుచుండిరి. గాంధీమహాత్ముని శంఖధ్వని వినుపింపగనే, శ్రద్ధానందస్వామి రాజకీయవిషయములందు తాను పాల్గొనుటకు తరుణ మాసన్నమయినదని భావించి, అప్పటినుండియు మహాత్మునికి తోడునీడగ బనిచేయుచుండిరి. అప్పుడప్పుడు గాంధీ మహాత్మునికి భిన్నాభిప్రాయమును కనుబడుచుండినను, శ్రద్ధానందునికి మహాత్మునియడలగాని, వారిసిద్ధాంతములయడగాని గౌరవము తొలగలేదు. గాంధీమహాత్ముని వెనుక నరెప్పుజేసిన సమయమున డిల్లలో జరించిన కలవర సందర్భమునందు ఘూర్ఖా సైనికులు వైబడరాగ, శ్రద్ధానందులు ధైర్యముతో వారియెదుట నిలువబడి తనపై కాల్పుడని యడిగెను. వారంతట, నిశ్చేష్టితులయిరి. మృత్యువు

నదుల్లోనుట కట్టిసాహసమును కనుబడిచిన శ్రద్ధా నందునికి, కారాగృహ నివాస మొక లెక్కలోనిది గాదు. మహాత్ములే ప్రదేశమునందున్నను, నది భూతల స్వర్గమగుచుండును. గాంధీమహాత్ముడు, శ్రద్ధానందస్వామి మొదలగు ధర్మాత్ము లుండెడి కారాగృహములు పవిత్రక్షేత్రములగుచున్నవి. శ్రద్ధానందునికి మేజిస్ట్రేటుగారు సన్యాసధర్మమును బోధించిరట. లోక కళ్యాణము కొరకు, సన్యాసులయినను నిష్కామ కర్మ నాచరించెదరని మీరికి దెలియదుగాబోలు. ప్రజలకు సద్బోధచేయ వర్తత గలవారు సన్యాసాశ్రమస్వీకారులే. అకాలీ లనిన, అధికారుల కెంత కోపమున్నను, వారి ధర్మ నికతిని హిందూదేశ మంతయు కొనియాడుచున్న దని, మేజిస్ట్రేటు గారికి దెలియకపోవచ్చును. శ్రద్ధానందస్వామి యేమి, పండిత మదనమోహన మాలవ్యాగారేమి తమ విద్యుక్తధర్మమును నెఱవేర్చిరేగాని వేరుగాదు. శ్రద్ధానందుని కారాగృహమునకు పంపుటవలన, అకాలీల యుద్యమము తగ్గిపోవుననిగాని, ధర్మబద్ధమగు నిరాకరణోద్యమము చనిపోవుననిగాని పంజాబు అధికారులు భావించు చో, వారియూహ ప్రమాదజనితము. శ్రద్ధానందుని యడ పాంచాళభూమికి గల గౌరవమువలన, వారి యుపదేశములను కొనసాగించుట కాదేము ఇంతకు పూర్వమునకన్నను ఎక్కుడు శ్రద్ధను భక్తిని జూపుననుటకు సందియములేదు.

రీడింగు ప్రభువుగారి రాజీనామా.
సిన్హాకును వైటుహాలునకును పొత్తు గుదురక బోవుటచేతను, ఆరోగ్యము తిన్నగ నుండకబోవుట చేతను రీడింగుప్రభువుగారు తమ పదవికి నవంబరు నెలలో రాజీనామానిచ్చి బోయెదరిరియు, వీరికి బదులుగ శాశ్వతోద్యోగి రాకముందు, విల్లింగు డను క్రభువుగా రాష్ట్రము నాక్రమించెదరిరియు, వదంతి వ్యాపించియున్నటుల ట్రిబ్యూనల్ ప్రతికకు సిన్హానుండి యొక విలేఖకుడు వ్రాయుచున్నాడు. ఇట్టివదంతలు ఇంగ్లండునుండిగూడ వినవచ్చెను. సిన్హాకును వైటుహాలునకును ఎట్టి భేద ముదయించినను, రీడింగు ప్రభువుగారు సర్దుకుని పోవుచునే యుండిరి. లాయడుజార్జిగారి ప్రసంగమును రీడింగుప్రభువుగారు సమర్థించిరి. వెన్ను ఆక్కును పునరుద్ధరించుటగూడ వైటుహాలు ప్రోద్బలము గలదని తెలియుచున్నది. రీడింగుప్రభువుగారు రాజీనామా నిచ్చెన రను వదంతియే నిజమగుచో, హిందూదేశము విచారము జూపదని ట్రిబ్యూను ప్రతిక దెలుపుచున్నది. రీడింగుప్రభువుగారు అపజయముగాంచిననుటకు సందియము లేదు. గాంధీ మహాత్ముడు సైతము వీరికి తగినంత అవకాశము నిచ్చినను, రీడింగుప్రభువుగారు దానినుపయోగించు కొనక అధికారులకు వశపర్చుటై, తీవ్రనిర్బంధము లకుబూని దేశమును అశాంతిపూరితము గావించిరి. లా, ఆర్డరు పేరుతో ప్రజల జన్మస్వాతంత్ర్యము లకు వీరు భంగమొనర్చిరి. పాలకులయడ ప్రజల విశ్వాసము బాత్తుగ నశించెనని శ్రీనివాసశాస్త్రి గారే ఇంతకు మున్ను తెలిపియుండిరి. శివస్వామి అయ్యగారు సైతము ఇటులనే సూచించిరి. ట్రిబ్యూనుప్రతిక తెలిపినటుల హైందవ రాజప్రతినిధి హిందూదేశ పజలపక్షమునయినను వహింపవలెను. లేనియెడల సంపూర్ణముగ నివిలుసర్విను పక్షమునయినను వహింపవలెను. ఇక్కడ నొక పాదమును అక్కడ నొక పాదమును పెట్టుటకు వీలు లేదు. శాసనప్రకారము, ఇతడు వైటుహాలున కనుగుణముగ నడువవలయును. లేనియెడల రాజీనామానిచ్చుటయే కర్తవ్యము. ప్రస్తుతపరిస్థితులలో, ఏరాజప్రతినిధియైనను అధికార వర్గ

చక్రమంతో గలసి తిరుగకతప్పదు. స్వపరిపాలనము లభింపనంతవరకు, రాజప్రతినిధి ఎవ్వరయినను ప్రజాభిప్రాయమున కనుకూలముగ మెలగుట దుర్లభము. ఈలోపమంతయు ప్రస్తుతపాలనావిధానము నందే గల దనుట సత్యము.

త్యాగవహిని.
అకాలీల త్యాగవహిని ఇంకను ప్రజ్వలించుచునే యున్నది. వీరిని కట్టలతో మోడుటమానిన పిచ్చుట, అధికారులు అరెస్టులను ప్రారంభించినటుల పాతకులకు తెలియును. మాద్రప్రత్యేకవిలేఖకుడు తెలిపిన వృత్తాంతము ప్రకారము, ఇంత వరకును అరెస్టు అయినవారి సంఖ్య 1137 కు బెరిగెను. ఈ సంఖ్య ఇంకను బెరుగుచునే యున్నది. తీర్థయాత్రలకువలె అకాలీలు స్వమతరక్షణార్థమై కారాగృహములకు బోవుచునే యున్నారు. వారు అవలంబించెడి ధైర్యవైర్యములు అచ్చెరువు గలిగించుచున్నవి. అస్సాసియేటెడు వెన్ను వారు సూచించిన ప్రకారము, గురువనముయొద్ద అకాలీలు నలుగురు చొప్పున వచ్చి చేరుదురట. వీరి యుద్ధేశమును అధికారులు కనుగొని, వెనుకకు మరలిపొమ్మని యడుగుచున్నారట. అందుకు నిరాకరింపగ, వెంటనే ప్రతిదండును అరెస్టుజేసి వెంటనే విచారించి, పంజాబు నందలి జయల్లకు బంపుచున్నారట. అరెస్టులను విచారణలును ఎంత సులభమయ్యెనో ఇందుమూలమున కనుగొనవచ్చును. ఇంతటి త్యాగశక్తిని, అహింసాధర్మమును, అకాలీలు గనుబడిచుచున్నను, అకాలీలను పీడించుట ఇంకను నిలిచిపోలేదని, మాకు జేరెనంతివార్తబట్టి తెలియుచున్నది. ఇంకను అకాలీలను కొందరను మోడుటయు, గడ్డముల బట్టి లాగుటయు జరుగుచున్నవట. అకాలీలు జూపెడి నిరుపమాన శక్తి, ప్రపంచమున కంతకును మార్గదర్శకమగుచు, మహాత్ముని సంకల్పమును సఫలము గావించుచున్నది. ఇట్టి యద్భుతావకాశమును గలిగించి, దేశమునకు త్యాగశీతల నొసగుచు, పీరులను ధీరులను ధర్మాత్ములను ఉద్భవించజేయుచున్నందులకు పంజాబు అధికారులను అభినందింపవచ్చును. పంజాబు సమస్యవలననే ధర్మబద్ధమగు నిరాకరణోద్యమ ముదయించినది. మరల పంజాబు అధికారుల ప్రోత్సాహము మూలముననే, ఈ యుద్యమము తన ప్రయోజనమును సాధించి, స్వరాజ్యసిద్ధిని గలిగింపగలదు.

రైల్వేరేటు.
రైల్వేరేటును హెచ్చించుటవలన ఆదాయ మధికమగు నను తలంపు వట్టిభ్రాంతియని, అంగ్ల దేశ రైల్వేలస్థితి తెలుపుచున్నది. 1921 సంవత్సరమునందు 246,000,000 సవరనుల రాబడిరాగ, 256,000,000 సవరనులు ఖర్చయ్యెను. ఇందువలన 5,000,000 సవరనుల నష్టము గలిగెను. 1920 సంవత్సరమునందు 5,500,000 ల సవరనుల లాభము గలిగెను. రైల్వే మేనేజరులు గూడి, రైల్వేరేటులో ఏడవవంతు తగ్గింపవలెనని తీర్మానించినది తెలియుచున్నది. హిందూదేశము నందుగూడ ఈ మార్గము నవలంబింపక తప్పదు. రైల్వేరేటును, పోస్టురేటును హెచ్చుజేయుటవలన, రాబడి హెచ్చుటకు మారుగ తగ్గుటయం దాశ్చర్యమేమియు లేదు.

నిరాకరణోద్యమలాభము
1921-22 సంవత్సరపు అప్పాము ఎత్తైనజరిపోర్టు జూచిన, మత్తుపదార్థముల వాడుక చాలవరకు దగ్గనని తెలియుచున్నది. సహాయనిరాకరణో

ద్యమ మిందుకు కారణమయ్యెనని అప్పాము ప్రభుత్వమువారి రంగీకరించుచున్నను, ఈ యుద్యమమునకు లేనిపోని చెడుగుల నంటగట్టి దానిని నిరసించుచున్నారు. అధికారు లెంతదాచినను, నిరాకరణోద్యమము ప్రజలకు మహత్తరమగు మేలు జేసెనను విషయము పరిస్పృహమగుచున్నది. సత్యమెప్పుటి కయినను వెల్లడి గాకమానదు.

ఎవ్వరుపాపాగారు.
ఎవ్వరుపాపాగారు చనిపోయినటుల, విదేశీ వార్త లిదివరకు తెలిపియుండెను. టైముస్ ఆఫ్ ఇండియా పత్రికకు జేరినవార్త ప్రకారము, ఎవ్వరుపాపాగారు బరోరాయెడ్ల బాల్లివిక్కులపై విజయము బడసెనని తెలియుచున్నది. ఇట్టి అపూర్వ కల్పనలను ప్రపంచము నందంతటను వ్యాపింపజేయు పాశ్చాత్యవిలేఖకుల రుజువర్తన వెట్టిదోకనుగొనవచ్చును.

సానిక వార్తలు

మదరాసు జిల్లా ఆంధ్రభాషీయోప సంఘము.
డిశంబరులో గయలో జరుగు జేరియమహాసభకు ప్రతినిధుల నెన్నుకొనుటకు నైసంఘము వారి సభ ఈనెల 9 తేదీని సాయంకాలము 5 గంటలకు ఆంధ్రప్రతికాలయమున జరుగును. ప్రతినిధులుగా నెడలదలచువారు ఆనాడు తమ దరఖాస్తులను 8 ర్యల రుసుముతో నియోజకలయిండును. కార్యదర్శి.

ఆంధ్రభాగవతరు శ్రీయుత పుత్రుల బవరాజుగారు సావిత్రి ఉపాఖ్యాన కాలక్షేపము.
సుప్రసిద్ధులగు బ్రహ్మశ్రీ ఆదిభట్ల శారాధణదాసుగారి శిష్యుడగు శ్రీయుత వానపేయాజుల నుబ్బయ్యగారి శిష్యులను రాజమండ్రివాస్తవ్యులగు శ్రీయుత పుత్రుల బవరాజుగారు శేపు (8 వ తేదీ ఆదివారము) సాయంకాలము 5 గంటలకు ప్రాతవాకలపేట బసవయ్యపీఠియందు దున్న కపిల వినాయక స్వామి కోటయందు "సావిత్రికల్పాణము"ను గూర్చి ఆంధ్రభాషయందు కాలక్షేపము చేసెదరు. టిక్కెట్లు శేపు, భగవద్భక్తులందరును రాక్షాత్తులు.

హరిశ్చంద్రోపాఖ్యాన కాలక్షేపము. శ్రీయుత బవరాజుగారు:—నిన్న సాయంకాలము కొత్వాల్చావడిలో కజిస్సుంగపుల ఎర్నాటుప్రకారము శ్రీయుత బవరాజుగారు హరిశ్చంద్రోపాఖ్యానమును గూర్చి కడుతవోహరముగా కాలక్షేపము చేసిరి. ఎల్లవారికిని సుహృద్భాగ్యులు లేటలేటగున చక్కగా విరించిరి. పాండిత్యప్రకర్షకు దిగక రఃపోషణమునే ప్రధానముగా నుంచుకొని తాము గానకళాకోవిదు లయ్యె ఎంతసంగీత ము క సుర సౌ అంతమాత్రమే సంగీతము ను ప్రయోగించి కడుదీర్ఘమగు నుపాధ్యాయముతోను పిట్టకథలతోను శృంగార సావలీలతోను హాస్యప్రసంగములతోను కాలమును వృథాచేయక ఎంతయు విశ్రాంతిగ కాలక్షేపము గావించి శ్రోతలను నంబుల రంజితజేసిరి. సభ 6 మొదలు 9 గంటలవరకు జరిగినది. ఆంధ్రదేశమునుండి చెన్నపురికి సుప్రసిద్ధులగు భాగవతరులు (హరిదాసులు- వారికథలు చెప్పవారు) వచ్చుటయే ఆశయ. చెన్నపురిలో హరికథలిన తెలియదు కాలక్షేపములన నలెను హరిదాసు లైన తెలియదు భాగవతరు లనవలెను. వారు వచ్చినను కర్ణవాచమత్సర్యిని కనిత్యపలుత్యమును వెల్లడించి చెన్నపురి చారికేమియును బోధపడదు గాన రైలుబండి వరుగున సమాన భావమశ్యముగ నుడువక లేటలేటగుమాటలతో నెప్పుడిగా స్పష్టముగా తెలిపినగాని వారికి సంతృప్తికలుగదు. బవరాజుగారి టిక్కెట్లగా కాలక్షేపముచేసిరిని తెలుపుట కెంతయు సంతోషించుచున్నాము. చెన్నపురిలో ఆంధ్రప్రముఖులగు ధనికులును వెన్నుమందిలరుగాని ఆంధ్రదేశమునుండి వచ్చినవిద్యాలకుల నాదరించి ఆంధ్రదేశ విఖ్యాతిని విస్తరింపజేయవలె ననుదీక్ష గలవారు చాలకొద్దిగా నున్నారు. కాన ప్రోత్సాహములేక వెక్కిరించువిద్యాలకు లిచటికి వచ్చుటలేదు. ఈసారి బవరాజుగారి సాదరించిన శ్రీయుత లక్ష్మణరావుగారు మున్నగు నాంధ్రవజ్ఞప్రముఖు లిట్టియర్హులుచేసి యీలాటలు తీర్చురని నమ్మదము.

దొడ్డిగోలను తొనెనను అణచి పెట్టినతను తనా వారిచే అణచి పెట్టుకొంటున్న పండితుడుగ నుండవలెని గాంధీజీహాత్యుడు కావెను. రెండింటిపైను ఈ రెంటితో దేనిని వదిలవలెను. కాని రెడతనదానినే వదిలినారే మావమ్మగో, ఈజిప్టు అతడు చాల కాలము కాశాడజాలను. ఏదో యొక పాథవమును పొందుతాడు ముగిసినట్లవలెను లేదా తనయిష్ట మాచిచ్చుదానినే వదిలవలెను ఏదియుగాకని, యదొడ్డిగమును వదిలివెట్టుటయే అతనికి మాత్రాంతముగ గన్పించును.

ఆయుర్వేదావధానము, బరంపురం, గంజాబిల్.

గుడివాడ తాలూకాలోని నేత పరిశ్రమలు

నెమ్మలూగు (11-9-22)

ఈ సంఘము 19-12-21 వ తేదీ ల గాను తు పని చేయుచున్నది. గ్రామములు మూడు పరియోగముల రూపా యలవరకు పెట్టుబడితో పని ప్రారంభించియున్నాడు. దరిమి లూగు జిల్లాకాంగ్రెసు సంఘమువారు 21-1-22 వ తేదీ న 250 రూపాయలు ఈ నేతపరిశ్రమముకు ఇచ్చియున్నారు. 8 మగ్గులు పనిచేయుటకుగాను రెండుపాకలు చేయబడి యున్నవి. పాకలయొక్క సామానులకును మగ్గులయొక్క సామానులకును, రు 339-9-3 లు ఖర్చుపెట్టబడినవి. పాకలు చేయుటకు కూలికిని పనివాంఛను ఇతర జిల్లాలనుండి రప్పించుటకును, సదరు రు 680-15-10 ఖర్చు అయినది. తినిభిచేయుకాలమునకు (11-9-22) 4 మగ్గులు పనిచేయుచున్నవి. అందులో 2 మంచములు, 1 క్రీస్టికాక్, దేవాంగుడు పని చేయుచున్నాడు. పడుగుపేకలను తినిభి చేయడమయినది. స్వచ్ఛమైన ఖద్దరుతో నేయుచున్నారు.

(2) ఈ నేతపరిశ్రమమునకు గాను, నూలు నిలిపాలా కాగ్రామాదులలో వీరే 1 కి రు 4-8-0 లగాయతు 5-8-0 వాకు ఖరీదుపెట్టి కొనితేబడుచున్నది. సదరునూలు కొనటకు గాను రు 2489-12-0 లు ఖర్చుపెట్టబడినవి. కేతగాండ్రు ఈ దిగువ కనుపరచిన విధముగా కూలి ఇచ్చుచున్నారు.

గంటము	వీరము	కేట్లు
1—	8—	0-5-0
1—	6—	0-4-9
1—	5—	0-4-8
1—	4—	0-4-8

ఇతరు లెకలైనను స్వంతములు తెచ్చుకొని నేతకు ఇచ్చిన యెడల వై చెప్పిన కేట్లకంటె 1 అణా ఎక్కువగా లాభమునకుగాను వసూలు చేయుచున్నారు. ఇప్పటికి సుమారు రు 520 ల నిలువగల 18 మగ్గులూ నిలువయున్నది.

(3) ఇప్పటికి మగ్గుల మీద 2907 xజ 10 అంగుళములగుడ్డ తయారు చేయబడినది. ప్రతినెలకు సగటు సుమారున 228 xజములగుడ్డ తయారు అయినది. తయారయిన గుడ్డ యొక్క ఖరీదు రు 2469-18-7 సుమారు వెయ్యిరూపాయల ఖరీదు గలగుడ్డకు ఖద్దరువస్త్రములకు విక్రయించబడినది. రితిమ్మ సురుకులు చుట్టుపట్లగ్రామరకీతులకు విక్రయించడ మయినది. 120 xజముల గుడ్డనిలువయున్నది. తయారయిన గుడ్డ xజము 1 కి రూపాయి చొప్పున విక్రయింపబడుచున్నది.

(4) ఈ మగ్గులకలన చుట్టుపట్లగ్రామములో ఖద్దరు బట్ట వ్యాపకమయినది. కాని ఈ మగ్గులు పనిచేయుకాల ములో కొలదిమంది యయిన నేతవిద్యను అభ్యసించియుండ లేదు. ఈమగ్గులు కేయవారు ఇతరజిల్లాకాపురములై యు న్నారు. వారు ఎప్పుడు లేని వెళ్లెనే అప్పుడే ఈ నేతపరిశ్రమ ఆగిపోవలసి యుండును.

కురుమచారి (15-9-22)

ఒక మగ్గుమూలము పనిచేయుచున్నది. గ్రామములో రు 33-9-0 లు చందాలు భూస్వాముగా వసూలు కావడినది. గుట్టపల్లి శ్రీరాములుచాదరిగారు రు 150 లు పెట్టుబడిపెట్టి పనిచేయుచున్నారు. జిల్లాకాంగ్రెసు సంఘమునుండి 14-7-22 నేదీని రు 100 లు మంజూరు కావడినవి. 16-7-22 వ తేదీని రెండుమగ్గులు స్థాపించబడినవి దరిమిలూ ఒకమగ్గు నేతగాను తిరిగివెళ్లిపోయెను. ప్రస్తుతము ఒకమగ్గుమూలము పనిచేయుచున్నది. కాంగ్రెసు సంఘము తాలూకావైకములోని ఖద్దరులు.

దూది	14—12—0
నూలు	67— 2—9
పాకనిమిత్తం వాసాలు	20— 0—0
	101—14—9

తినిభిచేయుకాలికి 140 మూలగుడ్డ తయారుయినది. జిల్లాకాంగ్రెసు సంఘమువారిని ఇంకా రు 100 లు మంజూరు చేయవలసినదిగా శ్రీరాములు చాదరిగారు కోరియున్నారు. ఇందువిషయములో నేతపరిశ్రమయొక్క నిలకడనుబట్టి ఆ లాచిం పనలసి యుండును.

వైదికొండలవాలెం (30-9-22)

ఈ గ్రామ నేతపరిశ్రమమునకు జిల్లా కాంగ్రెసువారు 9-8-21 వ తేదీని 100 రూపాయలు మంజూరు చేసియున్నారు మేజూరు పరిశ్రమలయమునుండి రు 25 లు రొక్క-పూర్వము గాను రు 15 లు మగ్గులయొక్క సామానుల ననుసూపకము గాను జరు వచ్చియున్నది. ఈ నేతపరిశ్రమలయము యలనం చిలి వెంటటప్పుడుగాను స్థాపించి కొంతవరకు పనిచేయుచుం డగా చెరసాలకు వెళ్లియున్నారు. వారు ఇతర జిల్లాలనుండి 8 మగ్గుల పనిచేయువారిని తీసుకు వచ్చియున్నారు. సదరు 8 మగ్గులు 6-1-22 వ తేదీ లగాయతు 7-5 22 వరకు పనిచేసి యున్నవి. ఈపరిశ్రమమునకు చుట్టుపట్ల గ్రామాదులలో చందాలు వసూలు చేసియున్నారు. వాటి తాలూకు రు 192-11-10 ఇంతవరకు నిలవయున్నది.

ఖర్చులు	
మగ్గుల సావిడికిగాను	87-0-0
మగ్గుల ఖరీదు	14-12-0
నేతగాండ్రుగాను ప్రయాణపు ఖర్చులు	48- 0-0
పుస్తకములకు	6- 1-8
	105-13-8

నేతగాండ్రు జీవమునకుగాను కొంత వైకము అడ్డా మ్మగా ఇయ్యడమయినది. దరిమిలూనువచ్చు నేతకూలి జరుకట్టు కోబడినది. నేతగాండ్రు వెళ్లిపోవునకి రు 52-6-3 వారివద్ద నుండి రావలసియున్నది. ఇది వసూలు కాకపోవుటవలన నమ్మము క్రింద ఎంచుకొనవలసివచ్చును. అదియును గాక రు 18 లు విలువగల సామానులు నేతగాండ్రుచే ఎత్తువహించినవి. మగ్గు ములు పనిచేసిన 4 మాసములలో 602 మూలలు సాదవుల గుడ్డ తయారు కావడినది. ఇదిగాక గ్రామములు 302 xజముల గల గుడ్డ నేయించుకొనియున్నారని తెలియుచున్నది. ఎంత గుడ్డ తయారయినది తెలియటకుగా సరియైన లెక్కలు ఉంచబడ లేదు చూడెనప్పుడు లేకపోవుటవలన ఈచుట్టుపట్ల గ్రామాదులలో రాటములు పని చేయుటలేదు. కొద్ది రాటములు మాత్రము పని చేయుచున్నవి. ప్రస్తుతము ఈ నేతపరిశ్రమ తాలూకు నిలవ యన్న వైకముతో గుంటూరుజిల్లాలో ఖద్దరుబట్టలు నేయించి ఈ తాలూకా గ్రామాదులలో విక్రయించుచున్నారు.

మే దూరు.

మేజూరుగ్రామ నేత పరిశ్రమమునకుగాను జిల్లాకాం గ్రెసు సంఘమునుండి యలనంబడి అంకయ్య చాదరిగారికి రు 200లు మంజూరు చేసియున్నారు. మగ్గులను స్థాపించిన కొలది కాలమునకే వారు వృత్తికొనిరి. వారు పడచుటికైపు జిల్లాల నుండి నేతగాండ్రును తీసుకు వచ్చినారు. నేత గాండ్రుప్రయాణపు ఖర్చులకుగాను రు 75 లు ఖర్చు పెట్టబడినవట. వారికి రు 80 లు

జీవమునకుగాను అడ్డామ్మగా నియ్యబడినవట. రు 40 లు వైది కొండలవాలెం గ్రామపరిశ్రమమునకు ఇయ్యబడినవి. ఈ మగ్గు ములు ఎంతకాలము పనిచేసినది తెలిసికొనుటకు లెక్కలు కను పించవు.

గుడివాడ (24-9-22)

ఈ గ్రామమున రెండు పరిశ్రమలు వెళ్లి యుంటిని ఇదివరలో కొన్ని మగ్గులు స్థాపించబడి కొంతకాలము పనిచేసి యున్నవి. ప్రస్తుతము ఒక మగ్గుయినను పని చేయుచుండుట లేదు. 24-9-22 వ తేదీని మిర్రా గూడూరు రామచంద్ర రావుగారిని కలిసికొంటిని. జిల్లాకాంగ్రెసు సంఘమునుండి మంజూరు కావడిన రు 300 లు గాక ఇతర గ్రామములలో కొన్ని చందాలను నేయించినవారిన్ని వాటిని సూరంపూడి కనక రాజుగారి మానేజిమెంటుకు బిప్పగించడమయినదనిన్ని రామ చంద్రరావుగారు తెలిపిచ్చియున్నారు. సూరంపూడి కనక రాజు గారు ఈపరిశ్రమలయములో ఇప్పుడు పనిచేయుచుండుటలేదు. వారు ఎక్కడనున్నది తెలియదు. ఆశూరి సోమసూర్యప్రకాశ రావుగారు ఇప్పుడు నేతగాండ్రుకొరకై తిరుగుచున్నారు.

వెంజెండ్ర (25-9-22)

ఈ గ్రామనేత పరిశ్రమమునకు జిల్లా సంఘమువారు రు 200 లు బులును అంక నేయులుగారిపేర మంజూరు చేసి యున్నారు. సదరు అంక నేయులుగారు వారి గ్రామములో రు 200 లు వసూలుచేసికట్టు చెప్పినారు. పాకలు తయారు చేయుచున్నారు నేతగాండ్రు దొకవందన ఆలస్యకయినదని చెప్పినారు. వీరు చుట్టుపట్ల గ్రామాదులలో తీసిన ద్రవ్యము వసూలుచేయుటకు కడు సమర్థులు నేతపరిశ్రమ విద్య వారి గ్రామములో వ్యాపకము చేయుటకై xజ్జి ప్రయత్నించుచు చేయుచున్నారు. ఇంతవిషయములో వారు ఏమిచేయుచున్నది ముందు ప్రచురింపబడును.

కొండయవాలెం (12-9-22, 25-9-22)

ఈ గ్రామమునయే పంచములు వీరిలో నాలుగు కట్టు బులువారు పూర్వమునుండి మగ్గులను నేయుచున్నారు. నేతపరిశ్రమ విద్యాభివృద్ధికై జిల్లాసంఘమువారు రు 200 లను మంజూరు చేసియున్నారు. ఈవైకము అయినపూడి శ్రీరంగ నాథం పంతులుగారివద్ద నిలవయున్నది. వారును వీరపనేని బసయ్యగారును విద్యార్థులను నియమించి, వారి విద్యను తినిభిచేయుచున్నారు. నలుగురు మువ్వలు నేర్చుచున్నారు నేర్చువారికి మొత్తమున రు 6 ల చొప్పున ఇయ్యబడును. 10 మంది విద్యార్థులు నేర్చుకొనుచున్నారు. విద్యార్థికి రు 18 ల చొప్పున ఎప్పుడు విద్యపూర్తియయితే అప్పుడు తినిభిచేసి ఇవ్వబడును. ఇప్పటివరకు ఇద్దరుమాత్రము పూర్తి గా చేయగలరు. ప్రస్తుతము విద్యార్థికి రు 8 ల చొప్పున అడ్డామ్మగా ఇచ్చి యున్నారు.

ఘడియారం సాంబయ్య

కావలెను

అనుభవమును, పలుకుబడియు గల ప్రతిభయు వాటాలు విక్రయించుటకు కావలెను. మిక్కిలి అనుభవము కలిగిన దైచ్చెరుల సంఘము కలదు. మంచి కవివాసను యివ్వబడును. యూనియన్ ఆఫ్ యిండియా ఇక్ మ్యూరెన్సు అండ్ రియల్ ప్రాపర్టీ కంపెనీ, (లిమిటెడ్) 2, 3, 4 లో బజారు వీధి, కలకత్తా. (332)

అమ్మకము!

గొప్పతగ్గింపు వెలులు!!

అమ్మకము!!!

యిప్పుడు విరివిగా జరుగుచున్నది

పట్టుచీరలు, కాశ్మీరపు శాలువులు, రింగుల్రువులు, తలగడలు,

(Camp Cots) ప్రయాణీకులకు పయోగించు మంచములు అన్నియు

చాలా చౌకధరలకు విక్రయింపబడుచున్నవి.

ధనమల్ చల్లాం, పట్టుమరియితర వస్త్రముల వ్యాపారులు.

ప్రదర్శనశాల:- 46, రాటన్ బజారు, మదరాస్.

వసంత తేజము

20

ప్రియమిత్రమా!

నిన్నరాత్రి నాకోకస్వప్నము వచ్చింది. బహువిధిత్ర మైనస్వప్నము. ఆస్వప్నము చూచినప్పుడు భావములు ఇప్పటికే జన్మ నేను యోజించిన భావములు నా కపరిమితంవలన అవలంబించినవి. “ప్రపంచములో నిన్ని వేలయేడువలస నుండి రాజ్యము చేయుచున్నావేదీ!” అన్నప్రశ్నము నాకేవల దాంతి ప్రశ్నించినది తలచుకొనుచు ఉన్నాను.

అదెదియో గ్రామము లైలువైదును కలది. “యంకాలిటి పురము” అని కాబోలు ప్రేమను పేరు వ్రాసియుండిరి. ఆ పేరు బాగుండలేదని “వాస్తవపుర” మనియో “యథార్థపుర” మనియో మార్పు దనికాబోలు తద్దానివారప్రత్య లాకయి పట్టుకొనిరి. రెండుమాడు సంస్కృతములనుండి పులికలలో నుండిన గ్రామము చేయుచుండిరి! కాని యది మార్పుతో లేదో తెలియదు. ఆ గ్రామము చాలా ప్రాచీనమైనది. కొండదిబ్బలు కలవు. మంటిపల్లము గలవు. వంకరటింక బాటలు ఎత్తుల ములకలుగా నున్నాయి గలవు. ఊరి నుండి యొక మందబయలు లున్నది. మందబయలుచుట్టును గొప్పగొప్పపేద లున్నవి. కాశ్రుజ్జల-పండితులు- తార్కికులు-కవులు-మతవైఖలు-మహా నాకవులు- విమర్శకులు- విమలకులు- పాకలలు- భాగదా గారములు- నెన్నియో విలసిల్లుచున్నవి. కలకత్తాకాలేజీ సేన్సరువలె జ్ఞాపకశక్తుల చాటికాయలతోనే యుత్తరములు వ్రాసిబల్లులు భవనములపేర్లు తెలియజేయుచున్నవి. సంస్కృతము ఈ మయన యామందబయలునకు తెల్లనియావులు ఆబోతులు కూడియున్నవి. అవియున్నయు నిలువబడియున్నవి. ఏ జోకికాకాటుతో తోక లాడించుచున్నవి. అన్నియు గావధనవులవలె నున్నవి. చిలుకయెడలగా బ్రకాశి చుచున్నవి. అంతట బిల్లెలపైకినె గొలికాయలతో కుండబెట్టు లో నూటికినొకటి అడుచుండిరి. ఇంతయవకరపురంబులలో నిలిచిదానికొకము, నిలిచిపశువృద్ధియే నేమి యని యాశ్చర్యపడుచు నొక చిన్నదాబాయింటిమరుగునై నేను మారుచుండి యాలోచించుచుంటిని. నేనెట్లొక్కడకు బోయినా ఆయన గుత్తె నేల మార్పుచేసే ప్రశ్నించుకొనేడు. ఆరంగమునే తలకించుచుంటిని. ఇంతలో రెండేనుగులు నుండులు ప్రాగుచుం జొవుచుండెను. నాలుగు మోటారులు గుత్తపురంబు పలు మాటిటునటుతురుగుచున్నవి. అందులో నొకబండిపై మోకెడు కాకితములపై నున్నవి. వానినై గాల్గుచుకొని వెనుకకు జేరిలంబడి యొక రాకొమరుడో అట్టివాడో పోవుచుండెను. ఏపాళి చేయన యగుచున్నది కాబోలు. మంచి పుస్తకములే చింపి కొండలుబాలురు మహాకావ్యములు చేయుచుండిరి. ఇట్టివిద్యావగరమున నిలవవలెనై నిలియనవ్యవర్తన చేయుచింతించుచుంటిని. భామ్యుని మొక్కకెట్లు వివరించినది. “పువ్వువారికి జయ!” అని వెళ్లయూరేంపు పోవుచుండెను. వాడు పాతకాలకు నెలవు. ఏమని యడిగితిని. “రాజు గారి తొమ్మిదవపుత్రుక” పుట్టినది మని మెలుగువా?” అని యొకడు న న్నడిచివేసెను. ఆత్మనిజువారు పటిక బెల్లమును బంచిపెట్టుచుండిరి. కొన్నియిండ్లలో నున్నుచుండిరి. కొన్నియిండ్లలో మానుచుండిరి. అట్లు మానుబడి గారణమే మన గా అట్టివారు మారాజుగారి శత్రువు లనిరి. ఎవ రారాజుగారి “వెట్టివాడా! ఈయూరిరాజుగారి కే యెటుగవా? ఆభిలాషలతోకమునకు బంచయుండే! అయిన మాడనిగ్రామము లేదు. అయిన పోషింపనికవి లేడు. అయిన వెళ్లినీమ లేదు. అయిన నను దర్శింపనిపండితుడు లేడు. అయిన యాదరింపనిసంస్థ లేదు. అయిన కీర్తి ప్రపరింపనిపుత్రుక లేడు.” అని యతడు పలికెను. ఇది యేయూరని నే నడిగితిని. నేను నిజముగ నున్నట్లుండనియే యాతడు వెడలిపోయెను. ఇంతలో నొకరైరాగ నాకడకు వచ్చి “యువకుడా! ఆశ్చర్యము నొందుచున్నావేమి? ఈవగరములతోమే యిది. దీనికి గానిమను తెలియక గతి వితికడుచున్నావా? నీ విప్పుడే యొకవింతవర్తనమును గాంచుచున్నావా? చూచుచుండు మనెను. అమందబయలున గోవులనడుమ

టప్పుమనెను. వెంటనే యొక చిన్న కొలను క్రాంతగా నేర్పడినట్లు తోచినది. అందు నడుమ చరిచరి నోకామరతీగ యెప్పుడో యున్నదిచి కొలనంటిట నాకొనించెను. ఆతామరతీగ కొకగాడుగంటిపద్మ ముద్దించి నీసీమాకడర్పించువలె గనబడెను. ఆపువ్వుమనడుమ క్రికినై నొక చిన్న బంగారుబొమ్మ యున్నట్లు తోచెను. చూచుచుండగ “యంతంతయొకనికయే” నాబొమ్మ సచలన మగనోయివలెవడి యయ్యెను. రెండుచేతుల రెండు తెల్లతామరపువ్వు లున్నవి. కేరమాన మణిమయధగధగిత మగుకరీట మున్నది. ఎత్తునిగంటించి చీర ధరించి యున్నది. మఱి రెండుచేతుల లక్ష్యడే యాశ్రీ యెచ్చటికొ వెడలిపోక దలచినట్టోయ్యోముగ గనబడుచున్నది. ఆభయవాస్తవముకాడ జంచలముగ నుండెను. మెడలో రవిహారములు మార్యకాంతలు నీనుచున్నవి. వదినము ప్రకాశింపజేయుగ నున్నది. చిలుకపువ్వు పరిహారద్యోతముగ నున్నది. ప్రక్క నొక యెనుగు తెల్లయెనుగు రమ్యముగ నెవ్వరో రచించినపుష్పమాలినను తుడిమతో నెత్తి యామె-కొండపై బోవుచున్నది. ధనము నాకెములు గల గలధర్మ వివరముచున్నది. నోట్లు గాలిలో బతులవలె నెగురుచున్నవి! కనకవర్ణము గురియుచున్నది. “జయ! గజలక్ష్మీ! జయ! జగదాధారిమా! జయ! జగద్రక్షి! జయ!” అని కలకల బడబడుచు నామె లక్ష్మీ యని నేను తలచినది గత్యమనితై రాగవైపునకు దిగిరి. చూడవా? ఎండలు వర్షపులు- వకట్లు- కానాలు- కవులు- ధనాతులై చేయుచున్నార! రొట్టలు వెయుచున్నార! ఇదిగో నీకన్నడే యొక్కగండవా ము తిచ్చెదను. ఈవిద్యావగరముననుమించి యా! లక్ష్మీ నింక తిక్కవ్యాపారిమా!” అని తైరాగి మారుచు నడిచెను. నేనాని వెంటడి దిగి నడచితిని. అతనిక జాచి లక్ష్మీ భయపడినట్లు కనబడెను. అమెచేలెన్ను రెండు పుష్పముల నామె తైరాగివైకి విసరెను. ఆపుష్పము లిద్దలుపురుషులై తైరాగిమందు నిల్చిరి. “ఈమాతేమిగమాధానము చేపెదరు?” అని తైరాగి వారి నడికెను. “ఇప్పటికిని మే మట్లే చెప్పుచున్నాము. అది మాతల్లి యాజ్ఞ!” అని యాద్యపురుషులు లక్ష్మీవంక జూచిరి. అమె తల యూచెను. “ధనమే ప్రపంచము కలుచున్నదా? లక్ష్మీయే జగద్రక్షియి?” అని తైరాగి గడ్డించెను. “కాదా! మే మానంతి చెప్పవలెనా? చూడు మీరాజును” అని యాపురుషులలో నొకడు కొకవైపునకు దిగి చూపుచు “ఈవినికి బుజోట్ల రాబడి కలదు. పదివందల గ్రామము లున్నవి. మరు నేనుగురు లిద్దలు చేయుచున్న పని చూచుచున్నావా?” అని పలికెను. మే మాప్రక్కకు జూచునది కొక వెద్రంగము కనెడుచున్నది అంద రాజు తనబొరుగువారును నిర్దోషియు నగు నొకరాజును కెక్కలు కట్టించి తెప్పించి దండించుచుండెను. “నీ కనుభవించురాజ్యము నాపినదిగదే. నీవన్యాయముగ ననుభవించుచున్నావు నీసేవకులే మాయవరాజును మొన్న వేటలో జంపెలయెత్తించినావు. నీ కురికీ విధింపు మని సార్వభౌమునికి వ్రాయనా? లేక నాకు లొంగి నేను చెప్పనట్లు విందువా?” అని యడుగుచుండెను. “ఈప్రక్క జూడు” మని పురుషుడ నెను. అచ్చట నొకవీధికిగండు కాళిదాసు కాబోలు భోజరాజుగడగల చేతులు జోడించి నిలువబడి యుండెను. భోజునివ్రాతకుం గాళిదాసుడు మెచ్చుచుండెను. కాళిదాసువ్రాతలు భోజుడు మెచ్చుచుండెను. కీర్తికాముడ గగభోజుడు- విద్యాప్రియుడ గగభోజుడు- కాళిదాసుతోడను కాళిదాసుడు భోజునితోడను, ఆత్మస్తుతిపరనిందల నన్యాయముగ నొనర్చుకొనుచుండిరి. వెట్టిసంభవులు వెక వెకలాడుచు వినుచుండిరి. సమృద్ధిలేనివారు కూడదల లూపుచుండిరి. ఇంతలో గాళిదాసు నాలుగువేల వరహాలకు దనచాటుపద్య మొకటి యేలుమపాడుచుండెను. రాత్రెడువేలవరహాలనెను. మఱియొక్కరును బాడ సాహసంప లేదు అది కాళిదాసు రాజునకు గురువనెట్టి నెలలేతమునుండి వాయిదాలపై ఋణము తీర్చుమాటలు జరుగుచుండెను. కలికట! నిరంకుశుడగుకవి, వేళ్ళలోలంకడకుచే నీకాళిదాసు ఆత్మన్యాకృతిగ్రహము నమ్ముకొని కనకదాసై పోవుచున్నాడే కాళిదాసు “భోజవిజయ, మనుకాన్య మొకటి వ్రాసి యందు నందజను దిట్టుచుగాళిదాసు రాజానుగ్రహమునకై పాట్లు పడుచుండెను. వివిధమును గాల్పివేయుచుండెను. “కవులును భోగులే!” యని తైరాగి పురుషునిక జూచి కోముతో నెనెను. ఇంకొకప్రక్క వేదాంతలు. యోగులు- గుమగుడి యుండిరి. కాళిదా సింజివెనుక కాపుర మున్న పరమహంస యొక డొకవేళ్ళకు వేదాంతబోధ మొనరించి యామెయాధ

వేమన.

వంగూరి సుబ్బరాయకృతి గ్రంథవిమర్శనము.

ఆంధ్రవాఙ్మయనిర్మాత లనెక్కింతో నీ వేమనచరిత్ర మున్నవానీ ప్రతిబింబి వంగూరి సుబ్బరాయకృతి ఆంధ్రదేశము కృతికృత జాపగలదు. ఆంధ్రసాహిత్యమున నిట్టి ప్రథమ ప్రయత్నమగుటచేతను వేమన నాకొంచు యభిమానవి యగుట చేతను ఈ పుస్తకము సాంతిముగ జదివి నా యభిప్రాయమును వెల్లడించుటకు సాహసించితిని. గ్రంథవాస్తవీకై శ్రీయతి వేపా రామేశంగారచేత పరిచయవాక్యమును వ్రాయించెట్లు సుబ్బరాయగారు పీఠికలో నూచించిరి. అన్నిటిపదిపుల నధ్యక్షించినవారు పరిచయము చేసి నంగాని యిట్టి గ్రంథములకుగూడ వ్యాప్తి గలగకపోవుట యాంధ్రుల భిక్షాభిమానకాన్యతను వెల్లడిచేయు చున్నది. ఈ పరిచయవాక్యములలో గ్రంథవిమర్శన మేమియు కనబడదు. మీదివిక్రీలీ కొన్నివాక్యములలోనికొకటి జూడ నంగేయ భవలో మొదటవ్రాసి ఆరువార నాంధ్రములాగక తరువాతనే నెట్లు స్పష్టమగుచున్నది. ఎక్కియను పరిచయవాక్యములో ముఖలన వ్రేన గ్రంథమునకు వ్యాప్తి గలిగెనని వివరము సంత సించెను. వేమన వివిధమునుగూర్చియు వేదాంతమునుగూర్చియు ప్రస్తుతము జదివిన సుబ్బరాయగారు సిద్ధాంతింపించిన మిగిలిన విషయములు ముందుగ చెప్పెదనెను. సులస్థయము. ఇందు వేమన్న సలస్థయము మొదటిది. ఈ విషయమై చెప్పి విశేషముగ జంగనది. మాండలిక పదములనుబట్టి సులస్థయమును చేయుటకు కొంతటిలున్నది. కాని అట్టిపదములెట్టివైయండవలెను! బిశమండలములో పశ్యేవ్యాప్తి గలిగి తదితరప్రకారముల దొంగిలించి పారిపోవుచుండెను. వేదాంతోపన్యాస మిచ్చి “కనక మున్న గడ్డిలకకతు”గా జూడవలెనని యాపన్యసించుచు భనముకై సుచారము లొకడు యాచించుచుండెను. పుస్తకముల కృతులన్నియును పులగొరవమును జూచి వేదాంతలూకావ “ఎలకలకురుంజి” యుక్తిగానము లభియించుచుండిరి. శిష్యునేల సంగికంచి లొకములో నాగ్రవాము తిప్పని బోధించి, వారిని దెబ్బలు ప్రభుయొగులగు చుండెను. తైరాగి తెల్లబోయి “యొక నెవ్వరు తెరా?” అని ప్రశ్నించెను. మఱుగ గవులవైపునకు దిగిగమి. ఒకవి తినరాజు ను నాయకునికైన యొక ప్రబంధ మిట్టి తెచ్చెను. అదొక జడ్యమును ఆకవి చదివెను. ఆపద్యము పని “ధనముక అమ రాజులు, మంత్రులు, కవులు, వేదాంతలు గూడ అమలము గంగాలో గలుపుకొని కాళదాసులవారి కుంకదాను లగుచున్నదిసక్రమే! కాని” అని ప్రంగియునుండ నెట్లుమచ్చి “ఇంక గాని లేదు. అర్థజా లేదు. మాతల్లి కెంజాకాబాటవీక్షణముల నాకొని రాజులే కాదు- మంత్రులే కాదు- కవులే కాదు- కన్న కొడుకుల దిట్టెదరు తల్లిజంజెదరు. భార్య భర్తను పడుచును. నుతులే తిండ్రుల జంపుదును. కొడుకే అల్లిని పడనాడు నుమిటుడే మిట్టిదోహి యగును. విహికముకొకకుం బరమును వ్యయపెట్టుదును. ధనము నకు లొంగనివా రమరు!” అని దివ్యపురుషుడు పలికెను. గజలక్ష్మీ చిందులదొక్కినట్లు చిలుక జెబు ప్రాగెను. ఆమె నిలువబడిన పద్మము విదలెను. దివ్యపురుషుడు వేళయిన ది నెను. తైరాగి మఱుగ దర్పము చేసెద ననెను. ఈమాటు మఱుగ నొకసారి చూచి కాని నే పరిమము పోయిన దని యంగికరింపెను. అని తైరాగి నారక్క పట్టుకొని, నేను నిలువబడియుండగనే వియద్ధామయ నాతోగూడ తైకి బోవుచుండెను. “స్వామీ! న న్నెక్కడకు దిగిగొనిపోవురు ర”ని భయముతో నడిగితిని. తైరాగి నావైపు చూచి “భయపడవము. నీచే గొప్పపని చేయించెను. నీకైపు లనవానపరులయినందులకు విచారింపకుము.” అనెను. “మీమాటలు నా కర్థ మగుటలే” దంటిని. తైరాగి యుగ్రుండై నన్ను విడిచెను. నేను మొదట నిలువబడిన దాబాయింటివైకి నిలువబడియే దిగితిని. మందబయలులో కొలనలేదు. లక్ష్మీలేదు. కలికపడి మెలుకొంటిని. ధనమహిమనుగూర్చి యోజించుకొనుచుంటిని. ఈస్వప్న ఫలిత మేమి? ఇందలికొక నెట్లు తీర్పుగలదు? కంకరరా వీస్వప్నము విశిష్టాల్లాచనమండై యోజించి చెప్పెద ననెను. నీవు నాశ్రీ గారును గలిసి మాటలాడి ప్రత్యుత్తర మిచ్చెదరా? నా కాలో గ్యము కలుగుచున్నది. నీతేమను వ్రాయుము. నీ యనుగుమిత్రుడు,

—వసంతుడు.

ములలో వాడుక లేని పదములను కవి తరుచుగ నుపయోగించిన యెడల నట్టిపదములు స్థలస్థియమునకు సాయపడును. భాగ్యమందు "దుడుదు" శబ్ద మిట్టిదే. దీని తరువాయిలలోనే కాక "నెల్లూరు జల్లూరు" గూడ ఈశబ్దము వాడుకలోనున్నది. ఇట్లే యనంతకృష్ణకర్పూరము అనంతపురము కడపజిల్లాలయందు వాడుకలోనున్నది ప్రాసనపదములన్నియు నెల్లూరుజిల్లాలో సామాన్యముగ వాడుకలోనున్నవి. "పలుగురాతగుండు పగులగొట్టెగ వచ్చు" అనుపేమనపద్యములోని "పలుగురాత" (కఠినమైన రాయి, అనుకరణము వినుకొండవీడు మొదలుకొని నెల్లూరు వరకు లములో మాత్రము వాడుకలో నున్నది. "పలుగురాళ్లపల్లె" "పలుగురాళ్లమెట్ట" "పలుగురాళ్లవాగు" అనురూపపదములు సాంకేతికారమున నెల్లూరు వరకులములో నున్నవి. కృష్ణాగోదావరీమండలములలో పలుగురాళ్లకి "బొమ్మరాయి" "కొత్తరాయి" అనిపేర్లు పలుగురా యని వాడుకలో లేకపోవుటచేత గాఢబొమ్మ ప్రకాశము ఇట్టిచేలి ప్రతులలో "పంగరాతిగం"దని పాఠమును మార్చి యుచ్చువేసిరి. నెల్లూరువాస్తవ్యుల కీపాఠము ఎచ్చెరికముగ నుండును. ఇట్టిశబ్దములు మరీకొన్నియున్నను తదితర భార్యము లున్నప్పుడు కేవలము మాండలిక పదములను బట్టి కవి జన్మస్థానము నిర్ణయించుట సామర్థ్యము గాదు.

పేమన పద్యములను బట్టియే అనంతకృష్ణ కర్పూరమును నుబ్బరావుగారును స్థలస్థియముఁ జేసిరి. "ఇతిడు (పేమన) కడపవీడులోఁ బుట్టి గండికొట మొదలగు స్థలములఁ జెరిగి తుదకుఁ గటారుజిల్లాలో (కడపజిల్లా) శివసాయజ్యము నొందెననుటయే యాచితముగఁ దొఁచుచున్నది" అని నుబ్బరావుగారి సిద్ధాంతము. దీనిని కొంచెము వివరించెదను. పేమనపద్యములు రెండును "పేమన చరిత్రము"ను ద్వీపదకావ్యమును ఈవిధాంతమునకు కాలభూతములు. అపద్యము లివిగొ:-

౧. ఈయ కంఠవీడు నునికి పశ్చిమవీధి మూఁగచింతపల్లె మొదటి యిల్లు.

౨. గండికొటలోఁ గన్మాంబుగముందు రాజుగారు గొప్ప రాతి గాఁడు.

౩. ఇక ద్వీపద వ్యవస్థను జూడుడు:-

ఇదిని నవనాదరు తెలమిహంధపులు బంధుకాలము కొంత పరఁగనందుడు

శ్రీలక్ష్మీవైభవన సేరి గల్గెమందు (వాదనాశ్రీ) కటారుజిల్లాపురమునను.

వీనిని బట్టి పేమన కొండవీటిలోఁ బుట్టి గండికొటలోఁ జెరిగి కటారుజిల్లాలో నిద్రిం బొందె ననుటకు తగిన యాధారము లు లే పని నాయభిప్రాయము. ఏలయును మొదటిపద్యమునుబట్టి కొండవీడు పేమన్న కాంచలమున్నచోటు గాని పుట్టినయూరు కాదు. పుట్టినయూరు మూఁగచింతపల్లె. ఇది యుక్తదశనున్నది తెలియక నుబ్బరావుగారు కొండవీ డని ప్రాసయించురు. కృష్ణాజిల్లాలో చింతపల్లెయ రెండును కర్నూలుజిల్లాలో చింతలపల్లెయు గలవు. మూఁగచింతపల్లె యీ ప్రదేశములలోలేదు. కాని వెంకటగిరి సంస్థానములోని పొదిలేసీయలో (నెల్లూరు జిల్లా) "మూఁగచింతల" యనెడి పల్లెటూరున్నది. ఇది తాలూకా గ్రామముగ పొదిలేకు అఱుమైశివారములో నున్నది. దీని ప్రక్కను దొండేరను గ్రామము పంచాంగులవారి యగ్రహారము. ఇట్టిసందర్భములో పేమనజీవితమును ప్రాసిన పంచాంగుల ఆదివారాయణశాస్త్రులుగా రివిషయము నేల విడిచిపో తెలియ రాకున్నది! పేమనవాక్కునుబట్టియే మూఁగచింతపల్లె మొదటి యూరను మాట నిశ్చయము. కాని చిన్నతనములోనే అక్కడినుండి కాంచలమెట్టివేసి కటారుజిల్లాయొ కొండవీడికి వేసెందున కాలబొం పొదిలే ప్రాంతములో పేమన జన్మస్థానము మూఁగచింతల యను ప్రతీతి తదు.

రెండవపద్యమునుబట్టి పేమన గండికొటలో పుట్టెననుటకు వీలులేదు. గండికొటప్రశంస పేమన రెండు పద్యములలో నేలేను. అందు మొదటిపద్యం జూపితని. రెండవది:-

గండికొటలోన కన్బట్టెనుంటి రాజుగారి దొడ్ల రాతి గాఁడు.

ఈ రెండు పద్యములను గండికొట ప్రాశస్త్యమును నూచించునెకాని పేమనకావునకు విని స్పష్టమయియులేదు ప్రస్తుతి మున్నగండికొటదుర్గమును పాలపారాయలు కట్టించెనని ప్రతీతి. నాటినుండి గండికొట ప్రసిద్ధిపేరుల కునికిపట్టయ్యెను. పేమననాటికి గండికొటవీరుల యశస్సు ఆంధ్రదేశమందంతటను వ్యాపించియుండును. ఇతిరక్తపత్త లన్నియున్నను కవి యనిన తోడనే విశేష్యరండు ముగ్ధులకు వచ్చినట్లు గండికొటదుర్గము వీరులతో నైక్యమైయుండును. ఆంధ్రదేశమున నిట్టియభిప్రాయము ప్రబలియుండుటచేతనే గండికొటలో నున్న 'కస్తూరి మృగము' 'రాజుగారు గొప్పరాతిగాడి'ని పేమన్న రెండవపాదములో సంతయము దీర్చెను. నుప్రసిద్ధపట్టణములను పండితులపేర్లను కవులు తమపద్యములలోఁ జేర్చుట యాచారము గలదు. పేమనగోపాలశతకకర్త భట్టరాచార్యులు ఏలేశ్వకోపాధ్యాయులు,

హరిశ్చంద్రనలోపాఖ్యాన విమర్శనము

బాలకవి కా. కృష్ణరాయశాస్త్రిగారు

ఈవిమర్శనము బ్ర. శ్రీ. కృష్ణల చినసీతారామస్వామి శాస్త్రిగారిచే రచించఁబడినది. అందుఁ గొన్నిటి నే నిందుఁ బునర్విమర్శనార్హములని మాపుచున్నా వాడను. సీతారామస్వామి శాస్త్రిగారు తెలుఁగువారికి జేయు నవకృతు లిన్ని యని చెప్ప నలవికాదు దీనిని కందనముల నర్పించి వ్రాయుచున్నాను.

చంద్రమతీ చంద్రమతుల వాదము సమంజసముగ నుండుట కంతయు సంతసించి "చంద్రమతీ" పాఠము నాసంస్కృత

తాళ్లపాక చిన్నన్న పేర్లను తనకళకములో నుపయోగించినంత మాత్రమున నతిఁడు వీరికి సమకాలికుఁ డనికాని స్నేహితుఁడని కాని చెప్పుటకు వీలులేదు. తమయగమానపాండిత్యమువలన వారు ఆంధ్రదేశీయులకు చిరకాలపరిచితులగుటయే కవులు వారి పేర్ల నుదాహరించుటకు కారణము. వైసి జూపిన రెండవ గండికొటపద్యమును బట్టి వెనుకయిని నిట్టి ప్రాశస్త్యాంశములో వాడె ననుట స్పష్టము. కాని గండికొటలోని కస్తూరిమృగము పేమనకుఁ జెందునని నుబ్బరావుగారి యభిప్రాయము. ఈ పద్యము పేమన కన్యయించుటకంటె ఎక్కువఁ జెలియక గండికొటలో మాటుమాలన న్ను యొక గొప్పయోగికి వర్తించు ననుటయే సమంజసముగనఁడును. పేమన్న నిపుడు పుననిపుకంటిపాడుకాఁడు. ఈగండికొటసిద్ధుడు పేమనకుఁ జెలిసియుండును. ఏయే ప్రదేశముల నెట్టిసిద్ధులు అందునది నిరంజనము దేశాటనముఁ జేయువైరాగులకు విదిత మగుట సహజము.

ఇక ద్వీపద కావ్యములో పేమనబంధువులు కటారుపల్లెలో నుండిరిని యున్నది. కాని అచ్చటపేమన కవసాయజ్యము నొందె నను వాదమున కేయాధారము లేదు. కదిరిత లూకాలో కటారుపల్లె యనెడి గ్రామమున పేమనసంతరివార మని చెప్పుకొనెడి ఁడ్లు వేలనమాధిని జూపుటయు దానికి ప్రతిసంకల్పము తిరునాళ్లు జరుపుటయే యీవాదమునకు ప్రబలాధారము. ఈవాదముయొక్క సత్యాసత్యములఁ దేల్చుటకు పూర్వము ద్వీపదకావ్యములోని కటారుపల్లె యొక్కదశనున్నదియు నిర్ణయింపవలెను. ద్వీపదకావ్యములోఁ జెప్పిన మార్కాపురము కర్నూలు జిల్లాలోని తాలూకాపట్టణమునకుయే స్పష్టము. ఏలయున నుప్రసిద్ధిచెన్న కేశవాలయముగల మార్కాపురము దత్తమండలములోని నింకొకటిలేదు. నెల్లూరుమండలములోని కందుకూరు కనిగిరి పొదిలే దర్శితాలూకాల ప్రజలలో ననేకులకు కొటప్పకొండ యెల్లకందకొటయ్యనలె మార్కాపురపు చెన్నకేశవుఁ డింద్రవైరము శివరాత్రికి కొటప్పకొండకు వెళ్లెనట్లు మార్కాపురము ప్రఖ్యాత్యవతులకు వేలకొలదిప్రజలు వెళ్లి చెన్నకేశవుని సేవించెడియాచార మిప్రాంతములలోగలదు ఇట్టిస్థితిలో రెండవపద్యములో నున్న మూఁగచింతల కావునకు పేమనకొండే మార్కాపురపు చెన్ననిధివ్రుఁ డనుటలో విపరీతమేమియులేదు.

ఇంతయు కాక యీమార్కాపురమునకు మూఁడాపడ దూరముగా కటారుపల్లె యను నొక శ్రోత్రయగ్రామ మున్నది. ఇప్పు డిది "వేదిరావు" (దీపము వెట్టుదిక్కు లేని) గ్రామము. ఈయూర పేమన కొంతకాలముండెనను ప్రతీతి మార్కాపుర ప్రాంతవాస్తవ్యులకుఁ జెలిపిన విషయమే. కావున ద్వీపదకావ్యములోని మార్కాపురమును కటారుపల్లెయు కర్నూలు జిల్లాలోని గిర నుట యే యుక్తము. ఇ క కడప జిల్లా కటారుపల్లె లోని పేమన సమాధి విషయ పేమన యడుగవచ్చును. నపులూరి మిరాసాయబుగోకి లెన్ని చోట్లలేవు? మిరాసాయబుచింతచెట్లెన్ని లేవు? మహాయోగులు నిద్రింబొందినతరువాత ననేకప్రదేశములలో "వెలసి" సమాధు లేర్పడి తమశివ్యబృందములచే నారాధింపఁబడుట మనదేశములో సవారావమై యున్నది. ఇందుచేత కడపజిల్లా కటారుపల్లెలో పేమనసమాధి యుండుటలోగాని ప్రతిసంకల్పము పేమన్నతిరునాళ్లు జరుగుటలోగాని యాశ్చర్య మేమియు లేదు. పేమన మిక్కిలి పురాతన పురాణగుటచేత కాలక్రమమున సమాధు లన్నియు నశించి కడపజిల్లా కటారుపల్లెలో నిద్రిమాత్రము నిలిచి యున్నదని నానమ్మకము.

కావున మన కింతవరకు లభించి గ్రంథస్థమైన యాధారములనుబట్టి పేమనయొక్క మొనటియూరు నెల్లూరులోని మూఁగచింతలయందు, తల్లిదండ్రులు సహోదరులు కర్నూలుజిల్లా మార్కాపురముతాలూకాలోఁ జేరిన కటారుపల్లెలో నుండి రనియు, పేమన కొంతకాలమైనను కొండవీటికాపురము డనియు లేదున్నది. నిద్రిం బొందినతావు తెలియుదు. (సశేషము.)

వేమూరి విశ్వనాథశర్మ

నాటకమున దిద్దికొంటిని. "...పగుల్ని పగిల్ని ... ఈవైర రూపములలో నేని సాధువులో నిర్ణయించుటకు నాధారములు బొత్తిగాఁ బాలకున్నవి చప్పుకొరెదు" అని వ్రాసియున్నాడు. "పగుల్ని" అను రూపమునకు సాధుత్వమున్నది యని సాధుతాలోపణ మూలపేరుకొచ్చునో యతి శేష ప్రాసస్థలములఁ బ్రయత్న మగుట చెప్పుచున్నది. ఈక్రిందిపద్యము నరయుండు ఇది చాలదా?

సీ. ఆలోన గద పూన్చి యభిమాతంగంబు
మంధపీఠంబు పగుల్ని యగుర
మఱియొక్కప్రేటున మధువునికొంటు
నొగలించుటయును నేనుగొర కాను

ఎట్లాప్రగడ, హరివంశము, పూ. భా. 4 ఆశ్వాసము
"ఈగ సడదవాడేములలేనే గడదవాడేమును ద్రుత

స్వత్వ ప్రభృత్యధలములందు రాకుంటయుఁ బ్రాసిన లక్ష్యలక్షణ సమృత్తిమై యున్నట్లుగ పడుచున్నది." ఈయంశము నాకు నంగీకరింపదగినట్లు వొడిమియ్యున్నది. కాని లక్ష్యముల నింక సమకూర్చలేదు. శాస్త్రిగారు నా కాలక్ష్యముల నొసంగగలరా?

నూ. అవికొంగ లే అస్తిన్నవి సంకాపితసంతితే పరితి.
అను చింతాబుజి నూత్రము నిత్యముగ విధించుచుఁ బునః కథనమున నిత్యత్వము నిత్యయించుచున్నది. ఇందు బిందువికల్పత్వము నూచించుటకుఁ గారణములు గలవు. అప్రసక్తంబుగ్రాహ్యం బని మానెతిని. ఈ నూత్రమునకు విరుద్ధసద్ధాంతము సాపించుట కష్టము. బహులక్ష్యపరిరసముఁ గాని సాధింపఁబడెను. అందుచేత వాదనఁ బ్రార్థించుచున్నాడను.

బాహుకుడా ? బాహుకుడా ?

ఈ చర్చలో "బాహుకు" పదప్రయోగము భారతారణ్యకర్తపద్య ప్రదర్శనమున" సిద్ధాంతముచేసి "బాహుకు" పదమునకు గత్యంతరమిట్లు వ్రాసిరి. "ఎట్లాప్రగడ ఎట్లాప్రగడ..." సంస్కృత "సంజ్ఞానామ" విషయముని నాంధ్ర "సంజ్ఞానామ" వికారముల నుదాహరించుట సాంప్రదాయమే!

"వేగ" కళ. యగునా; ద్రుతిప్రకృతిక మగునా?

క. ఆవేశ నిరగ నామల
జీవాతువు వేగ ద్రుచిరయచిరేఖన్
బోవిడిచియ పరగిరికట

కావని కంగీకృతంబరాంతుండగుచున్.

మా. న. ౩. 49.

ఈ పద్యములో "వేగన్" శబ్దము ద్రుతిప్రకృతికముగఁ బ్రయత్నమగుటకుఁ జుంతించి శ్రీశాస్త్రిగారు "వేగ" శబ్దార్థకమగు "వే" అనుదానికి అనుధాతువునుబద్ధుంబిరాప మనుప్రయోగము కాఁగా "వేగన్" అను ద్రుతిప్రకృతిక రూపము నిద్రించుననియైన ప్రహింపనగును అని వ్రాసిరి. 'దీనిని' జక్కఁగ విమర్శించుకొనుండు.

క. అనుధాతువునున్నంతము
లగు "కన్, కా, నల "క" వర్ణ మగు సరళముగాన్
దగపదిసంబధము పర
ముగ నున్నను బాగుగ నను పోల్చిని వినుడే.

ఆ. వ్యా. పా. ర.

అను విధివలన "వే + కన్" "వేగన్" అయ్యెనందుమా శాస్త్రిగారివాదములో "కాన్" చేర్చదగునా? వేగా. నని యనునా? మఱియు వీరను లావవిధి యెట్టిదనగా "చరిత్ర, చరిత్రము," మొదలగు చరిత్రాదీగణములలో కేర "ము" ప్రత్యయ మాత్రలోపము సేయునట్టిగాక "వేగాదీగణమని" వ్రాయునా? వచ్చునట్టిదియగుదా. "వేము, వేగ, వే" అని యత్యురద్వయలోపమునకవకాశము గల్గెను. గణమందులో లేక ప్రత్యేకమంబో, ఏరేకముక? దీని వి రూపముచేసెయెడలఁ గొంతకల్పబుర్రా విస్మయమగును. "వేగ" కళ గాఁ దిక్రయజ్య మ...ధృతరాష్ట్ర, డవినితి... వేగగంబొఱకు...అని ప్రయోగించుటచేత "వే" లోని"గ" నుబద్ధంతము గాదు. కావున "వేగము, వేగ, వే" మూఁడు రూపములను సమృత్తించియుండ నింక "వేగన్" క మాతము... "వే X కన్ = వేగన్, వేగ X కన్ = వేగన్ వేగ; కన్ = వేగముగన్" అనురూపములు గలుగుచున్నవి. ఈరములలో "వేగముగన్" గుఱించి యాలోచింప నక్కఱకే మిగిలినవిశిష్టవి లక్ష్యసాధ్యములు కాఁదగును. "వేగ" తమనియు నందఱు సెప్పినదియే. "వేగన్" సాధ్యమగుకే "వేగన్" సాధ్యమగుటయెట్లు? మనయాంధ్ర భాషాపాఠశాలపత్రి గల శబ్దబులులకు నన్ని విధు లన్వయ గావండుట కలదు. ఆరయుండు.

"నూ" ఉత్పన్న కచ్చు పరం బగునపుడు సుధి నిశను-అవత "కనదత్త" కావలయును గదా? అట్లుగనా దత్త" యనియే యగును. అప్రవీరకః పున ద్విత్వంబ విధిగఁ ఇట్టి విశేషములు గలవానిలోఁజేరినదానినిగా నొక "వే" యక్షతలయును. వేగ రూపాంతరముక "వే" అనున కా రూపాంతరమున కన్ని కార్యములు తొంటియాపముక గాదు. "కన్ను" ప్రథమరూపము, కను అనంతర

(సత్యము)

సోవియటు నా కాదళము

అతితొందరగ సన్నాహము
గావించుట

బ్లాక్స్ నా కానైన్యములను

సమావేశము చేయు ఏర్పాటులు

లండన్, అక్టోబరు 5:-రాత్రి 10-30 గంటలు. బ్రెమ్స్ ఫుల్ కాలిబెరి టెన్ నుండి ఇట్లు తెలియజేయుచున్నాడు:- సోవియటు రిపబ్లిక్ సైనికసంఘము బ్లాక్స్ నా కానైన్యములను తక్షణము సమావేశపరచుటకు నిశ్చయించి.

సైన్యాధిపతి అందరి సైనికుల సెలవును రద్దుచేసెను. ని కోలావేయిల సిఖా ప్రభులులో యుద్ధనాకలు- డిప్లొమటులు అక్కిలియరీలు-సరియయిస్థితిలో బెట్టుబడుచున్నది. బోలిషివిట్ లు తమనా కాదళమును వెంటాడజేయుట కెంత ప్రయత్నించినను మ్యాక్ మిహన్ అనుక్రమమున-నాక-తప్పక క్షిప్రనాకలుబలముగను సమర్థతగను లేవు. మ్యాక్ మిహన్ నాకకు కమాల్ పాషాని క్రొత్త నాకు మిషిరి, రిక్కి-నాకలు చాల ప్రాతని. ప్రస్తుతము ఉపయోగించుటకు ఏలులేదు. జలాంతర్గాములు చాల మంచిస్థితియందున్నది. మొన్న మొన్ననే పిస్కిన్ జలసంధిలోనుండి వచ్చిన అంతర్గాములు ఇరులలో జీవించినవి. తక్కినబ్లాక్స్ నా కాదళము వర్తకనాకలు మరఫరంగులతోడను, చిన్నపింగులతోడను గూడుకొన్నది.

ముదేనియా సభ

మిత్రమండలి సేనానులు

ముదేనియానుండి తిరిగివచ్చుట

కాకస్తాంటినోపిలు, అక్టోబరు 5:-ముదేనియా సభలో బయలుదేరిన ఆక్షేపణలకు సమాధానము జెప్పటకు హై కమిషనరులతో ఆలోచించుటకు సేటిసాయుకాలము ముదేనియానుండి బయలుదేరి వచ్చుచున్నాడు. మిత్రమండలి సేనానులు, హై కమిషనరులు గలిసి ప్రస్తావించెదరు. తరువాత సేనానులు ముదేనియా కేగెదరు.

పరిస్థితులు తృప్తిపరచుగ లేవు

లండన్, అక్టోబరు 5:-గతరాత్రి మంత్రివర్గము తొందరగా 11 గంటలకు సమావేశమైనది. పరిస్థితులు అసంతృప్తికరముగ నున్నవని హ్యారింగ్టన్ సేనాని బహిరంగమున నూర్చి యాచించుటకు సమావేశమైరి. వాయువారాపరికరములు పొడగుటచే హ్యారింగ్టన్ గారిచ్చిన సమాచారము పూర్తిగ జేరలేదు. మరల ఆసమాచారము తెలియజేయవలసిన మంత్రివర్గమువారు కోరిరి. ఈలోపు హ్యారింగ్టన్ గారు కాకస్తాంటినోపిలులో నుండెదరు. మంత్రివర్గపు ఉత్తరవులకై ఎదురుచూచుచుందురు.

నిన్నటిసభలో జరిగిన సమాచారములు పూర్తిగ జేరకుండుటచే గతరాత్రి మంత్రివర్గమువారు సభ నాపుజేసిరి. అనేకవిషయములు తగియదాగా నుండుటచే ఇంతత్వరతో నేడే వ్యవహారము తృప్తిపరచుగ ముగియు ననుకొనుటకు ఏలులేదు.

స్మిర్నాలో సాధనసభ జరుగుట

లండన్ ప్రముఖుల అయిప్యము

మిత్రమండలి ముఖ్యస్థానములకును స్మిర్నాకును నిశేప దూరముగనుటచే సాధనసభ అచటజరుగుటకు అధికారులు కొందరు ఇష్టపడుట లేదని తెలియచున్నది. ఉత్తరప్రత్యుత్తరములకును రాకపోకలకును సౌకర్యములు లేకుండుటచే స్మిర్నాలోగూడ దనుచున్నార. రాకపోకల సౌకర్యములు లేకుండుట ముదేనియాసభకు ముఖ్యముగ వర్తించుచున్నది.

బ్రిటిషు మంత్రివర్గపుసభ

లండన్, అక్టోబరు 6:- నిన్నటిరాత్రి మంత్రివర్గము వారు 1 1/2 గంటలు సమావేశమైరి. ఎట్టి నిర్ణయము లేకనే విడిపోయిరి.

తురుష్కు ప్రతినిధుల వైఖరిచేతనే అసంతృప్తికరమగు పరిస్థితి తీర్చడే ననుకొనుచున్నారు.

సైనికసమస్య

ముదేనియాలో సాధనసభ జరుగులోపుగ చేయవలసిన సైనికసమస్యనుగూర్చి నిశ్చయించవలసియుండెను. కాని తురుష్కులు ముదేనియా సభకు జేరినది రాచక్రము సారాంశములను ప్రవేశపెట్టుటచే సైనికసమస్య ఏర్పడలేదు. అందుచే తటస్థప్రదేశములందున్న సైనికవ్యవహారములనుగూర్చి చర్చ జరుగలేదు. చరకునండి బ్రిటిషువారు వెనుకకు పోవలయునని తప్పుసంగతులు ప్రకటించబడెను. ఈవిషయమును గూర్చి చర్చ జరుగలేదు.

అనుకూల పరిస్థితులు

కాకస్తాంటినోపిలు, అక్టోబరు:-ఇచ్చట బ్రిటిషు ప్రభుత్వ ప్రకటన ము ఇట్లు తెలియజేయుచున్నది. మిత్రమండలి అంగీకరించిన విధానమును తెలియజేయుప్రత్యమును హ్యారింగ్టన్ సేనాని ఇన్స్పెక్టు పాషాగారి కందజేసిరి. పాషాగారు ఆక్షేపణలను చాల జాప్రతుచే రాత్రి 8 గంటలకు సభ ఆపుజేయుచుండెను.

మధ్యాహ్నము చాల ఆలస్యముగ గ్రీకు రాయబారులు ముదేని యాసభకు వచ్చిరి. శత్రుత్వదయుము సభ మరల జరుగును. ఇన్స్పెక్టు పాషాగారి ఆక్షేపణలను ఆలోచించి గ్రీకు రాయబారులతో మిత్రమండలి సేనానులు సంప్రతించిరి. రాత్రి 10 గంటలకు గ్రీకు రాయబారులను కలిసికొనిరి. సేను వ్యవహారము సాంతముగ పరిష్కారము కావచ్చును. తటస్థప్రదేశములో బాంబ్రాదగర్ల తురుష్కు ఆక్కికదళమునుజూచిరి.

గ్రీకు సర్వసేనాధిపతి

వైద్యుసేనానిగ నియమించబడెను. క్యాటిచ్యాకిను సేనాని క్రేకుగవర్తరుగ నియమించబడిరి.

గ్రీకు సైన్యములు

రైలుబండ్లవారిడ అడియానోపిలుకు పోవుటకు సలహాకానుండి బయలుదేరినవి.

ప్రేసుస్వాతంత్ర్యమును గోరుట

సోఫియా, అక్టోబరు 5:-నానాబాలి గమితివారి పరిపాలనముక్రింద తూర్పుదక్షిణ ప్రేసుజేతముల యందు సంపూర్ణస్వాతంత్ర్యముకు మగు పరిపాలనమును ప్రవేశపెట్టవలయునని ప్రేసునుండి కరణాగతులను కాపాడు సంఘమువారు తీర్మానించుకొనిరి.

చనకు ఖాళీచేయుసమస్య

తురుష్కులు తటస్థప్రదేశమును ఖాళీచేసిన బ్రిటిషువారు చనకును ఖాళీచేయుదు రను అసత్యపు వదందతులను అధికారవర్గమువారు విశ్వసించుట లేదు. చనకును వదలిపెట్టి మేని డార్జి నెల్సు జలసంధి అందరకును ప్రవేశ ముండవలయు విషయమును గూర్చి ప్రస్తావించుట నిష్ప్రయోజనము అని కొందరు అనిరి.

వెనిజులాన్ గారి విజృంభి

లండన్, అక్టోబరు 5:-పత్రికలు చాలవరకు వెనుజులాన్ గారి విజృంభి సానుభూతితో జూచినవిగాని సాధనసభ జరుగువరకు తూర్పుప్రేసుదేశమును గ్రీకులే పాలించుచుండవలయునని వెనుజులాన్ గారు గోరిరి. కాని ఎవరను దీనిని ఆగ్రహించుచుచనలు కాన్పించలేదు. గ్రీకుతరపున తురుష్కులతో బ్రిటిషువా రెంతమాత్రము గూడదని డెయిలీ మెయిలు, డెయిలీ ఎక్స్ ప్రెస్ పత్రికలు ప్రకటించుచున్నయవి. గ్రీకులు ఎంత త్వరగా వెనుకకుపోయిన అంత మంచిదని డెయిలీ మెయిలు పత్రిక వాకొనుచున్నది.మిత్రమండలి తాత్కాలికముగ తూర్పు ప్రేసును కాకలిగాయుట వ్యాయమైనదని డెయిలీ టెలిగ్రాఫు పత్రికా విలేఖరి. వాయువయాన్నిడు వెనుమిసరు గెజటు గూడ మిత్రమండలి తాత్కాలిక తూర్పుప్రేసును పాలించుటకు ఆక్షేపణ యుండరా దనుచున్నయది.

తగినంత మిత్రమండలి సేన తాత్కాలికముగ కాంతికి భంగము రాదని యభయమిచ్చిన స్థానికతురుష్కు పరిపాలనమును తురుష్కుపోలీసుదళమును ప్రవేశపెట్టుటకు కెమాలపాషాగారు గోరుచున్నదాని యభ్యంతరపెట్టుటకు సాధ్యము గాదని డెయిలీ న్యూస్ పత్రిక వాకొనుచున్నది.

ఉన్నదానితో సంకృప్తి పడవలయునని తన జేషియులను హెచ్చరించవలెనని వెనుజులాన్ గారిని జర్నల్ పత్రిక గోరుచున్నది.

వెనుజులాన్ గారు లండన్ లో నుండుట

లండన్, అక్టోబరు 5:-నేడు రెవీనువేగారు విజేకాంగ కార్యాలయమును సందర్శించిరి. వెనుజులాన్ గారు విజేకాంగ కార్యాలయమును వదిలిపోవునపుడు స్కాట్లండుయారు అధికారులు వెన్నంటి కత్రికావ్రచారులు మాట్లాడకుండ జేసిరి.

నిన్నటిదినము వెనుజులాన్ గారు విజేకాంగ కార్యాలయమునకు పోలేరు; కర్ణు ప్రభువును సంబోధించలేదు. నేడుమాత్రము అధికారరూపకముగ విరుగో గారిని జూచిరి.

అంగోరా ప్రభుత్వమువారు సాధనసమావేశమున కంగీకరించుట

సోవియటులను సభకు జేర్చుకొనవలయునని గోరుట

స్మిర్నాలో సభజరుగునూచనలు

ముదేనియాలో ఘర్షణపడుట?

మిత్రమండలి సేనలు

కాకస్తాంటినోపిలుకు తిరిగివచ్చుట

అంగోరా ప్రభుత్వము-మిత్రమండలి ఆహ్వానము-సంగీకరించుట

లండన్, అక్టోబరు 5:-మిత్రమండలి సాధనసభకు బంపిన ఆహ్వానమును అంగోరా ప్రభుత్వము రంగీకరించుచు ప్రత్యుత్తరము నందిరి. దీనిని విజేకాంగ కార్యాలయమువారు అందుకొనిరి.

వ్యాయమైనట్టియు శాశ్వతమగుసంధిని సుకుమార్ముటకు జేయుప్రయత్నములను అంగోరా ప్రభుత్వమువారు ప్రశంసనీయమనిరి. ప్రస్తుత సైనికపరిస్థితులనుగూర్చి ముదేనియాసభలో ప్రస్తావించెదరు. ఈ సభలో జేయబడెన తీర్మానములు పూర్తిగ ఆచలులో పెట్టుబడును.

సాధనసభను అక్టోబరు 20 తేదీన స్మిర్నాలో జరుపవలయుననియు సభకు రిషియా, ఉక్రేయను, బార్బియా దేశములను గూడ ఆహ్వానించవలయునని అంగోరా ప్రభుత్వమువారు కోరిరి.

ప్రేసులో తురుష్కు సత్వములను మిత్రమండలి గుర్తించినందులకు అంగోరా ప్రభుత్వమువారు తాతేఖయందు ప్రశంసించి కాకస్తాంటినోపిలు స్వాతంత్ర్యమునకును, మాగ్గోరా సముద్ర స్వాతంత్ర్యమునకు భంగము లేకుండ దార్జి నెల్సు జలసంధిని అందరకును ప్రవేశముండవలయు నను సాధారణ సిద్ధాంతమును అంగీకరించుచు ఈవిషయమై తమకుగూడ సమ్మతమే యనిరి. తురుష్కు సామాన్యాధికార మునకును స్వాతంత్ర్యమునకును భంగము కలుగనంతవరకు స్వల్పసంఖ్యాకులగు ఇతర ఖుకతులను కాపాడుటకు అంగీకరించిరి.

గ్రీకు, రషియా, ఇంగ్లాండు, ఫ్రాంసు, ఇటలీదేశములు సాధనసభకు ఆహ్వానించబడుటయేగాక ఇంకొక రెండురాజ్యములు పిలువబడినవి. ఈ సభవారు నిర్ణయించువిషయములో వీరికిగూడ సంబంధ ముండుటయే కారణమనిరి. కాని ముఖ్యముగ చర్చించబడు విషయము డార్జి నెల్సు జలసంధి ప్రవేశ మొక్కటియై అందుచేతనే రషియా, యుక్రేనియా బార్బియా దేశములను ఆహ్వానించక పోవుటచే అంగోరా ప్రభుత్వమువారు ఆశ్చర్యపడిరి. వీరుగూడ సభకు వచ్చి చర్చలో పాల్గొన్న సాధన సంగీత శాస్త్రముగ నుండగలదనిరి నానాబాలి సమితులో తాముగూడ సభ్యులుగ జేర్చుకొనబడు విషయమునుగూర్చి ముందు ప్రత్యుత్తర మిచ్చెద మని అంగోరా ప్రభుత్వమువారు తెలియ జేసిరి.

మిత్రమండలి కాకస్తాంటినోపిలును ఖాళీ చేసెన మని మరల యభయమొసగుటచే అంగోరావారు ముద మొందిరి. ఈ యభయము నేర వేరుట కనులార జూచుట కెంత ఆతురతతో అంగోరా వారు వేచి యున్నారో మిత్రమండలి ప్రసించెద రనిరి. కాంతిని స్థాపించుటకు క్షేమంచనలేక తోడ్పడెన మని మిత్రమండలి తమ లేఖాంత్యమున జేసిన యభయమునకు అంగోరా ప్రభుత్వమువారు రెంతయు సంతసిందిరి.

అంగోరాలో కెమాలగారికి

బ్రహ్మరథము బట్టుట

కెమాలగారు అంగోరాలోనికి ప్రవేశించిన కంటుషే బ్రహ్మరథము బట్టిరి అంగోరావార్ల తెలుపుచున్నది. ప్రభుత్వ మందిరమునకు బోవుమార్గచుట్టమున ప్రజలు శక్తికాట్టములు కాల్లవధ్య పడుటచే బండి ప్రతిక్షణము ఆపుచేయుచుండెను. తురుష్కులు తమబాలీయ ఉద్దేశ్యములను సాధించువరకు మనము సంతసింపరాదని ప్రత్యుత్తరపదగ్గమున బాతీయసభవారి యభినందనముకు కెమాలగారు ప్రత్యుత్తర మిచ్చిరి.

రాజ్యప్రతినిధిసభ చేతను, లేవనీలేవు ఎసంబ్లివారిచేతను ఎన్నుకొనబడి ఇద్దరు భారతదేశ మహమ్మదీయ ప్రతినిధులను సాధనసభకు బంపవలయునని లండన్ లో ముస్లింసంఘమువారు ఆక్షేపకసభ జరిపిరి.

ఫ్రేస్ న మ స్క

తురుష్కుల ముష్కరపట్టుదల

లండన్, అక్టోబరు 5:- రాత్రి 10-30:- మిశ్రమందలి తురుష్కులు తేసికొన్న బడంబడికను తేకాలేకములను పరిశీలించి తగాయిచా బయలుదేరుచున్నది. చాలవరకు ధారాళముగా విషయములు అంగీకరించుచున్నది. నిరుత్సాహము పడనకనుకను లేదనియే ప్రకటించుచున్నది. సమాచారములు తెలుపుచున్నది. అంగ్లోరావారు మిశ్రమందలి కిచ్చిన ప్రత్యుత్తరము మొదట జూచినపుడు ఈ భావమును బలపరుచును.

ముజేసియానుకూల్య అధికారు లింకను చిదంబరరాజ్యముగ నే యుంచిరి ఏమియు తెలియనీయుటలేదు. అపు డపు డేమైనపకటించినపుడు మూతము కొంచె తీయిన మాచా యగు తెలియుచున్నయది ప్రస్తుతముగ మిశ్రమందలి చేయు విర్యాలులు ఇస్మితు పాపాగారిచే ఆత్మేవింపబడుచున్నదని వాద్యులొకరు తెలుపుచున్నాడు. వీరిపుడు ముజేసియాలోనే యున్నారని ఈ విషయమై తురుష్కులు ముష్కరపట్టుదల ను జూపుచున్నారని ప్రెంచివారు చెప్పుచున్నారని కాని నేడు పత్రికలు సుముఖముగ పరిష్కారము కావలసి మిశ్రమందలి నేన లాశించు చున్నది.

గ్రీకులు సమాధానమునకు రారా?

గ్రీకులలో కష్టము కలుగవచ్చు నని వాద్యులొకరు తెలియజేయుచున్నారు. క్రొత్తగ్రీకు గర్వసేవాధిపతి తన సిబ్బందితో ప్రస్తుత కేసును సహాయక సేన లింకను చేరుచునే యున్నది.

1917-18 గ్రీకునైస్యపు తరగతులు

1917-18 లో నైస్యములో జేరినవారిని అక్టోబరు 30 తేదీతో నైస్యమునుండి తీర్చివేయక నైస్యములోనే యుంచు వలెనని యుద్ధమంత్రి ఉత్తరువు జేసియుట ఏప్రిల్ నుండి మైన్సు ప్రతికానితేఖరి తెలుపుచున్నాడు.

విదేశీయులపై దాడి

జర్మనుల ప్రబలయత్నములు

లండన్, అక్టోబరు 5:- రాత్రి 11-15 గంటలు. మైన్సుప్రతి కా విలేఖకుడు బెర్లినునుండి ఇట్లు తెలియజేయుచున్నాడు:- బెర్లినులో విదేశీయులపై ప్రారంభించినదాడి సకలంబించి విదేశీయులందఱు జర్మను రహదారిపట్ల నిచ్చు కార్యాలయము లకు జర్మను ప్యాపాస్ట్రో ఆఫీసెస్ ముఖ్యమైన విషయములయిం దే రహదారిపట్ల నీయవలెనని, తక్కినవారికి నిరాకరించవలెనని తీవ్రమగు ఉత్తరువులు జారీచేయబడెను.

ఇదివరకు జర్మనిర్బంధములే తీవ్రముగ నున్నయవి. వాటిని మరింత దుర్భరముగ జేయుటకు బెర్లిను పోలీసువారు విధానము లను వేదకుచున్నారు. బెర్లినులో విదేశీయులు జీవనమును దుర్భరముగ జేయుటకు పత్రికలుగూడ ధ్వజమెత్తినవి. విదేశీయులకు రైలులేకుండు 5 రైలు ఎక్కువచే నెదరు. విదేశీయులను హింసించుటకు పత్రికలలో ప్రత్యేకముగ స్థలము నియమింపబడినది.

స్వీడనులో త్రాగుడును నిషేధించుటకు జాతీయసభవారు అంగీకరించలేదు.

వెండిబారు చాల మందిగించినది.

ఆస్ట్రేలియాలో ఇనుపదారులను గూడ సభివృద్ధి జేసి దేశీయనంతను బాగుజేయుటకు నిశ్చయించిరి.

పాడేపోయిన ప్రదేశములను బాగు జేయుటకు 20 మిలియన్లపానును బహిరిచ్చెదవని ప్రెంచిమంత్రి తెలియజేసెను.

డెన్మిసులో (బ్రెన్ బు) బార్బక్ అను తిప్పకను నాయకుడు అరెస్టుచేయబడినది.

జర్మను సభ్యపరిషత్ సభాసభకు అధ్యక్షులుగ బార్బక్ గారు నియమింపబడిరి.

లండన్ లో నున్న ఆఫ్ ఫోటో అమీరుగారిలేఖతో పోయింకనగారిని జూచుటకు ప్యాంకింగు కేసును ఆఫ్ ఫోటో రాయబారిని జూచుటకు మార్సియల్సుకు పోవుచున్నాడు.

జర్మిలో రాలి నాగారిని జంపిన హంతకులను విచారణ జేయుటకు ప్రారంభించిరి.

ఆంధ్రమహాజనులకు ఒకవిజ్ఞాపనము

అక్టోబరు 2-వ తేదీ ఆంధ్రప్రదేశ్ లో గౌరవగ్రాంథాలయ భవన నిర్మాణమునకై విరాళముల కొనుటకు బ్రచురింపబడిన విన్నపమును బ్రతికాపాతకులు చదివితే యందురు. అనేకవిషయములను గురించి విరాళములను ప్రోగు చేయుచున్న యీ దినములలో నీ గ్రంథాలయభవనమునకు విరాళము నొసంగుదని వేడుట యంతయోగము కాదని కొందఱి యభిప్రాయము కావచ్చును. అంతయే కాక రాజమహేంద్రవరము లోనున్న గ్రంథాలయమునకై యాంధ్రదేశమునా రెల్లరు విరాళము లొసంగవలయునని కోరుట యసంగతముగా నుండ నకపడవచ్చును. దీనికై బ్రత్యుత్తరము శాంధ్రదేశములలోని బ్రభుగణులకు శ్రీ కాశీవారుని శాశ్వతరావు పంతులు గారు గత గౌరవి గ్రంథాలయ బార్బి కోల్స్ నము గమయము ననే యిచ్చియున్నాడు. ఇప్పుడు గౌరవి గ్రంథాలయ మొక్క రాజమహేంద్రవరము వారికి, గోదావరి వండలము వారికి మాత్రమే కాక యాంధ్రదేశమునకును చెన్నరాజధాని కంతకును నుపయోగపడుచున్నది. దొరతనమువారి సాహాయ్యము లేక కేలము ప్రజలస్వయంకృషికలన సభివృద్ధి గాంచుచున్న హిందూజాతీయ గ్రంథాలయములలోని, కెల్ల నిది మొదటిదని యి నేకు లభిప్రాయ మొసంగి యున్నాడు. కాని భారతదేశమున కంతకును సంబంధించిన విషయములలో శాంధ్రుల ప్రతిస్థాపనములు తగినంత గౌరవము పడయుటలేదు. కానియందుగల విలువను తక్కినదేశీయు లెల్లరు నింకను గ్రహించుటలేదు. గౌరవి గ్రంథాలయము మాచినవారికి దానివిలువ తెలిసికట్ట దానిని గుఱించి చదివినవారికి దానివిలువ తెలియదు. దీనియందు విలువ గల పుస్తకములు చాలవలకుటకై తీర్చబడియున్నది. కాక పత్రికగ్రంథములు కొన్ని వందల సరుకువచ్చియున్నవి. ఉత్సాహముతోను బట్టుదలతోను నిరుపయోగముండి దీనికై యొక్కారతో బనిచేయుచున్న యువజనగణ మున్నది. కాని స్వంతభవనము లేని లోటాటి దీనికెగలదు. అందువలన వీరిపని యెల్ల వృథవగును. ఈ గ్రంథములు తలచుచు నొకచోటనుండి యొకచోటికి మార్చుచుండుటచే బాడేపోవును. దానివలన గలగు సమైక్యమును గురించి నేను వేరుగా వ్రాయవలెనని.

ఆంధ్రప్రదేశ్ లన్నియు బ్రధానవ్యాసములు వ్రాసి భవన నిర్మాణనిధికై యాంధ్రమండలములలో సానుభూతి కలిగింపవలయునని నేను వేడుచున్నాను. ఆంధ్రు లెదాద్యమునఁ జేవడవలెనవారు. ఆంధ్రదేశమున లక్షలకొలది రాబడిగల జమిందారులు, రాజులు, మహారాజులు సెందటోకలరు. గ్రంథాలయోద్యమములలో నన్ని సాంఘిక పక్షములవారును నన్ని రాజకీయపక్షములవారును బాల్గొనుచున్నారు. గౌరవి గ్రంథాలయమునంటి గొప్పగ్రంథాలయ మ్యాంధ్రయంతజనల ప్రయత్నమునఁ బ్రామాఖ్యమునకు వచ్చి ప్రజాసేవకు దోడ్పడుట యాంధ్రు లందఱకు గౌరవదాయకము.

అందువలన నీ గ్రంథాలయభవనములకై యొసంగు ద్రవ్యము పదివియోగపగును. దీని కాంధ్రప్రముఖు లెల్లరును. విరాళము లొసంగవలయునని నేను వేడుచున్నాను. దీనిపాటి లోపల నిరుపయోగము వనూలు కావలయున్నది. అందుకు, దోడ్పడవలయు నని యెదాదలగు భవితలను, జమిందారులను, రాజులను బ్రార్థించుచున్నాను.

వడ్డూది సుబ్బారాయుడు

కల్ జడ్వేసుగురించి జాన్సిగారు

అలహాబాదు, 6:- జాన్సిగరమందు గూడిన సభ్యులందు ఆంగ్ల యిండియనులు తుర్కీకి విరోధముగా పోరాడుటకు నిధముగ నున్నామని కలనల్ జడ్వేసుగారు చెప్పిన విషయమును గూర్చి చర్చించుచు శ్రీయత జే. హెచ్. ఆఫ్ఫాయిగారు యిట్లుభవననింది:- అట్లు చెప్పటలో కల్ జడ్వేసుగారు గొప్ప నేర మొర్పిరి. ఆ నేరము త్వరలో కుదుర్చబడకపోయినను యిక ముందు ఆంగ్ల హైదవులలో కలసి భారత భావిస్థితివిషయమై మేము పనిచేయుటకు కొంత ప్రతిబంధకముగ నుండవచ్చును. ఈ విషయములో వారు మమ్ముల కలహాసేన సడగటండుట చేతను, మమ్మువారు గమనించక పోయియుండుట చేతను చాల కష్టస్థితియందుండుననియు, మతబద్ధులైన కారణమున మహమ్మదీయ కహాదరులు ముస్తాకామల్ పాపాగారి విజయము పట్ల సంతోషపడి వేడుకలు జరుపుట కహజరునియు, భారత ప్రభుత్వమువారు మహమ్మదీయుల కనుకూలముగా స్వేచ్ఛింపందని మార్చవలయునని వాదించుచుండినయియు, ఇప్పుడెప్పుడో ముస్తా

గురక బాగుచర్యలు

మొత్తము 1217 గురిని అరెస్టుచేయుట

6 వ తేదీని 80 మందిని అరెస్టుచేయుట

6 వ తేదీని అరెస్టుచేయబడిన 80 మందిలో మొత్తము 1217 గురు చెరసాలకు పంపబడిరి.

పంటలను పాడుచేయుట

అరెస్టుచేయబడిన అకాలీలు గురకబాగునుండి అమృత సరుకు తీసికొనివెళ్లు పోలీసులు మరల గురకబాగుకు నచ్చునపుడు మామూలు మార్గమున సరిగా నడువక సస్యములతో నిండియున్న పొలములగుండె వెల్లి పంటలను పాడుచేయుచున్నారు. మొక్కజొన్న చేనులలో మొక్కజొన్నకంటులను విందివేసెదరు చెరుకుతోటలలో చెరుకుగడలను విరిచివేసెదరు. పొలములలో పనిచేయుచున్న పురుషులకు భోజనమును తీసికొనివచ్చిన శ్రీమతుగూడ బాధించెదరు. ఈ రీతిగా చుట్టుకట్ట గ్రామములవారిని చాల బాధించుచున్నారని తెలియుచున్నది.

మలవిసర్జనమునకుగూడ పోసి యుకపోవుట

5-వ తేదీని గురకబాగులో అరెస్టు చేయబడిన అకాలీలు అమృతసరుకు తీసికొని వెల్లివపుడు అకాలీలు దేవబాధతీర్పు కొందుచు నిననను గూడ పోలీసు లంగీకరింపలేదు. ప్రార్థనలుచేసికొన నీయలేదు. సతీ శ్రీ-అకల్ అని వారు అంచినవో కర్రలతో కొట్టెదమని చెదరించిరి. భాయి తారాసింగుగారిని గడ్డము మీసములు పట్టులాగి ని తెలిసివది.

కాంగ్రెసుసంఘము విచారణ

మొదటి రోజు

మొదటిరోజున ఉదయము 9 గంటలు మొదలు మధ్యాహ్నము 1 గంటవరకును మరల సాయంకాలము 4 మొదలు రాత్రి 8 వరకును విచారణ జరిగినది.

6 వ తేదీ విచారణ

6 వ తేదీని ఉదయము 8 గంటలు మొదలు 12 వరకును విచారణ జరిగినది. మరల 3 గంటలు మొదలు రాత్రి 8-30 వరకును విచారణ జరిగినది.

20 మంది సాక్ష్యునిచ్చుట

ఈ రెండు రోజులలోను 20 మంది అనగా 5 తేదీని 6 గురును 6 వ తేదీని 14 గురును సాక్ష్యునిచ్చిరి. ప్రతిసాక్షియు మొదట సాక్ష్యమును వ్రాసి యియ్యవలెనని నిర్ణయించుటచే విచారణ చురుకుగా జరిగినది.

లాహోరులో విచారణ (7-వ తేదీ)

శనివారమునాడు సాయంకాలము సంఘమువారు అమృతసరుకుండి లాహోరుకు వెల్లి 8 వ తేదీ ఆదివారము నాడు లాహోరువారిని చుట్టుపట్లవారిని విచారణ చేసెనరు ఆదివారమునాడు ఉదయము 8 మొదలు 11 వరకును మధ్యాహ్నము 2 మొదలు 6 వరకును లాహోరులో ప్రాసెసరు రుదిరాంసాహని గారి గృహమున (బాద్లాహాల్ వద్ద) విచారణ జరుగును. లాహోరుకు వచ్చుటకు వీలైనవారు గుజరాత్వాలా ఫెరోజ్ ఖాను మున్నగు స్థలములనుండి లాహోరుకు వచ్చి సాక్ష్యునియ్య దగునని తెలియవరచిరి. (స్వకీయ విలేఖరి అమృతసరు 7-10-22)

సులకనుకూలముగ సంధి జరుగునని తోచుచున్న కాలములో మన మొక్కతే విరోధముగ నుండుటనుచితమనియు నొక్కి చెప్పెదను. ఈతప్పుల చేత ఆంగ్ల హైదవులనే గాక, భారత ప్రభుత్వమువారిని గూడ వారు చాల చిక్కులలో బెట్టిరి. ఈ దశలో మనము భారతప్రభుత్వమువారును కల్, జడ్వేసుగారి వాగ్యముల నిరసించవలయునని నానమ్మకము. రాజకీయతత్వములందు అపరిచితుడని తనయొకార్యముచే జడ్వేసుగారు తెలియజేసెరి. ప్రభుత్వమువారు వారివాద్యములకయి వారి సభివందించలేదు. అభివందింతురని గూడ నేను తలంపను.

విలేఖకులకు సూచక

రా. సీ. యో. వెం. గు. వే. వెం. రె. గ్రామవాసి, ఒక ఓటరు, చి. వెం. పా. నా. డి. వి. ర.-ప్రకటింపబాలము.

అంబిగూగు

అ మె రి కా దే శ ము న ం దు త యా రు చే య బ డి

ప్రపంచమందు అంతటను అతి సుందరమైనదని

పేరు పొందిన సేప్టిమంగల కత్తితో (2)

వీరే ఔరము చేసికొనుడు

Brownie

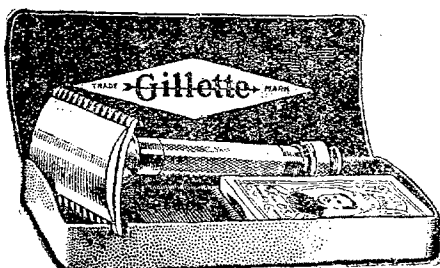
బ్రౌనీ

ధర రూ. 4-8-0 లు మాత్రమే.

ఇంతవరకు గిల్టెటు రేజరులు

రూ. 12-0-0 కంటే తక్కువ ధరకు

విక్రయించ బడలేదు.

క్రొత్తగా అభివృద్ధి జేయబడిన గిల్టెటు రేజరు

ధర 1-కి రూ. 21-8-0 అంతకు పైగా యుండును.

Gillette Safety Razor Co.,

BOSTON, U. S. A.

Representative: Muller & Phipps (India) Limited, Calcutta, Bombay, Madras, Karachi, Rangoon

సులభము!

మంచి గిల్టెటు కత్తిని రేజరులో నుంచి

సబ్బు తడవి, ఔరము చేసికొనుడు.

సుఖముగా నుండును!

సులభముగా ఔరము చేయును, ముఖ

ము శుభ్రముగాను, చల్లగాను, అంద

ముగా నుండును.

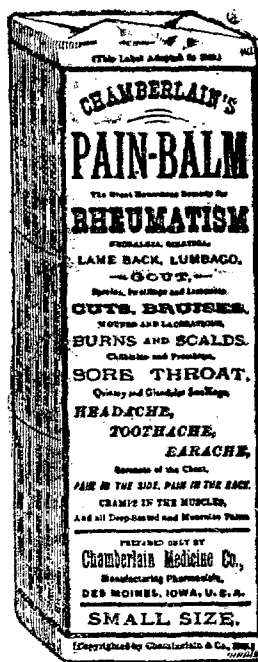
అపాయము లేదు!

గాఢములు కలుగ నీయకుండును, చర్మమునకు మంటలు లేకుండునట్లును, శుభ్రముగా వెంట్రుక అన్నిటిని పూర్తిగా తీసివేయును.

ధర సులభము!

ధర అతివశ ఒక కత్తి (బ్లేడు) అనేక

ఔరములకు ఉపయోగ పడును.

చేబర్లెన్ గారి

పెయిన్ బామ్

వాత నొప్పులు, నడుము

నొప్పి, కాలినగాయములు

తలనొప్పి, పండ్లనొప్పి,

నదుకులు, దెబ్బలు

మున్నగునవి దీనివలన

తప్పక గుణ మగును.

అన్ని జాగాలలో

విక్రయమునకు

దొరకును. (1)

వైశ్యధర్మప్రకాశిక

మూడవతూరి ముద్రితము. వెల రూ 3-0-0.

ఈ గ్రంథము హిందువులెల్లరకు ముఖ్యము ద్వైపావళి అందు వైశ్యులకు ఆశ్రయంతోపకరమైనది. ఇందు అనేకధర్మములు వివరింపబడియున్నవి. ఇందు శ్రీమత్కృష్ణకాచరిత్రము చిత్రితమైనది. సోమయాజులవారి చివితచరిత్ర వ్యవస్థగనుక వివరింపబడినది. మరియు శ్రీ సోమయాజులవారిచే ప్రకటించబడిన అన్ని గ్రంథములును గలవు. ఈ గ్రంథములన్నియు ముఖ్యముగా ఈ వైశ్యధర్మప్రకాశిక ప్రతివైశ్యునియింటి నుండదగినది. గ్రంథముల బాటికా (కాటాగు) కోరువారు అర్థజాచీటిని బంపిన బడలుగలరు.

నీమకుల్లి బసవయ్య
గుంటూరు

శబ్దకౌముది

జేబులో నిమగ్నము చేయవలయు ప్రతి 1-కి రూ. ౧-౪-౦ కాల్ నేమి - తియ్యనినకల. క్రొత్తది ప్రతి 1-కి ,, ౧-౮-౦ రంగ రాయవిజయము ,, ,, ప్రతి 1-కి ,, ౦-౮-౦ వీనికి తపాలు ఖర్చు వేణు. వలయువారు:- యస్. రంగాచార్యులు, మాంబళము - పైదాపేట అని వ్రాసి తెప్పించుకొనవచ్చును.

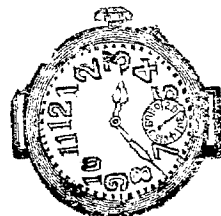
వాణీ ప్రెస్ బెజవాడ

ఎందుకు?

చక్కని అచ్చుకు

సాగనగు బైండుకు

నయమైన రవుండు రేడియం రోల్లు
గోల్డు రిస్టులేట్ గడియారములు

ఈ గడియారములు అమెరికా ఖండములో మాయొక్ గ్వంత ఆర్థరు వై తయారయినవి. ఈ గడియారముల రాత్రులందు చూచుటకు దీపముయొక్క సహాయము

లేకయే గంట తెలుసుకోవచ్చును. ఈ గడియారములు తప్ప, తమ గడియారములకు నీటియందు నెలుతురు కావలసినది యెల్లరకు తెలిసిన విషయమే. మార్గ కలాటి గడియారములు కొద్దిగా నుండుటకల్ల క్షేమముగా వ్రాసి తెప్పించుకొనవలసినది. వెండి రేడియం కేటిగడియారము గొలుసుతో 1-కి 7-8-0 రోల్లుగోల్డు రిస్టులేట్ గొలుసుతో 1-కి 7-8-0 నికేకల్ రేడియం రిస్టులేట్ సీమెంటో 1-కి 7-0-0 పావేనీ బ్లాడయల్ రోల్లుగోల్డు కేటిగడియారం నూతన రకం ... 7-0-0 నికేకల్ సాదా కేటిగడియారము గొలుసుతో 6-0-0

కె. నాదముని అంకు సన్స్,
164, చైన్వావారుకోడ్డు మదరాసు

తైద్య విషయములందు దీర్ఘ అనుభవమును గడించినట్టియు, ఇదివరలో కలకత్తా మెడికల్ కళాశాల బోధనలందు ముగ్గునైద్యుడుగా నుండినట్టియు, కలకత్తాలో నుండునట్టి ఎస్. ఎస్. పి. గవర్నమెంటు బోధనాధికారులందు రెసిడెంటు సర్జనుగా నుండినట్టియు డాక్టరు బి. యుక్లీ, బి.పి. ఎల్. ఎస్. ఎస్. గారి నుకరింప బోధకులు.

దైయా బిటోను (201)

దీనిని సేవించుటచే అన్ని విధముల అతిమాత్రవ్యాధులు అత్యద్భుతముగా కురుదును. ఎక్కువగా పోవుచున్నవైనను అమిత దాహమును, చిక్కిపోవుటను, బలహీనతను, మున్నగువాటిని కుదిర్చి, మాత్రముయొక్క క్లెసిక్ గ్రావిటిని తగ్గించును; మాత్రమునందు తీపుచేరనియును. ఒకవారమునకు నాపోవు బోధకులు ధర రూ 4; ఒకమాసమునకు రూ 15; పూర్తిగా కురుదునంతవరకు కావలసిన బోధకులు ధర రూ 20. శివబాబుభర్తూలు ప్రత్యేకము.

హైద్రోసల్

ఒలుబీజము, వాలియోనీ, అర్బుటిస్, బూరగ కాయ మొదలగువాటిని మైశ్రాతచే కురుయ్యునట్టి కుక్కురమైన బోధకులైన "హైద్రోసల్" ఒక్కటియే. జబ్బుగా నున్న భాగమునందును బాధను, అసౌఖ్యమును పార (దోలి) నదరు భాగమును వృద్ధులుగా చేయును. తరువాత ప్లాస్టెయిటుకు, వైసికోమిడ పోవుటకు, సాధారణముగా నడచుటకు మున్నగువాటికి సౌఖ్యముగా నుండును. ఇతరబాధకరమైనట్టియు, శస్త్రసంబంధమైనట్టియు, చికిత్సల కంటెను ఈ స్వభావమైనట్టియు, శాస్త్రసమృద్ధమైనట్టియు, నులభమైనట్టియు చికిత్సలను అత్యంతలో అద్భుతమైన గుణ మగుచున్నది. ఈ చికిత్స సమయమందు మాన వీర మామూలు పనులను మానవలసినది లేదు. గుణములేదని ఋజువుచేసిన వీర మిచ్చించిన వైకము వాధను పంపిచేను బడును. ఈ విషయములు తెలుపు పుస్తకము ఇనాముగా పంపబడును 2 బోమ్మలు బుడ్డి 1-కి రూ 5; 3 బోమ్మలుగల బుడ్డి 1-కి రూ 10. (ఇది పూర్తి చికిత్సకు కావలసిన బోధకులు) పోస్టుభర్తూలు ప్రత్యేకము.

ఈ బోధకులు నానుటచే ఆరోగ్యము చెందినట్టి వారి నాయుధములు ఈ క్రింద తెలుపబడినవి: కాన్వెన్ డబ్బియ్య, ఫింగ్ లాస్, చాన్. హాన్. డి నైజాము గవర్నమెంటు (డిక్టేటరు) వాల్టెనెస్ ఎన్క్లెయరు, పీనాంగు, సింగపూరు: మ-రా-రా-క్రీ ఎస్. కేవడి అత్యంతగా, వర్తకులు, నీడమంగళం; మ-రా-రా-క్రీ ఎస్. కే. మూర్తి, కరత త్రింజటి, తిలగానూరు.

A. CHATTERJEE & CO.,
THE RELIANCE RESEARCH LABORATORY.
27, College Street Market, 2nd Store, Calcutta

Telegrams—Remedies Calcutta.

సుప్రసిద్ధమైన నంజన్ గూడు దంతచూరము. రెండు కుటుంబరత్నములు

దంతములను కుభ్రపరచుటయందున, తెలుపుచేయుటయందును, పలుకొన్నవలన కలకత్తాలో నుండునట్టి అమోఘమైనది. కుభ్రమైన వనమాలికలచే తయారుచేయబడినది. మనోహరమైన నువానగలది. తీపులేక ఉప్పుకలిపినది వంపబడును. 1 పాట్లము 1 నెలకు సరిపోవును. ధర 1-కి రూ 0-1-0; 12 పాట్లములు వి. పి. ఖర్చుతో సహా రూ 1-0-0. శ్రీకరకస్తూరిమాత్రాలు: బిడ్డలు మొదలు ముగిసినవరకు వరకు సకల వ్యాధులకు ఉపయోగించవచ్చును. 250 మాత్రముల బుడ్డి 1-కి రూ 0-4-0; 12 బుడ్డు వి. పి. ఖర్చుతో సహా రూ 3-0-0 లగును.

అయిచ్చేద విద్యార్థి బి. వి. పండితులు, నంజన్ గూడు పోస్టు. (మైనూరు జిల్లా) (1)

వెలలు కంపెనీ వారి ప్రత్యేక పుష్కర బోధకులు

ఈ క్రింద వెలుపబడిన బోధకులు శరీరశాస్త్రమునకును, శరీర చికిత్సను సంబంధించినవి మా వైద్యులచే రసాయన శాస్త్రజ్ఞులచే శాస్త్రపరిశోధనాసారము యేర్పరుపబడినవి.

మా బోధకులు తయారుచేయు కాలలో వలయు సామగ్రి యంతయుగలదు. ఇది యిండియాలో నెల్ల చాల పెద్ద ప్రస్తుతము కావలసిన వస్తు సామగ్రి యంతయుగలదు. అచట మూలికలు వృక్షశాస్త్రప్రకారము, రసాయన శాస్త్ర ప్రకారము, భూ తత్వముగూడ గూడ పరిశీలయబడును. అచట బి. పి. స్టాండర్డ్ ప్రకారము రసాయనములు మూలికలుగూడ తయారుగును. కావున యీ బోధకులు పారిశుద్ధ్యతయున్న, నమ్మకమున్న యేమాత్రమున అనుమానింప నశ్యమైనవి.

డాక్టరు యాసన్న సిరపు

సిరపు ఛెర్ ఫాస్ఫాటిస్ కాంపౌండు క్విన్సెను యెట్ ప్రిక్సియా ఈ సిరపు డాక్టరు యాసన్నపద్ధతి ననుసరించి విరచనాస్పేటులు, వైస్, ప్రిక్సియా యివన్నయులేసి దివ్యముగ తయారు చేయబడినది.

ఈ బోధకులు అతిఉష్ణప్రదేశములోగాని యిండియాలో నుండుటవలన గలగు దుర్బలత్వమును పోగొట్టుటకును, మానసిక జోహాబాధగాని దుర్బలత్వముగాని పోగొట్టుటకును ప్రపంచ మంతటను ప్రసిద్ధికెక్కినదివ్యాధులు.

నెల పెద్ద బుడ్డి రూ 2-8-0 మీడియం నెజు బుడ్డి రూ 1-4-0. చిన్న బుడ్డి 12 అనాలు.

కెమిక్ లు పుష్కర

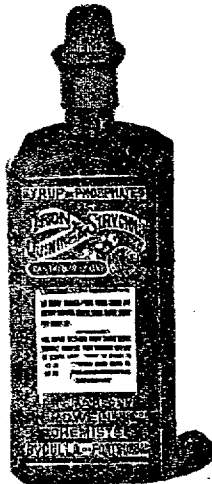
ఇది విరక, లైము, పొటాషు, సోడా ఫాస్ఫేటులసిరపు కుభ్రమునందును. అడుగున సత్తుయేమియు నుండదు. పిలవల్సియాయెద్దర్లు పొర్రుగాగు చెప్పిన పాక్షిక ప్రకారము తయారుకాబడినది.

ఇది పిల్లలకు అత్యంతోపయోగకరమైనది. ఇది బలమునిచ్చి మంచియోషధము. దుచిచానుండును. మంచిక వృద్ధిగావించి నరములకు పుష్టినొచ్చును.

పెద్దనెజు బుడ్డి రూ 1-12-0, మీడియం రూ 1-0-0, చిన్న నెజు 10 అనాలు.

పవలు కంపెనీవారి సరుకులకు మా మందులను వివరించుచు వ్రాయుము.

N. POWELL & Co, Manufacturing Chemists, Bombay.

మూల శంఖ

బయానే బవాసీర్:— అనగా విరేచనయ్యే ప్రకృతమగు పుట్టుకగృహ, యిదిమిగుల క్రూరవ్యాధి; దీనినే అశోక శోగము అందురు. యీ శోగము విరేచ ఉష్ణముచేతను, అతి సంవారాది వ్యాపారములచేతను సంభవించుచున్నది. కుష్టస్థా మునందుండు కక్షాశయ వృద్ధియై తివ్యాగా మొలకలుపుట్టును దీనికి "మూలశోగమనియు" "మూలశయమనియు" తెలు కలవు. ఇది పలువిధములుగా వచ్చును. (1) కక్షమూలము, రూ ముఖో నెత్తునవగుట, (2) అర్ధమూలము, జిగురుగా నీడు కలె నీర ప్రవించుట, (3) కుష్టమూలము, అనాద్యారము పీఠ వై నుండట. (4) బా. వ్యాధిమండియు అడుగుదిగి యుండుట. (5) బోకలనే గుడకలుడిపి కట్టుకొనియుండుట, వెంటల గుడకలుడిపి కట్టుకొని యుండుట, మొలకలుకలగియుండుట, ఆరుములో నూడి, వలకుకెడలపును నొప్పి కలగియుండుట. వలము తెల్లగా ప్రవించుట, మొదలగు లక్షణములు కలిగి యుండును. మూలవ్యాధి, ఉష్ణము అధికమగునప్పుడు నొప్పియో పోట్లును, కీటయను, మంటయను లెగియుండును. వై రెప్ప ఒడిన దుర్బలములన్నియు ఒక నెలదినములు మామూలశంఖ నివారికి నేదించిన నివారణయగునని ఘంటాపదముగా చెప్పి గలము. యీ దివ్యాధియు మామెరుకునె చాలచుండి అప్పు తముగా గుణము చేసినవిన, అనుభవము మీద ప్రకటన చేసి యున్నాము. వైస్ వ్రాముట చేయు అవసరము లేకకే ఒక నెలదినములో ఈ మూలశంఖ శోగమును నివారణచేయును.

వ్యాధి వివరము వ్రాయుచు అద్దకు పంపవలెను. 1 నెలకు సరిపడుమందు 1 డబ్బీ రూ 2-0-0 లు రెడ్డి అందుకంపెనీ, గోపాలపురం. రాజోలుతాలూకా, కొత్తపేట పోస్టు, గోదావరిజిల్లా.

తెలకుష్టనివారిణి (157)

చర్మమువైపున తెలకుష్టములు మైశ్రాతలన పూర్తిగా 8 దినములలో నయచుగును. కుద్ధ వనమాళికలచే చేయబడిన ఈ బోధకులు ఋషీశ్మనుచే కనిపెట్టబడినది. నయముగానిచో భరతు రెండింటలు చెల్లించుటకును. బుడ్డి 1-కి వి. పి. ఖర్చుతో సహా రూ 3. ఉత్తరములు ఇంగ్లీషులో వ్రాయవలెను.

HAKIM ABDUL HAJI,
P. O. Kamtaul,
Darbhanga B. G. O.

ముఖ్య గవనింపు (2042)

యోగ్యతావ్రతములు (5) వినారెన్ 2 టేబుల్ నుండు, దుర్గా మెడికల్ హాలు వారి బహుమాత్రనివారిణి వాకు అత్యద్భుతమైన గుణము విచ్చినది. ఇప్పుడు వా కావ్యాధి లేదు. ఇందుకై వారికి నేను వా కృతజ్ఞతాపూర్వకమున వందనములు చేయుచున్నాను. బొంబాయి } కె. బాన్ నెక్, 28-8-20 } రిటైరు పీఠము డిప్టీ కలెక్టరు.

ప్రకటన

కొత్తక్యాంపు ఫర్నిచర్ శాల. సామానులు మెలనది. ధరలు సరఫము. వలయువారు క్యాటలాగు నిమిత్తం వ్రాయించేడి. పి. వీరాసామినాయుడు అందుకో, నరసారావుపేట, గుంటూరుజిల్లా.

మేలైన ఫాటన్ కలములు

ఫ్యాక్ బర్న్ రూ 8-0-0
స్ట్రోక్ " 4-0-0
వాటరుమాన్స్ విడియర్ " 8-0-0
1/2 బర్న్ ధర్మమిక్ " 1-0-0
(1514) 80 బదర్లు, టి. పి. కే. చుడరాసు.

అమృతాంజనము

వాయువునొప్పులకు వజ్రాయుధము

చక్కని డబ్బితో సహా సీసా 1-కి, 0-10-0 అణాలుమాత్రమే

తలనొప్పుల మాన్పును,

వాయువునొప్పుల బాపును,

పార్శ్వపునొప్పుల బారదోలును,

పోట్లపోగొట్టును.

బెణకుల భేదించును

వాపుల దూపుమాపును

దగ్గును తగ్గించును

గురదను తొలగించును

అమృతాంజనము

ఒంటి తలనొప్పికి వరప్రసాదము

తేలుబాధను తీసివేయును

వేలకు వేలు విక్రయము.

అమృతాంజనము గాయము పుండ్లకు ఘనమయినమందు

తామర తైలము డబ్బీ 1-కి 0-6-0

రాజారాణి గుర్తుగల తామర తైలము తీట, గజ్జిక చాల మంచిమందులతో తయారు చేయబడి అనేక యెండ్లనుండి యున్న తామర నాలుగైదు సార్లు దీని రాచిన మాయమగును.

దంతచూర్ణము డబ్బీ 1-కి 0-2-0

పండ్లపోటుకు తీపులకు ఈ దంతచూర్ణముతో పండ్లు తోముటవలన చిగుళ్లనుండి రక్తము స్రవించుకుండును. నోటి దుర్గంధము లేక యుండును. పళ్లు ముత్యములవలె తెల్లగా నుండును.

మోహినీ తైలము 5 తు|| నూనెగల సీ|| 1-కి 0-12-0

స్త్రీ పురుషులు వాడుటకు యోగ్యమైనది

ఇది మనోహరిత్రచుము జేయు విద్యాధులు, ప్రియ, ఉద్యోగియులు మొదలగు వారికి సుఖనిద్ర విశ్రాంతినిచ్చును. నుండరుల మోహలావణ్యములకు ప్రాపక కుదులను బెంచి కాపాడును.

అమృతాంజనము డిపో బొంబాయి లేక, మదరాసు.

వెంటుకలే ఆందము.

రాలిపోకుండ, జాగ్రత్త!

కొలుకలు దుబ్బితో పోడి రాకమాడకే తగ్గవచ్చును. పోడినప్పుడు మొదలు పెట్టినయెడల వెంటుకలు పొడవవును.

అంతకుపై చూడవచ్చు.

నడక

కామినీయా నూనెను

వాడుట మొదలు పెట్టుడు.

ఇది రిజర్వు చేయబడినది.

వెంటుకల కట్టి కోగ మున్ను, కోగ మాంబు మున్ను, యిది విద్యాపథము.

వెంటుకలు తీట్లుగా నాన, గజ్జిక నాన యుండదు.

మీ వెంటుకలు మరల యెప్పటి మెల్లనవును గర్భి వట్టు కల నుండి మెల్లయ ముండును.

ఈ కోవాననే దీనిని పరీక్షించి చూడును.

వెంటుకలు యెట్లు వృద్ధి కాగునో కనిపెట్టుడు.

కామినీయా తలమాడె నిన్ను మౌనోక్కప్పునిగ జేయును.

వెల బుడ్డి 1-కి 2-కి మాపాయి. వి. సి. చార్జీలు ప్రత్యేకము.

అన్ని చోట్లలోను ఈ క్రెంట్ తెలుగుదేశ ప్రచారము వికసించుచున్నది.

ఇది మంచి అమ్మకా గ్రంథవిద్యనన్ను, వరకు అమ్మ

వాణిజ్యము గూడ కొరకును, లేకున్న,

హాయి యేకము.

అంగ్లోయిండియన్ డ్రగ్స్ అండు

కెమికలు కంపెనీ,

155 బామ్బాయ్, బొంబాయి.

(126)

మీకు నువ్వూ (కర్మము, లేక అర్థం కావలసినప్పుడు "టోటో డిట్ బహారు" కు వ్రాయుడు. ఇది రిజర్వు చేయబడినది. అక్కర్లేయెడల నువ్వూగూడ.

1 కొప్పు బుడ్డి 1-కి 2-కి 2-0-0

1 కొప్పు " " 0-12-0

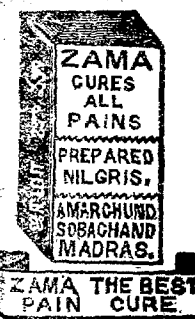
1 కొప్పు " " 0-8-0

అన్ని చుక్కలు లేక దుమాయందు వర్షిన మిక్చి మనోహరమైన కాగన చుట్టుకొలక వ్యాపించును.

రిజర్వు చేయబడిన మేల్తన లక్ష్మీ ప్రాండు

జమా ఆయిలు

సర్వరోగ నివారిణి.

ఇందువల్ల జ్వరము, దగ్గు, సిక్తము, గొంతునొప్పి, కలరా, యిన్ ఫ్యుయెంజా, పలు నొప్పి, బిడలు నొప్పులు గొంతు యితర వ్యాధులను, ఉపయోగము. వెల బుడ్డి 1-కి రు 0-8-0

డజను 1-కి రు 2-12-0

గ్రోసు 1-కి రు 80-0-0

అర్జునతో అద్వాన్యపరిచకయము.

8 గ్రోసులు ఒకేదబా తీయవారికి

రైలుచార్జి ప్యాకింగు కర్మలు యికాదు

మా యొక్క బామా ఆయిలు లక్ష్మీ

ప్రాండు అడ్రసు చూచి తీయవలెను

అమర్ చెందు, సోబా చెందు

యంగ్లీషువందు పలనరుకు

సల్ఫేట్, సైట్రిక్ మొదటికొనెట్టు, వ్యాపారస్తులు.

సెం 68, నైసపు వాయునిపిల్లి, మదరాసు.

అయ్యర్ వేదభూషణ నోరి రామశాస్త్రి

వి. శే. వి. సి. వారి (904)

క్రీరవధకాని

44 డివ్యాన్యతనం కల్లులకు పాలన వృద్ధికి కరిం తుప్పిని కలిగించును.

పిల్లలకు సుంజి. పత్రికలు లేని చుక్కల రసాయనము.

నాగి తుప్పిని బుడ్డిగా పనిలేకు పిల్లలు, పిల్లలు సుఖపడుదురు. బలహీను లగు పిల్లలకి పిల్లల బుడ్డి

ల పోయి జేవాపుట్టి కలుగును. వెల బుడ్డి 1-కి 1-8-0

(8847) వి. సి. కో కలసి చూ 2.

మావద్ద ముద్రసిద్ధమగు అయ్యర్ వేదభూషణ చిహ్నము

అయ్యర్ వేదభూషణ, చెనవాడ.

మంచినయము! జేనవేలు కర్మపడినవి!! మనక దొరకవు!!

మేల్తన జపాక పట్టు పంచలు

ఈ కేక పంచలు కర్మపడినవి!!

ప్రకృతం ధరలు తగ్గించియున్నాము.

వాచకులారా! శృంగారమున్న

నాగజతయన్న గలమేల్తన ఆగ

పట్టుపంచలు సంభుగినిముల

దముకోరకు తెప్పించి విక్రయించు

పోగా మిగత కొద్ది పంచలుమాత్రమే

యున్నది. ఇందులో ఎరువు, పచ్చ

అకుకచ్చ, రోజా, మేళుకర్పం, ఇత్యాదిరంగులు గలవు. క్లృ

నియ నైసట్టి. తగ్గవచ్చును.

5 క్ల మారనిడివిన్ని 2 క్ల మార నెడల్పుగల పట్టుపంచ 1-కి 8-4-0

980 "పాలభర్తలు జేత,

చిరునామ: రాజలక్ష్మీ కంపెనీ,

సెం 44 సంబులయ్యర వీధి, మదరాసు.

భయపడవద్దు

జేలుబట్టిన తేలునాకే ఈ

కొవళును వాడిన విషమును

తీసివేయును. బుడ్డి 1-కి వెల

రు 0-8-0. 1 బుడ్డి మొదలు

3 బుడ్డవరకు పోట్ల 0-3-0

రు 4-8-0 మజియార్లకు జేసిన

వారికి 1 డజన్ బుడ్డు పోట్ల

తేరుండ పంపబడును.

పక్షివాతము, పిచ్చ, కుప్పము

ఈ యము, మూలము, అతి

మూలము, గర్భవ్యాధులు మొదలగువాటి కన్నిటికి

సమృక్తమైన యోమధములు గలవు.

క్యాటలాగు-కు వ్రాసినచో ఇవాముగా పంపెదము.

మీకు గల వాధలను వ్రాసి మంచి యోమధమును

జూరును. (119-980)

Telegrams: Rajvaid Sri Bamasdasji Kavira] 152, Harrison Road, CALCUTTA.